BOLŞEVİK

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

ŞUBAT 1985 FİATI 7,5 DM 15 FF 60 ÖS 200 TL

TKP/ML(B) III. KONFERANS HAZIRLIK BELGELERİ

— 5 —

»İLKELER ve DEVRİM Mİ yoksa »somutun tahlili« ve durumdan duruma REFORMİST PRATİK Mİ?«ye CEVAP

(Taslak)

Sayı 12

İ Ç İ N D E K İ L E R

Yayıncının notu . . . . . s.(ii)

G İ R İ Ş Ü Z E R İ N E . . . . . s. 1

I- "TKP/ML(B) TARAFINDAN MARKSİST-LENİNİST İLKELERİN KÜÇÜM-? SENİŞİ KRUŞÇEV REVİZYONİZMİNİN GELENEĞİ ÜZERİNDE DURMAK-TADIR" BÖLÜMÜYLE İLGİLİ . . . . . s. 7

2- "II.Parti Konferansında ve Sonrasındaki Gelişme Bel - gelemektedir ki: İlkeler temelinde Marksist-Leninist Çizgi için Mücadele Yerine, En İyi Halde Karışıklık ve dağınıklık" üzerine . . . . . s. 20

II- "DEVRİMİN İLKESEL PROGRAMATİK VE STRATEJİK SORUNLARININ REVİZYONU VE GÖZDEN KAYBEDİLMESİ" ÜZERİNE . . . . . s. 27

1- "TKP/ML(B) Merkez Komitesi Silahlı Mücadele Konusun - daki Tavrıyla Kruşçev revizyonistlerinin İzinden Yü - rüyor" Üzerine . . . . . s. 27

b) "Silahlı mücadelenin ilkelerinin, mücadele biçim - lerinin taktik sorunları derekesine indirgenmesi" üzerine . . . . . s. 35

2- "Demokratik Devrim ve Sosyalist Devrim Aşaması Soru - nundaki Karışıklık" üzerine . . . . . s. 50

a) "Devrimin stratejik görevlerinin 'duruma göre' tespit edilmesi . . . . . s. 50

b) "Demokratik devrimin stratejik hedefi işçi-köylü diktatörlüğü ortadan kaybolmuştur" üzerine . . . s. 66

3- "Köylü Sorununun 'Unutulması' Devrimden Dönmenin ve Oportünizmin Yanılmaz İşaretidir" Üzerine . . . . s. 68

III- "DEVRİM YERİNE REFORMİZM" ÜZERİNE . . . . . s. 70

2- "'Cuntayı Teşhir ve Tecrit' Çizgisi Üzerinde Sağ O - Sağ Oportünist Pratik" Üzerine . . . . . s. 72

3- "İnceltilmiş Biçimdeki Reformizm" Üzerine . . . . s. 73

4- "İlkesiz Onaylamalar ve Reformizmin Çürükçe Savunul - ması" Üzerine . . . . . s. 74

" S O N S Ö Z " Ü Z E R İ N E . . . . . s. 77

"NOT 1: SAĞ OPORTÜNİST PRATİKTEN ÇÜRÜK SAPTIRMA MANEVRASI" ÜZERİNE . . . . . s. 80

"NOT 2: ANTİ-LENİNİST 'DEVRİMCİ' OPORTÜNİSTLER PAROLASI" ÜZERİNE . . . . . s. 81

"NOT 3: TKP/ML(B) YÖNETİMİ KENDİ İLKESİZLİĞİNİ MAO ZEDUNG'A MALETMEKTEDİR" ÜZERİNE . . . . . s. 84

"NOT 4: SÖZÜMONA BİR ÖZELEŞTİRİ" ÜZERİNE . . . . . s. 86

YAYINCININ NOTU

Elimize TKP/ML(Bolşevik)'in Üçüncü Konferansı ile ilgili bir dizi hazırlık belgesi geçti. Bu belgelerde yürütülen tartışmaları bütün Türkiye Marksist-Leninist hareketi için önemli gördüğümüzden, bunları aynen yayınlamayı doğru buluyoruz.

Belgeleri bize ulaştıranlar, belgelere şu notu da eklemişlerdi:

> "Ekte ulaştırdığımız belgeler, TKP/ML(Bolşevik)'in III.Konferansına hazırlık belgeleridir.
>
> Bu belgeler, TKP/ML(Bolşevik) Merkez Komitesininin aldığı karara uygun olarak, Parti Hücrelerinde, ve Parti Hücreleri önderliğinde çalışan tek tek yoldaşlar tarafından hazırlanmıştır.
>
> Daha sonra bu belgeler üzerine, hazırlayan yoldaşların çalıştığı hücrede en az bir tur tartışılmış; hücrelerde getirilen eleştiriler doğrultusunda, belgelerin yazarları doğru buldukları noktalarda düzeltmeler yapmıştır. Hücre içindeki tartışmalarla çözülmeyen çelişmeli noktalarda, sorunu önemli gören diğer hücre üyeleri, bazı hallerde yazılı tavır takınmışlardır. Bu tavırları da sözü geçen belgelere ek olarak gönderiyoruz.
>
> Belgeler, bu şekli ile, üzerinde hücre içinde bir tur tartışılmış, bazı düzeltmeler yapılmış da olsa, öncelikle belgeleri kaleme alanların görüşlerini içeren tartışma taslaklarıdır."

Biz, bu notla elimize geçen belgeleri; elimize geçiş sırasına göre yayınlayacağız.

Bu sayıda yayınladığımız belgeler:

"İlkeler ve Devrim mi, yoksa 'somutun tahlili' ve durumdan duruma reformist pratik mi?"ye cevap (Taslak)

adlı belgedir.

GİRİŞ ÜZERİNE:

Eski kardeşler Giriş bölümünün daha ilk paragrafında ve ilk cümlelerinde "toptancılıklarının" bir örneğini verip; ilk iki broşürde yaptıklarını şöyle "özet"liyorlar:

> "'TKP/ML(B) oportünizminin eleştirisi' üzerine daha evveli yayınlanmış olan iki sayı, TKP/ML(B)'nin öncesi ve sonraki gelişmeleri, proleter enternasyonalizmi ile çelişen temel ideolojik tavrı (Çeviride "tavırları" biçiminde çevrilmiş; doğrusu "tavrı"dır. —BN) ile ilgili konuları işlemekteydi." (s.5)

Bizim bu konuda söyleyeceğimiz şudur ki; burada yapılan TKP/ML(B)'nin "temel ideolojik konumu'nun proleter enternasyonalizmiyle çeliştiği" genel tespiti, toptancı; gerçek durumu yansıtmayan; yanlış bir tespittir. TKP/ML(B)'nin proleter enternasyonalizmine ilişkin "temel ideolojik konumu", bizce; içinde sapmalar ve hatalar barındırmasına rağmen; esasta proleter enternasyonalistidir. Hatalar; ve sapmalar; doğru bir çizgiden uzaklaşma niteliğindedir.

Eski kardeşler Giriş'te bu paragrafın hemen ertesinde, eleştirilerinin bu bölümünü genel bir çerçeveye oturtmaktadırlar. Bizim bu genellikte bu değerlendirmeye cevabımız, ancak 'Hayır, biz Marksizm-Leninizmin teorisini ve ilkelerini küçümsemiyoruz' vs. olabilir.

Daha sonra gelen üçüncü ve dördüncü paragrafta da eski kardeşlerin tekyanlı, toptancı değerlendirmeleri sürüyor. Onlara göre, "TKP/ML(B)'nin siyasi hattına derinlemesine sinmiş ("çöreklenmiş" biçiminde çevrilmiş; doğrusu buradaki gibidir. —BN) bir sağ oportünizm" sözkonusudur. Bize göre, sorun böyle değildir. Evet, sağ oportünist hata ve sapmalar vardır; ama bunlar çizginin belirleyicisi olmamışlardır.

Onlara göre "her temel sorun... ilkelerin bir kenara itilmesi ile 'somut bir sorun' içinde özümlenmektedir." Bize göre, ilkelerin savunulması konusunda geçmişte çok önemli hata ve sapmalar olmasına rağmen; "her temel sorun"un çözümünde ilkeleri kenara bıraktığımız şeklindeki genel tespit, aptalca bir toptancılıktır.

Biz "her temel sorun"da ilkeleri bir kenara bırakmadığımızı; bir dizi temel sorunun çözümünde ilkelere sarıldığımızı belgelerle ispatlayabiliriz. Eski kardeşlerin bizim bir dizi önemli belgemizi —başta ortak belgeler olmak üzere— tanıdıkları halde; böyle bir genel tespit yapmaları; aynı zamanda onların "ilke savunma" adına her "somut"a düşmanlık eğilimlerinin de açık bir işaretidir. Onlar bu pozisyonları ile Marksizmin "yaşayan özünün" somut durumun somut tahlili olduğu biçiminde tespitler yapan; böylece "somutun" incelenmesi ile; "ilkeler" arasına Çin seddi koyanlara en iyi cevabı veren klasiklere de saldırır bir durumdadır.

Onlar sonraki paragrafta şu ilginç tespitte de bulunuyorlar:

> "TKP/ML(B)'(nin) modern revizyonizme ve oportünizme karşı mücadelede Marksist-Leninist esaslara göre gerekçelendirilmiş, bilincin yükseltilmesine hizmet eden hiçbir çalışma planı, parti inşası planı yoktur." (s.5)

Burada hiçbir ispat çabasına gerek duyulmadan böyle bir tez ileri sürülmektedir. Biz onlara yalnızca, II.Konferansta kabul edilen Marksist-Leninist Temel Eğitim planı ve diğer teorik eğitimle ilgili planı hatırlatalım. Onlar artık eleştiri ateşi içinde, varolan birtakım şeyleri de yok saymaya başladılar.

Ondan sonra eski kardeşler bu genel tezlerini; yine genel birkaç tezle ispatlamaya çalışıyorlar. Tek tek noktalarda diyeceğimiz şu:

1) Bu noktada eski kardeşler, aramızdaki tartışmada Marksist-Leninist ilkelerin rolüne hangi değerin biçildiği sorununun büyük ağırlık teşkil ettiğini belirtiyorlar. Doğrudur. Biz bu konuda başından itibaren bütünüyle doğru bir çizgi izlediğimizi söylemiyoruz. Onların eleştirileri sayesinde de birtakım hatalarımızı, ve sapmalarımızı düzelttik. Marksist-Leninist ilkelerin çıkış noktası alınmasını doğru bir şekilde gerekçelendirdik.

Eski kardeşler, bizim Marksizm-Leninizmin ilkelerini "revizyon"dan geçirmemize örnek olarak "kavram fetişçiliği" tanımlamamızı vermektedirler. Burada referans verdikleri BP 3/4, s.50'de söylenen şeylere bizim ekleyecek herhangi bir şeyimiz yoktur. Burada getirdikleri eski eleştiriyi yineleyecek yerde, klasiklerden alıntılarla eleştirilerini ispatlamaya çalışsalardı, hayırlı bir iş yapmış olurlardı. Ama hayır, onların amacı, bu ispatsız eleştiriye dayanarak, demagojik bir şekilde paralellikler kurmaktır.

Nitekim bu paralellikler kurulmakta, bizim de Kruşçev modern revizyonistlerinin "yeni şartlar" ve "dogmatizme karşı mücadele" adı altında yaptığı gibi, "somutun tahlili"ni önplana çıkarttığımız ve hatta "esas halka" ilan ettiğimiz söylenmektedir. Burada da yine kanıtlama gereği duyulmadan, bir iddia ortaya atılmaktadır. Eğer burada ima edilen Birinci Bolşevik Konferansının belgesi ise, onlar bu tespitin yanlışlığının II.Konferans tarafından kabul edildiğini, bu konuda özeleştirici bir tavır takınıldığını, Bolşevik 1'de Merkez Komitesinin bu konuyla da ilgili olarak tavır takındığını bilmektedirler. Ama amaç "dediğim dedik" olduğunu ispatlamak olduğunda, varolan şeyler de yok sayılmaktadır.

Bu bağıntıda, "kavram fetişisti" olanların; ya da bu eğilim içinde olanların; gerçek durumları neyse, öyle konmasının bir sakıncasını görmüyoruz. Kruşçev revizyonistleri ile kurulan "bağ" demagojiden başka birşey değildir. Çünkü onlar işlerine geldiği yerde Marksist-Leninistlere karşı "savaşım"larında "kavram fetişçiliği"ne, "dogmatizme" karşı çıkarken; başka bağıntılarda da gayet "ortodoks" kılıklara girebilmektedirler.

2) Bu noktada eski kardeşler bizim hemen hemen bütün programatik sorunlarda revizyonist pozisyonlara vardığımızı, Marksist-Leninist teoriyi çarpıttığımızı, siyasi ve ideolojik bulanıklık içinde bulunduğumuzu iddia etmekte ve bunu kanıtlamak için bazı örnekler vermektedirler. Bunlar üzerinde kısaca duralım:(*)

(*) Birinci paragrafta "hemen hemen bütün programatik sorunlarda revizyonist pozisyonlara vardığımız" vb. iddia edilirken; ikinci paragrafta "hemen hemen"siz!

> "Hiçbir programatik soruna ilişkin olarak Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak tavır takın"madığımız, bunu "görev olarak bile koymadığı"mız iddiası

getirilmektedir. Ve bunu söyleyenler bizim kardeşimizdi! Bir Marksist-Leninist(!) örgüt düşünün ki; "hiçbir programatik sorunda Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkmamış" olan bir başka örgütü, Marksist-Leni-

(Dipnotun devamı s. 3'te)

* Eski kardeşler, şiddete dayalı devrim ile silahlı mücadeleyi eşitlemekte; taktiğin bir sorunu olan silahlı mücadelenin ne zaman uygulanacağı ile ilgili bir sorundan yola çıkarak, bizim şiddete dayalı devrimi "somut" olarak araştırılması gereken bir "taktik sorun" olarak gördüğümüzü iddia etmektedirler. Biz burada şunu tespit edelim: Şiddete dayalı devrim, eski devlet mekanizmasının şiddet yoluyla parçalanması; temel ilkesel bir sorundur, Marksizm-Leninizmin bir aksiyomudur. Silahlı mücadelenin ne biçimde ve ne zaman gündeme getirileceği ise birçok etkene bağlı olan taktiğin bir sorunudur. (Bu konuya ilerde genişçe döneceğiz.)

* İkinci örnekte eski kardeşler klasik numaralarından birine, alıntıyı bağıntısından koparıp, sonra da "vur abalıya" oyununa başvurmaktadırlar. Sözkonusu olan yerde "yarın olacak olan"dan kastedilen, olağanüstü bir durumdur; anti-emperyalist demokratik devrimin zaferinden sonraki bir durum kastedilmemektedir. Bu paragraf bütünlük içinde okunduğunda, bunun böyle olduğu bal gibi görülebilir. Ama amaç demagoji yapmak olduğunda, söylenen şeyler çarpıtılıp, tartışma konusu olmayan bir konuyla bağ kurularak, bizim "stratejinin yalnız bugün olanla yetindiği", "önceden planlamadığı" görüşünü savunduğumuz iddia edilebilir.

* Üçüncü örnek üzerinde ilerde genişçe duracağız.

* Dördüncü örnekte, bizim işçilerin-köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğünün kurulması stratejik hedefinden artık bahsetmediğimiz, köylü sorununu unuttuğumuz, vs. iddia edilmektedir. Biz, işçilerin-köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü ile demokratik halk diktatörlüğünün aynı şeyler olduğunu düşünüyorduk ve eski kardeşlerin de bu görüşte olduğunu düşünüyorduk. Eski ortak açıklamalarımızda da bu kavramlar eşanlamlı olarak kullanılıyordu. (Bkz. 1980 Ortak Açıklaması.) Kavram fetişizmine bir örnek daha mı desek acaba!?

  Bu bağıntıda, bizim son dönemde özellikle "tarım devrimi" konusunda propaganda yapmadığımız olgudur. Görebildiğimiz kadarı ile bu konuda sorun, Türkiye'de ancak doğru dürüst bir sınıf analizi sonucu çözülebilecek bir sorundur. Bu olmadan yapılacak her "tarım devrimi" propagandası; bunun Türkiye'de demokratik devrimin özü olduğu propagandası, çözülmemiş bir problemi çözülmüş göstermekten başka işe yaramaz!

* Beşinci örnekte, bizim propagandamızda bütün dikkatimizi "cuntanın teşhiri ve tecriti"ne toparladığımız; devrimin sorunlarını propaganda etmekten tamamiyle vazgeçmesek de, bunları ikinci planda ele aldığımız iddia edilmektedir. 1981 1 Mayıs ve 12 Eylül eylemlerinde bu konuda görülen oportünist sapmamız bir yana bırakılırsa (ki bunların özeleştirisi yapılmıştır), eski kardeşlerin hayal aleminde gezdikleri görülür.

3) Bu noktada eski kardeşler bizim kitle çalışması ve eylembirliği siyasetimizle ilgili "bazı" örnekler vermeden önce şöyle diyorlar:

"Orada (eylembirliğinde —BN) olmak herşeydir! Eleştiri sonradan da kabul edilir, ama her halükarda evvela orada bulunmak!"

(Sayfa 2'deki dipnotun devamıdır)

nist "kardeş" örgüt olarak görmüş! Bu acayiplik, herhalde ancak eski kardeşlerimizin oportünist; "uygunluk" teorisinden başka bir şekilde açıklanamaz!

Bizim açımızdan bu toptancı tespitin yanlışlığı açıktır.

Bu, "ta kuruluşundan beri sağ oportünist rota izleyen" TKP/ML(B)'nin kitle çalışmasında ve eylembirliğinde tavrını dile getiriyormuş! Bu koskoca bir yalandır!

Eski kardeşler daha sonra üç örnekle bu görüşlerini ispatlamaya çalışmaktadırlar. Verdikleri ilk iki örneğe katılıyoruz. Eleştirileri haklıdır; ve fakat bu eleştirilerin haklılığı daha önce de tespit edilmiştir. Ve sözü geçen hatalar pratikte de aşılmıştır.

Üçüncü örnekte ise "bu yürüyüşe katılım savunulup, temize çıkarıl"dığı iddia edilmektedir. Bu yürüyüşe katıldığımız biçimiyle katılmanın yanlış olduğu, II.Konferans tarafından kabul edilmiştir.

GDS'in yaptığı propagandaya örnek olarak verilen "bazı" bildirilerin listesi gibi, burada da bizim eylemlerimize örnek olarak bu "bazı" örnekler verilmekte, bu "bazı" örneklerden sonra gelen 82 1 Mayısı, 12 Eylülü gibi eylemler ise bahsetmeye değmeyen eylemler olmaktadır. Öyle ya, bunlar GDS'in işine gelmeyen; onların tezini çürüten eylemlerdir. Örnek verilmesi 'oportun' değildir!

Eski kardeşler daha sonra oportünist gruplarla eylembirliği görüşmelerine gitmek için, bu grupların temelli (fundiert) bir eleştirisini önşart olarak getirmektedirler. Yani bu grupların temelli bir eleştirisini yapmadan önce, eylembirliği görüşmelerine bile gidilmeyecek! Biz kendilerine, neden Komeleh ile eylembirliği görüşmelerine gittiklerini soralım 1 Mayıs 82'de. Sakın Komeleh'nin anti-Stalinist tavrını vb. bilmediklerinden olmasın? Biz, eylembirliği görüşmelerine oturmak için böyle bir şart getirilmesinin doğru olmadığını düşünüyoruz. Bu düşünce, esasında GDS'in pratiği ile esasta uyum içinde olan ve onların eylemsizliklerinin teorileştirilmesi anlamına gelen; Marksizm-Leninizm ile ilgisi olmayan bir düşüncedir. Açıktır ki eylembirliği yapılan tüm grupların temel belgelerinin temelli bir eleştirisi olması istenir birşeydir. Ama bunu eylembirliği için önşart olarak getirmek saçmadır.

Onlar burada da durmuyorlar. Bizim böyle bir çalışmayı geçmişte planlamadığımızı; şimdi de böyle bir planımızın olmadığını iddia ediyorlar. Ancak durumdan duruma oportünistlerin bildirilerini eleştirdiğimizi, bunun maksimum olduğunu iddia ediyorlar. Ama ancak iddia ediyorlar. İspat diye bir çaba yok. Biz kendilerine, çıkan altı sayı eski Bolşevik Partizan'ın ilk üç sayısında münhasıran Menşeviklerle araya çekmeye çalıştığımız çizgileri, daha sonraki sayılarda Mao Zedung değerlendirmesi konusunda Menşeviklerle ve diğer oportünistlerle araya çekmeye çalıştığımız çizgileri, Stalin değerlendirilmesi konusunda Menşeviklerle ve diğer eleştirmenlerle araya çekmeye çalıştığımız çizgileri, Türkiye devrimci hareketi içinde en yoğun tartışma konusu olduğu bir dönemde Cephe-Birlik konusunda araya çekmeye çalıştığımız çizgileri, ve bu arada ve daha sonra oportünistlerin bildirilerini eleştirerek araya çekmeye çalıştığımız çizgileri hatırlatmakla yetinelim. Bunlar açıktır ki tam bir "temelli" eleştiri değildir. Ama yine de sadece "bildiri" eleştirisi olmadığı da ortadadır.

Daha sonra onlar, eylembirliğinde "komünizm propagandası ve örgütsel, siyasi ve ideolojik bağımsızlık" talebinin "esası oluşturduğu" tezimizle polemiğe girmektedirler. Bu talebi sadece biz getirmiyoruz. Lenin de "Sol Radikalizm"de, "ajitasyon-propagandada ve siyasi eylemde tam özgürlük" talebini 15 yıl boyunca Menşeviklere karşı savunduklarını ve bunu gerçekleştirdiklerini belirtiyor. Evet, biz yine eylembirliğinde komünistler için E S A S olanın, "komünizmin propagandası, ve ideolojik-örgütsel bağımsızlık" olduğunu söylüyoruz. Bunu reddeden, Leninizmden hiçbir şey anlamamıştır! (Esas olanın bu olması; esas dışında şeyler de olduğu anlamına gelir.) Ve GDS ve diğer eski kardeşler, "komüniz-

min propagandası"nın oportünist gruplarla "ayrımsız" yapılabileceğini; ya da başka bir deyimle, oportünistlerin de komünizmi propaganda edebileceğini düşünüyor. Aksi taktirde söyledikleri; ve yaratmaya çalıştıkları "çelişme" anlaşılmaz olur.

Bu arada eski kardeşler düştükleri bir notta, bizim "coğrafik" eylembirliği tanımlamamızla deyim yerindeyse dalga geçmektedirler. Biz burada kendilerine, AMLP temsilcisinin II.Konferansta kendi 1 Mayıs eylemlerini nasıl yürüttüklerine dair verdiği örneğe bir kez daha bakmalarını salık vereceğiz. O ne diyordu? Önde revizyonistler, sendika ağaları, oportünistler yürür, en arkada da biz yürürüz ve herkes de bunun dört ayrı eylem olduğunu görür demiyor muydu? Sorun özel olarak yürüyüş izni alınış olmak mı? Kafayı "coğrafik" kavramına takacaklarına, biraz anlatılmak istenen şeye kafa yorsalar yararlı olmaz mıydı? Anlatılmak istenen şeyin, AMLP delegesinin II.Konferansta anlattığı şeyle aynı olduğu görülmez miydi? Ama böyle bir dalga geçme imkanı varken, "Witz" patlatma fırsatı doğmuşken; üstelik Marks/Engels'ten alıntıyla da bu alayı güçlendirme imkanı varken, olur mu?!!

Daha sonra eski kardeşler bu eleştirilerinde birçok kere göreceğimiz bir anlayışlarını ortaya koymaktadırlar. Bunu şöyle yapmaktalar:

Önce bizden mücadele biçimleriyle ilgili olarak Marksizm-Leninizmin ilkesinin hiçbir mücadele biçimini ilkesel olarak reddetmemek olduğunu söylediğimiz yeri alıntı yapmaktadırlar. Bununla bizim taktikte ilke olmadığını açıkladığımız yorumunu yapmaktadırlar. Bu aptalca yorumda bile, mücadele biçimlerinin taktiğin kısmi bir sorunu olduğu kabul edildiğinde, taktiğin ilkesi (ilkeleri) olduğu görülür. Ama biz zaten taktiğin ilkeleri olmadığı şeklinde bir görüş de savunmadık, savunmuyoruz. Ama onlar için taktikte ilke olmadığı için, onlar ilkesel hatalar ile taktik hataları karşı karşıya koymaktadırlar. Biz taktikte de ilkesel hatalar yapılabileceği görüşündeyiz.

Esasında bu noktadaki eleştiride eski kardeşlerimizin kendi pratiklerini "teori" haline getirdikleri çok açık ortaya çıkmaktadır. Şöyle ki; onlar "revizyonist ve oportünistlerle sistemli ve planlı bir şekilde ayrılık çizgilerinin çekilmesi" ile, onlarla geçici eylembirlikleri içine girmeyi birbiriyle çelişen birşey olarak görüyorlar. Onlar "sistemli ve planlı ayrım çizgileri çekmek"için, bunun adına; "belli mücadele biçimleri" (Burada sözkonusu olan eylembirliği! —BN)'nden feragatten sözettikleri yerde; açıkça oportünistlerle eylembirliğini "kesin ayrım çizgileri" çekene kadar reddetme konumundadırlar. Marksizm-Leninizme göre, bu iki görev birbirini dıştalamaz; birbiriyle kökten çelişmez! Ama eski kardeşlere göre çelişir! Problem budur!

4) Bu noktada da eski kardeşlerin ilkesel hatalarla taktik hataları birbirini dıştalayan hatalarmış gibi ortaya koydukları görülmektedir.

Daha sonra onlar kamuoyu önünde açık ideolojik mücadele ilkesinin Merkez Komitesi 8.Toplantısından sonra her ne pahasına olursa olsun uygulanmasının doğru mu, yanlış mı olduğu/olacağı konusunda, bunun bizim için henüz açık olmayan bir sorun olduğunu söylediğimiz yeri alıntı yapıp şöyle diyorlar:

> ".. bu sorunda bir açıklığa sahip olmamak, bir Merkez Komitesi için ne acı bir yoksulluk belgesidir. Çünkü 'bilge önderlik' 'doğru mu, yanlış mı' olduğu konusunda kesinlikle açıklığa gereksinim duymamaktadır, buna rağmen o her halükarda ilkelerle çelişen bir tavır içine girmediğine inandırmak için..." (s.12)

Burada onlar Merkez Komitesinin bu konuda tavrının "doğru mu, yanlış

mı" olduğu konusunu otomatikman ilkelerle çelişen bir tavır içine girdiği şeklinde birleştirmektedirler. Biz bu konuda bu tavrın "doğru mu, yanlış mı" olduğundan bağımsız olarak, bunun otomatikman kamuoyu önünde açık ideolojik mücadele ilkesiyle çelişmediği görüşündeyiz. Bu konuda eski kardeşlerin Engels'in Gotha programının eleştirisinin uzun müddet kamuoyuna açılmamasına gözyumması konusunda susmaları ibret vericidir.

Eski kardeşler daha sonra 12 Eylül 81 bildirisinin 12 Eylül 82 tartışmasıyla birleştirilmesine karşı çıktığımızı, bunun bizim önceden var olan reformist çizgimizi gizlemek için olduğunu iddia ediyorlar. Biz 12 Eylül 81 bildirisinde Reform/Devrim konusunda oportünist bir sapmayı da içerdiğini bugün tespit edebiliyoruz. Ama bunun 12 Eylül 82 tartışması ile birleştirilmesi için önce 12 Eylül 82 bildirisinin de reformist bir bildiri olduğu ispatlanmalı. Bizce Merkez Komitesinin "artık bu sorunda daha fazla tartışmayacağız" demesi bu bakımdan yanlış.

Onlar daha sonra Merkez Komitesinin, "olmaması gereken şey, olamaz" lafına göre hareket ettiğini, hataların hep "taktik" hatalar olduğunu söylediğini iddia ediyorlar. Biz hatalarımızın hep taktik hatalar olduğunu iddia etmedik, etmiyoruz. Yaptığımız hataların ne ise o olarak adlandırılmasından yanayız. Ama yaptığımız hatalar eğer taktik hatalar ise, bunların da taktik hatalar olarak adlandırılmasından yanayız.

Onlar en son olarak bizim genel tartışmadan kaçtığımızı, detay tartışmasına girdiğimizi, böylelikle hatalarımız arasındaki derin bağları gizlemeye çalıştığımızı iddia ediyorlar. Bizim buna söyleyeceğimiz, 1 Mayıs tartışmasının kendileri tarafından bizimle kardeşlik ilişkilerinde tayin edici nokta durumuna getirildiği, öncelikle bu konuda tavır takınılmasının her Partilinin önde gelen görevi olduğunun belirtildiğidir.

★

I- "TKP/ML(B) TARAFINDAN MARKSİST-LENİNİST İLKELERİN KÖÇÜMSENİŞİ KRUŞÇEV REVİZYONİZMİNİN GELENEĞİ ÜZERİNDE DURMAKTADIR" BÖLÜMÜYLE İLGİLİ

Bu bölümde eski kardeşler, TKP/ML(B) 1.Konferansının "Partiye teorik çalışma alanında temelden yanlış bir yön ver"diğini ispatlamaya çalışıyorlar. Onlar burada TKP/ML(B) 1.Konferansının belgesi, onların buna eleştirisi, bizim buna cevabımız, ve onların "BP Yazı Kurulunun Yanıtı Hakkında GDS'in Tavrı"na dayanıyorlar.

Salt bu yazılar temelinde onlar,

> "Marksist-Leninist ilkelerin, kendi ülkesinin somut sorunlarının 'somut tahliline' tabi kılınması; TKP/ML(B)'nin görüşlerinin çekirdeği budur" (s.17)

genel sonucuna varıyorlar.

Eski kardeşlerin bu noktadaki açıklamalarına tek tek tavır takınmadan önce, böylesi bir yaklaşım tarzının Marksizm-Leninizm ile hiçbir ortak yanı olmadığını tespit etmek istiyoruz. Çünkü eğer bir siyasi örgütün bir sorundaki genel tavrı değerlendirilmek isteniyorsa, o zaman bu örgütün sadece bir-iki dokümanına dayanılamaz (Program gibi tayin edici belgeler dışında).

Bu tabii ki, bizim bir belgenin tek başına, diğerlerinden bağımsız olarak ele alınıp değerlendirilmesine karşı olduğumuz demek değildir. Ama eski kardeşler burada yalnızca tek tek belgeleri değerlendirmiyorlar, bunun yerine bu belgeler temelinde bizim bir sorun hakkında genel tavrımızı değerlendiriyorlar. Böyle olunca, eski kardeşlerin neden sadece bir belgeye ve bizim ona ilk yanıtımıza dayandıkları sorusu ortaya çıkıyor. Onlar bizim 1.Konferans sırasında ve sonrasında onların Mart 83'te bu yazılarını yazana kadar çıkardığımız diğer belgelerimizi bilmiyorlar mıydı? İkinci Konferansta tam da bu sorunlar üzerine ve onların eleştirisine bizim cevabımıza onların ikinci eleştirisi üzerine tartışma ellerinde yok mu? İkinci Konferansta hem bizim cevabımızın yöntemi üzerine eleştirilerini ve hem de

> "Hem TKP/ML(B)'nin kuruluş belgesinde, hem de Bolşevik Partizan'ın yanıtında ilkelerin savunulması çok dar ve sınırlı, hatta yanlış ele alınmaktadır" (B 4, s.21)

şeklindeki içeriksel eleştirileri öz olarak doğru eleştiriler olarak kabul edilirken uyuyorlar mıydı? Ya da bunlar hakkında niye susuyorlar? Görümüzce eski kardeşlerin bu noktada bunları niye gözönünde bulundurmadıkları açıktır. Onlar bunları yazılarında, bunları bilmedikleri için değil, bunları gözönünde bulundurduklarında, bizim 'ilkelerin savunulması' sorununda çizgimizin aynı genel değerlendirmesine gelemeyeceklerini bildikleri için gözönünde bulundurmuyorlar. Çünkü bu yazılarda bir yandan değinilen sorunla ilgili doğru tespitler yapılmakta, kavranacak esas halka olarak ilkelerin savunulması konmakta; ilkelerin savunulması ile somutun incelenmesi arasındaki bağıntı doğru bir şekilde konulmakta; öte yandan II.Konferansta, GDS'in eleştirisine cevabımızda yaptığımız hatalar da doğrudan özeleştirici bir şekilde gösterilmektedir.

Eğer bütün bu yazılar ve tartışma, genel değerlendirme yapılırken göz önüne alınsaydı,

"Marksist-Leninist ilkelerin, kendi ülkesinin somut sorunlarının 'somut tahliline' tabi kılınması; TKP/ML(B)'nin görüşlerinin çekirdeği budur"

sonucuna biraz zor varılırdı. Eski kardeşlerin bu soruna farklı yaklaşması göstermekte ve kanıtlamaktadır ki, onlar —Marksist-Leninistlerden talep edildiği gibi— çeşitli yazıların tahlilinden yola çıkarak, sorunla ilgili görüşlerin gelişme yönünü de gözönünde bulundurararaktan sonuçlara varmıyorlar; bunun yerine meseleyi tersinden yapıyorlar. Önce varmak istedikleri sonucu, genel değerlendirmeyi ortaya koyuyorlar; ve daha sonra bu genel değerlendirmeye varmak için kendilerine elverişli, uygun olan belgeler temelinde bunu kanıtlamaya çalışıyorlar. Eski kardeşlerin tavrı bundan farklı bir şekilde yorumlanmaya açık değildir.

Şimdi eski kardeşlerin tek tek tezlerine gelelim:

Şöyle başlıyorlar:

"Daha TKP/ML(B)'nin 1.Konferansında kabul edilen kuruluş belgesinde, 'eski' TKP/ML'nin hataları ve MK hizibinin oportünizmiyle temelden kopma için çabalanmadığı, tersine TKP/ML(B) önderliğinin Marksist-Leninist ilkelerin küçümsenmesi yoluna devam etmekte kararlı olduğu ortaya çıktı." (s.13)(abç)

Bu, eski kardeşler için tipik bir tespittir. Eğer birisi belli noktalarda hatalar yaptıysa, bu muhakkak dürüst olmayan motivlerdendir. "Hatalardan kopmaya çalışılmıyor!" "Yanlış yolda ilerlenmeye kararlı!" Öyle görünüyor ki, onlar hatalar için daha başka nedenler olmasını imkansız buluyorlar.

Bu tespiti biz tabii ki reddediyoruz. Biz TKP/ML'nin hatalarını aşmaya çalıştığımız ve bunda kararlı olduğumuz, ve Parti içinde kalarak bu mümkün olmadığı için kendimizi TKP/ML(B) olarak oluşturduk. Eski kardeşler kanıt olarak TKP/ML(B) 1.Konferansının belgesinden alıntı yapıyorlar.

Onların s.13 ve 14'te yaptığı üç alıntı, orada durdukları biçimi ile yanlıştır. Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasıyla ilgili olarak durumumuz çok olumlu konmakta ve çalışmada kavranacak esas halka olarak Türkiye'nin somut durumunun incelenmesi konmaktadır. (Bu açık bir şekilde tespit edilmemesine rağmen, belge bağıntı içinde incelendiğinde başka bir sonuca varılamaz.)

Bu hatanın nedeni olarak ama biz eski kardeşlerin ortaya attıkları, bizim hatalarla kopmak istemediğimiz ve "Marksist-Leninist ilkelerin küçümsenmesi yoluna devam etmekte" kararlı olduğumuz şeklindeki iddiayı görmüyoruz. Bizce bunun nedenleri şunlardır: a) İki aşamalı parti inşası öğretisinin doğru kavranmaması. Birinci aşamanın görevlerinin kapsamı ve zorluğu açık değildi ve bizim o zaman parti inşasının birinci aşamasının hangi noktasında olduğumuz hakkında açıklık yoktu. b) O zamanlar Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması sorununun doğru kavranmaması, ve c) Daha henüz yeni ayrılmış olduğumuz Partizan'ın yanlış görüşlerinin hala etkisi altında bulunmamız.

Sayfa 13'te, sondan ikinci paragrafta eski kardeşler, bizim Marksizm-Leninizmin "temel ilkelerini" savunduğumuzu iddia ettiğimizi açıklıyorlar. Ama eski kardeşler çok uzun bir zamandan beri buradaki "ilkelerin" ("tüm ilkeler" anlamında; "d i e Prinzipien" —YN) bir çeviri hatası olduğundan, ve buranın "d i e grundlegenden Prinzipien" değil, "grundlegende Prinzipien" olması gerektiğinden (yani "t ü m temel ilkeleri"

değil, "temel ilkeleri") haberdardırlar. Biz hiçbir zaman Marksizm-Leninizmin (d i e) yani tüm ilkelerini savunmuş olduğumuzu açıklamadık. Bunun yerine, bizim için sözkonusu olan, Partinin menşevik kanadı ile bir ideolojik mücadelenin yürütülmüş olduğu noktalarda, bizim Marksist-Leninist ilkeleri onların oportünistçe saptırılmasına karşı savunduğumuzu açıklamaktı (Bu tabii ki burada hataların da olmadığı anlamına gelmez). Eski kardeşlerin, bu (die)'nin bir çeviri hatası olduğunu bilmelerine rağmen, bunu yeniden kullanmaları, onların bu kendi amaçlarına uygun olduğu için bunu kullandıklarını gösteriyor, çünkü o zaman daha iyi ve daha keskin bir şekilde eleştiri yürütülebilir.

Bundan bağımsız olarak, bizim genel bir şekilde, "Biz bugün Parti içinde Marksizm-Leninizmin temelleri üzerine tartışmada Marksist-Leninist ilkeleri savunuyoruz" dememiz bir hata idi. Böyle genel söylendiğinde, bu olgularla uyuşmuyordu. Çünkü biz ilkeleri bile birçok noktada yalnızca kaba bir biçimde, ya da hatalarla birlikte savunduk. Ama biz, kardeşlerin bundan yola çıkarak yaptıkları toptancı genel değerlendirmeyi de paylaşmıyoruz. Çünkü biz her zaman ilkeleri kavradığımız ölçüde savunmaya çalıştık. Ama biz bu görevin kapsamını ancak zaman içinde doğru olarak gördük ve, örneğin somut olarak parti inşasının iki aşaması ilkesini ancak zaman içinde doğru kavradık. Biz bunu kavradığımız ölçüde de savunduk. Eski kardeşlerin, TKP/ML içinde Marksizm-Leninizmin ilkelerinin yalnızca çok kaba ve başlangıç olarak savunulduğu, ve bunun yeterli olmadığı tespiti doğrudur. Biz Bolşevik 1.Konferansı sırasında ilkeleri kapsamlı ve yeterli bir şekilde savunduğumuzu söylememize rağmen, yani bir taraftan onları kabaca ve başlangıç olarak savunduğumuzu kabul etmemize rağmen; eleştirilen belgede bu yön objektif olarak yeterince vurgulanmadı. (Bu da bizim bu sorunu o zamanlar gerçekten de tamamiyle kavramadığımızı göstermektedir.

Oportünist gruplar karşısında TKP/ML'nin değerlendirilmesiyle ilgili olarak ise bu belgede doğru bir şekilde, "TKP/ML'nin, Türkiye'deki oportünist grupların tersine, önemli temel ilkeleri savunduğu" tespit edilmektedir (Bu bizim bugün de savunduğumuz bir noktadır. Örneğin Kemalizm konusunda, milli meselede, Türkiye'de faşizm konusu gibi önemli noktalarda). Ama diğer yönün, yani Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasında yetersizliğin, bu noktada bizim yaptığımız hataların ve hala önümüzde duran görevlerin büyüklüğünün vurgulanmamasından dolayı, bu belge tekyanlıydı, ve böylesi bir belgeden talep edilen şeylere uygun bir belge değildi.

Sonraki paragraflarda eski kardeşler TKP/ML(B) 1.Konferansının

> "Marksizm-Leninizmin temel ilkeleri uğruna mücadeleyi şimdi yeterli olarak gördüğü" (s.14)

ve bu alandaki görevleri halledilmiş olarak "saydığını" söylüyor.

Bununla ilgili olarak şunu söylemek istiyoruz: TKP/ML(B) 1.Konferansı böyle bir şeyi hiçbir yerde söylememektedir. O bu alandaki görevlere girmemektedir, ve bu görevleri de doğru bir şekilde kavramamıştır, ve fakat o bu görevleri halledilmiş olarak saymamaktadır.

O böyle birşeyi ne adı geçen belgede yapmaktadır, ve ne de bu TKP/ML (B)'nin anlayışıdır! Bolşeviklerin yazılarını okuyan herkes, bunun böyle olduğunu görebilir. Örneğin, biz bir yayın organının görevleri üzerine Bolşevik Partizan 11/1'in "Sunuş" yazısında şu tespitlerde bulunuyoruz (Sözü geçen yazı, 1.Konferansın hemen ertesinde yazılmış; yayınlanmış; ve 1.Konferansın kararlarının uygulanması çalışması içinde ortaya çıkan bir yazıdır. Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun bu kararları nasıl anladığı, yorumladığının belgesidir.):

" Bilindiği gibi, Partizan yayın hayatına girerken, görevini öncelikle 'Marksist-Leninist teorinin doğru bir biçimde kavranmasına hizmet etmek' olarak saptamıştı.

Bu görev, bugün bütün dünyada her türden modern revizyonizmin ve oportünizmin hakim olduğu; Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinin adice çarpıtıldığı; Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinden sapmaların 'Marksizm-Leninizme katkı' olarak savunulduğu koşullarda acil ve güncel görev olma niteliğini korumaktadır.

Bugün her türden oportünist ve revizyonist saptırma ve çarpıtmaya karşı; üstleri küllenmeye çalışılan Marksizm-Leninizmin en temel ilkelerinin savunulması, kendine Marksist-Leninist diyen bir yayın organının en önemli görevidir.

Marksist-Leninist teorinin; içinde yaşadığımız çağın niteliği; emperyalizm; devlet; çeşitli devrim tipleri; demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş sorunları; proletarya diktatörlüğü; şiddet sorunu; teorinin önemi; yöntem; milli mesele; ittifaklar sorunu; strateji ve taktik; bolşevik parti öğretisi gibi bir dizi ilkesel konuda çözmüş olduğu sorunlar; bir dizi devrimin somut uygulamaları içinde kanıtlanmış evrensel tezleri, her türden revizyonist ve oportünistlerin saldırılarına uğramakta; bu evrensel tezler, 'somut şartlar değişti' adı altında, 'geliştirilmeye muhtaç' maskesi altında yeniden sorun haline getirilmeye çalışılmaktadır.

İşte bu durumda, üzeri küllenilmeye çalışılan bu evrensel tezlerin, bu tezleri ortaya koyan Marksizm-Leninizmin klasiklerinin —Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in— orijinal yapıtlarına dayanılarak savunulması Marksist-Leninistlerin önünde duran en önemli ve acil görevdir.

.....

Bolşevik Partizan yukarıda söylenenlerden anlaşılacağı gibi; şu iki görevi yerine getirmek için çıkmaktadır:

1- Marksizm-Leninizmin ilkelerinin her türlü oportünist, revizyonist çarpıtmaya karşı savunulması;

2- Marksizm-Leninizmin Türkiye somutuna uygulanması; Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak Türkiye'nin yapısının incelenmesi ve Türkiye devriminin somut sorunlarına somut çözümler getirilmesi." (Bolşevik Partizan 11/1, s.1/2 ve 4)

Eski kardeşler şöyle devam ediyorlar:

"'Türkiye'nin somut şartlarının somut tahlili'ni bu düzeyde kavranacak 'ana halka' olarak belirtmek, devrimin temel sorunlarını, Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak ele almayı değil, tersine revizyonizme Marksist-Leninist ilkeler yoluyla vurma yerine, daha çok somutçuluk bilinen meşhur 'somut olgular' yoluyla vurmayı istemek demektir." (s.15)

"Bu düzeyde" ("auf dieser Basis"; "bu temelde" —YN) sözleri, bizim Marksizm-Leninizmin temel ilkeleri uğruna mücadeleyi "halledilmiş" olarak gördüğümüzü açıkladıkları bir üst paragrafla bağıntılıdır. Ama biz Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasını o zamanlar da "halledilmiş" olarak saymadığımız için; "devrimin temel sorunlarını, Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak ele almayı istemediğimiz" sonucunu da paylaşmıyoruz.

Biz daha o zaman da Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak Türkiye somutunun incelenmesini mutlak gereklilik olarak görüyorduk. Bizim sorunumuz burada değil; yukarıda söylendiği gibi, Marksizm-Leninizmin ilkelerini savunma görevini doğru bir şekilde kavramamamızda yatıyordu.

Eski kardeşler devam ediyorlar:

> "Burada TKP/ML'in ve TKP/ML(B) önderliği tarafından, ÇKP'nin 'Büyük Polemik'teki hataları üzerine yeterince tartışılmamış olunuşunun ("ganz mangelhaften Auseinandersetzung"; "tamamiyle yetersizce tartışılmasının" —BN), bugüne kadar modern revizyonizme karşı uluslararası planda yürütülen mücadelenin geleneksel olarak ihmal edilmiş olunmasının sonuçları görülmektedir." (s.15)

Bununla ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz. Partimiz bir bütün olarak ele alındığında, gerçekten de bir bütün olarak Parti, eski kardeşler kadar fazla "Büyük Polemik"i tartışmamıştır. Ama eski kardeşlerin eleştirilerinde yaptıkları gibi TKP/ML(B) önderliğinin "Büyük Polemik"i tartışmasından bahsedildiğinde, durum başkadır. Çünkü örneğin eski kardeşler tarafından o çok eleştirilen Uluslararası İlişkiler Sekreterimiz "Büyük Polemik"le ilgilenmiştir. (Burada, 'evet, ilgilenmiştir, ama sadece eksik bir şekilde ve yetersizce' şeklinde bir itiraz gelebilir. Bunu önlemek için şunu söylemek istiyoruz: Belki yeterince ilgilenmedi ama, eski kardeşlerin ilgilendiği ölçüde ilgilendi.) GDS'le sürekli ilişki halinde idi, onlarla bunun üzerine tartışmalar yürüttü ve böylece polemik eleştirilerinin ortaya çıkarılmasında o da birlikte yer aldı. Bunun dışında, "Büyük Polemik"le ilgili eleştiri broşürleri Türkçeye çevrildi ve dağıtıldı. Bu ölçüde de tüm Parti ve çevremiz "Büyük Polemik" üzerine tartışmanın içine çekilmesi için önşartlar yaratıldı. Tüm bunlar, eski kardeşlerin, bizim Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasını, somutun incelenmesine tabi kıldığımız şeklindeki genel değerlendirmelerini daha iyi kanıtlayabilmek için sözetmekten kaçındıkları olgulardır.

Eski kardeşlerin bizim hatalarımızla, ÇKP'nin "Büyük Polemik"te yaptığı hatalar arasında çizdiği paralelliklerle ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz:

Çin Komünist Partisi gerçekten de polemikte; eski kardeşlerin alıntı yaptığı yerde, "temel çelişmelerin...somut tahlilinin" uluslararası komünist hareketin genel çizgisinin tespit edilmesinde çıkış noktası olması gerektiğini söylediği noktada; ilkelerin savunulmasının içinde bulunulan anda olağanüstü önemini küçümseyen bir konumda durmaktadır. Her ne kadar bu tahlilin "sınıf bakış açısından" yapılması talebi hatayı relative etse de; ortadan kaldırmamaktadır. Bu ölçüde ve bu anlamda; bu pasaja eski kardeşlerin getirdiği,

> "Çin Komünist Partisinin, modern revizyonizmi çürütme çabasında tamamiyle Kruşçev revizyonistlerinin tipik tezinin çerçevesi içinde kaldığı" tezi bizim de paylaştığımız bir tezdir.

Ve kuşkusuz bizim ilkelerin savunulmasının önemini küçümsediğimiz noktadaki sapmamız; Çin KP'nin bu tavrı ile paralellik içindedir. Bu noktada 1.Konferansın belgesinde esas halkanın tespitinde,

> "uluslararası komünist hareketin ilkelere bağlı birliği için revizyonizme karşı uluslararası plandaki mücadele"nin

devre dışı bırakıldığı tezi ise toptancı ve yanlıştır. Eleştirilen belge tek başına ele alındığında, böyle bir tespit yapılabilir. Gerçekten de eleştirilen belgede uluslararası komünist hareketin birliği konusun-

da doğrudan tartışma ve tavır yoktur. Ama sözü geçen belge I.Konferans-ta alınan kararları aktaran bir belgedir. Ve belgeden de görülebileceği gibi, alınan kararlardan biri açıkça Partinin bizim eleştirmediğimiz tüm belgelerine dayanmakta; onların —bizim eleştirmediğimiz sürece— bizim belgelerimiz olduğunu söylemektedir. Sözü geçen belgeler arasında mesela TKP/ML-AMLP Ortak Açıklaması; mesela dörtlü ortak açıklama (Nisan 1980) vb. de vardır. Sözü geçen belgelerin önemi, yalnızca bu belgelerde teorik olarak burada eksik olduğu söylenen konuda —uluslararası komünist hareketin ilkeler temelinde birliği sorunu— tavır olmuş olması değil; bizzat bu belgelerin kendisinin pratikte bu yönde adımlar olmuş olmasıdır. Hal böyle iken, sözü geçen belgeyi —bu belgede açıkça eleştirmediğimiz belgelere atıfta bulunulduğu halde— "uluslararası komünist hareketin ilkelere bağlı birliği için revizyonizme karşı uluslararası planda mücadele"yi devre dışı bıraktığı biçiminde eleştirmek; toptancı-tekyanlı, yanlış bir tavırdır. Ve bu noktada getirilen "milliyetçi sapma" eleştirisi de bu yüzden ayakları sağlam yere basmayan bir eleştiridir.

Bundan sonra eski kardeşler, bizim GDS'in eleştirisine cevabımızda ilkeler sorununu yalnızca Türkiye'de sorunların çözümü bakış açısı altında ortaya attığımızı eleştiriyorlar. Biz bu eleştiriye, bizim bu eleştiriye daha önce Bolşevik 4'te verdiğimiz cevabı tekrarlamak istiyoruz. Orada şöyle dedik:

" b) GDS daha sonra bizim 'bugün bütün bu çalışmalar içinde birincil olanın, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranılması ve savunulması' olduğunu açıkladığımız yere şu eleştirileri getiriyor:

'İLKELERİN SAVUNULMASINI GEREKLİ KILAN ASIL NEDEN BÜTÜN BÖLÜMDE (ve yanıtın tümünde de) hiçbir şekilde gerekçelendirilmemektedir. Uluslararası modern revizyonizm ve onun çeşitli görüntülerine karşı mücadele büyük görevini, uluslararası Marksist-Leninist hareketin birliğinin sağlanması, devrimin başarılı bir şekilde hazırlanıp yapılmasının vazgeçilmez önkoşulu olan kadroların Marksizm-Leninizm ruhu ile eğitilmesini vs. içeren bu önemli ve çok yönlü soruya değinilmemekte, tam tersine sonuç olarak (bu sorun —ÇN) —ilerde göreceğimiz gibi— bir soruna indirgenmektedir: "Somut araştırmaları" doğru yapabilmek için ilkeler gereklidir ve onların savunulması birincildir.'

Sözü geçen bölümde önce bugün neden ilkelerin savunulması birincildir sorusuna tam bir cevap verilmediği; sorunun yalnızca bir yanının (Türkiye devriminin somut sorunlarına cevap verme yanının) tartışıldığı, sorunun yalnızca bu şekilde tartışılmasının yanlış ve eksik olduğu ortadadır. Biz getirilen eleştiriyi bu çerçeve içinde doğru bir eleştiri olarak görüyoruz.

Yalnız şu bilinmelidir ki, 'cevap yazısı' tartışılan sorunu bütün yönleriyle çözme iddiasında olan bir yazı değildi. Ve 2-5 sayfalık bir yazıdan bu sorunu bütün yönleriyle çözmeyi beklemek de abesle uğraşmaktır. GDS mesela kendi ilk eleştiri yazısında da ilkelerin savunulması neden birincildir, ya da esas halkadır sorusuna, şimdi bizden talep ettiği 'uluslararası modern revizyonizm ve onun çeşitli görüntülerine karşı mücadele büyük görevi', 'uluslararası Marksist-Leninist hareketin birliğinin sağlanması, devrimin başarılı bir şekilde hazırlanıp yapılmasının vazgeçilmez önkoşulu olan kadroların Marksizm-Leninizm ruhuyla eğitilmesi' vs. içeren 'çok yönlü soruya' değinmeden yaklaşmaktadır!

Ve esasında neden ilkelerin savunulması esastır sorusuna iki neden göstermektedir:

1) 'Modern revizyonizme ve çeşitli revizyonist akımlara karşı Marksizm-Leninizmin temel ilkeleri etraflı bir şekilde değil, sadece yer yer savunulmuştur. Burada ana hata budur. Bundan da parti inşasında kavranacak esas halkanın ideolojik mücadele olduğu sonucu çıkmaktadır.'

2) 'Ayrıca Marksizm-Leninizmin teori ve ilkeleri kapsamlı bir şekilde savunulmadan, Türkiye'nin somut incelenmesinin kavranacak esas halka olarak ilan edilemeyeceği görüşündeyiz.'

Bu kadar! Şimdi kendi getirdiği eleştiride sorunu tartışacak, ve çok yönlü koymayacaksın; bu eleştirinin cevabı olan sınırlı bir yazıda sorunun çok yönlü konmamasını eleştireceksin. Bunun ne kadar ciddi bir tavır olduğunun değerlendirilmesini okuyucuya bırakıyoruz.

Biz bu bağıntıda yalnızca, 'Bugün esas halka ilkelerin savunulmasıdır' tespitinin yapıldığı yerde, bunun bütün nedenlerinin tartışılmasını zorunlu görmediğimizi belirtelim.

Ardından gelen temel eleştiri şu:

'Bu, Bolşevik Partizan'ın bütün dikkatlerini somut sorunları çözmeye yönelttiğini, ve bu görevden dolayı ilkelere öncelik tanımayı kabul ettiğini göstermektedir.'

Evet, tam da böyle yapıyoruz! Ve bütün komünist devrimcilerin öyle yapması gerektiğini düşünüyoruz. Böyle genel bir eleştirinin, eleştirenlerin 'ilkelerin savunulmasını' yanlış kavradıkları, bu savunmayı adeta somuttan kopuk, akademist bir savunma olarak anladıklarını gösteren bir eleştiri olduğunu düşünüyoruz.

Marks, Engels, Lenin, Stalin ve Marksistler, Marksist-Leninist teoriyi her zaman 'dünyayı değiştirmek' (Siz isterseniz somutu değiştirmek deyin!) için bir a r a ç olarak görmüşler; sürekli devrimci teorinin, devrimci pratiğe hizmet etmesi gerektiğini vurgulamışlardır. Somut sorunlar denen sorunlar, d e v r i m c i p r a t i ğ i n önümüze koyduğu sorunlardır. Devrimci teori, Lenin'in deyimi ile 'ancak pratik çalışmanın ortaya çıkardığı sorulara cevap sağlar.' (Halkın Dostları, s.301) 'Somut sorunları', yani devrimci pratiğin önümüze koyduğu sorunları çözme işine burun kıvırarak bakanlar; dikkatlerini bu sorunları çözmeye yöneltmeyenler; ilkelerin savunulmasını, 'devrimci pratiğin önümüze koyduğu sorunlardan bağımsız bir görev' olarak ele alanlar, komünist değil; olsa olsa Marksolog olurlar. Böyleleri burjuva üniversitelerinde çokça vardır!

Burada sorun, 'somut sorunlar'dan ne anlaşıldığıdır. 'Somut sorunlar' eğer yalnızca ülke devriminin sorunları olarak kavranıyorsa; bu kesinlikle yanlış, milliyetçi bir yaklaşımdır. Eğer 'somut sorunlar' yalnızca kitle eylemleri, vs. olarak anlaşılıyorsa, bu kesinlikle yanlış, kitle kuyrukçusu bir tavırdır! Eğer 'somut sorunlar'dan yalnızca sonucu kısa sürede görülen eylemler vs. anlaşılıyorsa, bu yanlış, dar pratikçi bir tavır olur vs. vs. 'Somut sorunlar', geniş anlamda devrimci pratiğin; bugünkü durumda proleter dünya devriminin devrimci pratiğinin önümüze çıkardığı sorunlardır. Bugün Marksist-Leninist ilkelerin üzerinin küllenmiş olması, modern revizyonistlerin ihaneti sonucu Marksist-Leninist ilkelerin tanınmaz hale gelmiş olması; dünya Marksist-Leninist hareketinin paramparça olması, bir platformun bile olmaması olgusu, vs. — bütün bunlar 'somut sorunlar'dır. Hal böyle olduğu için de, bugün tek tek ülkelerde, o ülke devriminin somut sorunlarının çözümü; öncelikle Marksist-Leninist

ilkelerin savunulmasına ve bundan yola çıkarak dünya Marksist-Leninist hareketinin birliğinin sağlanmasına bağlı olarak ele alınmak zorundadır.

Biz sorunu tartıştığımız 'cevap' yazısında, sorunu yalnızca bir bağıntıda, 'Türkiye devriminin somut sorunlarına nasıl cevap vereceğiz' bağıntısında ortaya koyduk. Ve bu görevin 'Marksist-Leninist ilkelerin kavranması ve savunulması görevine bağlı olarak ele alınmak zorunda olduğunu' söyledik. Söylediklerimiz yanlış değildi. Ama eksikti.

Biz de GDS'in ilkelerin savunulmasından, bizim anladığımızdan tamamiyle ayrı birşey anladığı görüşünü paylaşıyoruz.

Ama biz ayrılığı onun değerlendirdiği gibi değerlendirmiyoruz. Bu konuda ayrılığın, yukarıda ortaya koymaya çalıştığımız gibi bir ayrılık olduğunu düşünüyoruz.

c) İlkelerin savunulması konusundaki hata ve sapmaların genel mi olduğu, yoksa bir belgede mi olduğu sorununun tartışıldığı bir yerde (ki biz bunu tartıştık, tartıştığımızın da bu olduğu açıkça ortadadır), bir dizi belgeden alıntı yapmak doğrudur. Bu tabii ki eğer bir belgede sorun yanlış konuyorsa, o belgedeki yanlışlığı ortadan kaldırmaz. Yanlış yanlıştır. Diğer yandan eleştirilen belgenin temel bir belge olduğu, bu yüzden de onun hatalarının arındırılmasının önemli olduğu doğrudur."
(Bolşevik 4, s.29-30-31)

Eski kardeşler o zamanki eleştirilerine sonra şu sonucu ekliyorlar:

"İlkelerin savunulması TKP/ML(B) tarafından uluslararası bir akım olan modern revizyonizme karşı dünya komünist hareketinin birliği ve parti inşası için mücadelenin çerçevesinde başlı başına görev olarak kavranmamakta, tersine sadece bugün ikincil görüş noktası açısından kabullenilmekte, sadece TKP/ML(B) önderliği için açıkçası bu bağlantıda tek önemli sorun olan 'Türkiye devriminin somut sorunlarına somut cevapların eksikliğinden' türetilmektedir.

Marksist-Leninist ilkelerin, kendi ülkesinin somut sorunlarının 'somut tahliline' tabi kılınması; TKP/ML(B)'nin görüşlerinin çekirdeği budur." (s.17)

Burada söylenenler, hiçbir yanlış anlamaya meydan vermeyecek berraklıkta, şu veya bu belgenin değil; bir bütün olarak TKP/ML(B)'nin çizgisinin genel değerlendirilmesidir. Hal böyle olunca, bizim bu sonuçları paylaşmadığımız açıktır. Biz Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasını "uluslararası modern revizyonizm akımına karşı parti inşası ve dünya komünist hareketinin birliği için mücadele çerçevesinde başlı başına bir görev" olarak görüyoruz, ve eski kardeşlerin bu iddialarını ispatlayamayacakları görüşündeyiz de. Biz tersine, eski kardeşlerin bu ilkelerin savunulması sorununa yanlış, akademik bir tarzda yaklaştığı, bunu kendi kendine yeterli bir görev, kendi içinde amaç olarak kavradıklarını düşünüyoruz.

Biz, "Marksist-Leninist ilkelerin, kendi ülkesinin somut sorunlarının somut tahliline tabi kılınması"nın bir bütün olarak "TKP/ML(B)'nin görüşlerinin özü" olduğunu kesinlikle reddediyoruz.

b) noktasında eski kardeşler, TKP/ML(B) önderliğinin yöntemine bir dizi ağır eleştiriler getiriyorlar.

Eleştirilerine şöyle başlıyorlar:

"İlkeler sorunu üzerine tartışma, TKP/ML(B) yönetiminin TKP/ML'nin ilkesel içerikteki hatalarından sadece kopmamakla kalmadığını, aynı zamanda orada varolan çelişkilerin üzerini örtme, çelişkileri küçültme oportünist yöntemini başından itibaren takip ettiğini ve işlediğini kanıtlamaktadır." (s.17)

Bu değerlendirmeyle hemfikir olmadığımızı söyleyelim. GDS'in bizim cevabımıza yanıtında da tespit ettiği gibi, biz bir dizi önemli hatalar yaptıysak, bu bizim problemleri "ustaca geçiştirmek", ya da bizim "şu veya bu derecede ustalıkla ana eleştirilerimizin etrafında dolaşmak" istemeye çalıştığımız, ya da bu yazılarında burada tespit ettikleri gibi, "çelişkilerin üzerini örtme, çelişkileri küçültme oportünist yöntemini başından itibaren takip ettiğimiz ve işlediğimiz" için değildir. Hayır, eğer biz bu yöntem hatalarını işlediysek, bunun nedeni bizim GDS'in eleştirilerini aynı yansıttığımız gibi kavramamızdı. Ve bu çerçeve içinde de bunları yanıtladık. Bizim bu eleştirileri böyle anlamamızın nedeni bir ölçüde de GDS'in birinci eleştirisini, ikinci eleştirisinde yaptığı kadar berrak getirmemesinde de yatıyordu (örneğin kavrayacak esas halkanın tespitine eleştirisi). Tabii ki bizim GDS'in getirdiği eleştiri çerçevesinde kalmakla yetinmemiz, ve bunun ardını takip etmememiz bizim hatamızdı. Ama GDS s o n r a d a n meseleyi, ikinci eleştirisinde ve burada da, sanki daha başından itibaren aynı berrak eleştiriyi getirmiş ve biz bunu bilinçli olarak çarpıtmışız gibi koyuyor. Bu yanlıştır ve GDS böylece ilk eleştirisindeki kendi eksikliklerinin üstünü örtmektedir.

Eski kardeşler devam ediyorlar:

"GDS'in 1.Konferansa tavrında, TKP/ML(B)'nin Marksist-Leninist ilkelerin savunulması tavrında partinin kuruluş belgesine 'ilkesel eleştiri' olduğunun altı açıkça vurgulanmaktadır. TKP/ML(B) önderliği verdiği cevapta, tamamıyla neticede eleştirinin ilkesel çekirdeğinden geriye hiçbir şey bırakmayan ve onu 'onaylanabilir' hale sokan, eleştiriyi işine geldiğince eğip bükmeye yönelen bir dizi tipik oportünist manevraya başvurmaktadır." (s.17)

Biz bununla ilgili olarak Bolşevik 4'te şu yanıtı verdik:

" b) Sözü geçen cevap yazısında, GDS'in 'ilkesel' eleştirisi olduğunu vurguladığı, yazının içinde ortaya konmamakta; sorun gerçekten de sanki aramızdaki farklılık, formülasyonlardaki bazı hatalardan kaynaklanıyormuş gibi konmaktadır. Bu anlamda da GDS'in bu yazıda 'eleştirisinin ağırlığının alındığı' şeklindeki eleştirisi haklı bir eleştiridir.

Biz cevap yazımızda GDS'in 'ilkesel eleştirisi' üzerine yürüyüp, bu konuda hatalarımızı ortaya koyup; ayrılıkları berraklığa kavuşturmadık. Bu eleştiriyi yanlış değerlendirmemizden kaynaklandı. Biz gerçekten de sorunu önce cevap yazısında ortaya koyduğumuz gibi kavradık. Ancak cevaba eleştiri geldiğinde, sorunun ciddiyetini, eleştirinin ağırlığını kavradık. Şimdi bu yönde hatalarımızı aşmaya çalışıyoruz.

Bunun yanında bu kapsamlı eleştiri bize GDS ile bir dizi konuda aslında önemli anlayış farklılıklarımız olduğunu da gösterdi.

Biz ilk cevabımızda hataları gördüğümüz halde onların üzerine yatma, çelişmeleri ortadan kaldırma tavrını takınmadık. Hataları görmedik. Neyi kavradı isek, ona uygun tavır takındık. Ama niyet ne olursa ol-

sun, objektif olarak ortaya çıkan durum, hatalarımızın üzerini örtme oldu." (Bolşevik 4, s.34)

Biz bu tavrı doğru buluyoruz ve buna ekleyecek birşeyimiz yok.

Eski kardeşler devam ediyorlar:

"-Eleştirinin keskinliği alınmakta ve kendi anlatımıyla öylesine çarpıtmaktadır ki, eleştiri tamamen ayrı bir içerik almaktadır.

Ana halka olarak 'somut tahlil' yanlış tespitine ilkesel eleştiri, sanki 1.Konferans belgesinde sorun buymuş gibi: 'Sanki bu alanda (Marksist-Leninist ilkelerin savunulması alanında —nb) hiçbir önemli sorun yokmuş izlenimi yaratılabilir' şeklinde eğilmektedir.

- Sorunların sözde doğru çözümlendiği başka belgelere atıfta bulunarak somut eleştiriden mesele kaydırılmaktadır.

- Oportünist grupların yanlış görüşlerine dikkat çekilerek, kendi hatalarına 'göreceli ilerilik' düzülmektedir.

- Yanlış pozisyonlara tek anlama gelir şekildeki içeriksel eleştiri, muhtemelen 'yanlış yoruma açık' formülasyon sorununa indirgenmektedir.

- El altından eleştirinin adresi, 'yanlış formülasyonlar', 'saflarımızdaki sapmalara dayanak' şeklinde değiştirilmekte; bununla herşey kastedilmektedir, sadece direkt eleştirilen 1.Konferans belgelerinin yazarının yanlış görüşleri kastedilmemektedir." (s.17-18)

Bununla ilgili olarak söylemek istediğimiz, Bolşeviklerin II.Konferansının şu noktaları öz olarak doğru bulduğudur:

1- "GDS'in eleştirisi, Bolşevik Partizan Yazı Kurulu tarafından adım adım öylesine değiştiriliyor ki, eleştirinin ilkesel niteliği ortadan kalkıyor."

2- "İçeriğe ait sorunlar formülasyon sorunları haline getiriliyor, önemli içeriksel eleştiriler, en fazlasından 'muğlaklıklar' olarak kabul ediliyor."

3- "Eleştirilen belgede yanlış olan şeyden, aynı konuda doğru söylenen başka bir belgeye atıfta bulunmaya geçiliyor. (Hata hata olarak kalır.)"

4- "GDS'in eleştirisinin hedefi şaşırtılıyor."

Ama biz, GDS'in eleştirisinin keskinliğinin alınmasına getirdiği somut örneğin doğru olmadığı görüşündeyiz, çünkü ilk eleştiride GDS kavranacak esas halkanın <u>yanlış</u> tespit edildiğini berrak bir şekilde formüle etmemişti, bunun yerine şöyle diyordu:

"Görüşümüze göre bu pasajların temel hatası, kavranacak esas halkanın Türkiye'nin somut incelenmesi (Bu somut çizgiyi kavrayan kadroların eğitilmesi de dahil olmak üzere) olduğu, yani TKP/ML(B)'nin şimdiye kadarki çalışmasında temel ilkelerin esas olarak savunulduğu, böylece (bu ilkelerin —ÇN) somut şartlara uygulanmasının kavranacak esas halka haline geldiği izleniminin yaratılmasında yatmaktadır." (GDS-Info 6/81, s.51; Bolşevik 4, s.23)

Yani: "Marksist-Leninist ilkeler TKP/ML tarafından gerçekten de esas

olarak savunulmuş olsa, o zaman 'Türkiye somutunun incelenmesi'nin ya da 'Marksist-Leninist ilkelerin uygulanması'nın kavranacak esas halka olmasında sorun görmüyor GDS. Getirdiği eleştiriden çıkan sonuç budur. Biz eleştiriyi böyle anladık. Ve böyle aktardık.

'Marksist-Leninist ilkelerin esas olarak savunulması' demek, görüşümüze göre 'bu konuda önemli bir problem olmadığı' şeklinde de ifade edilebilir. Bunda bir sakatlık görmüyoruz...

GDS (bugün eski kardeşler demeliyiz —YN) şimdi 'temel ilkeleri TKP/ML'nin esasında savunduğu izlenimi yaratıldığı' tespitini tali bir sorun olarak ortaya koymaya çalışıyor. Ama bu bölümü okuyan herkes, bunun tali bir sorun olarak konmadığını, eleştirinin bu tespitle ayakta durduğunu, ya da düştüğünü tespit etmek zorundadır.

Bu konuda GDS (ve diğer kardeşler —YN)'in tavrı, ilk eleştirisinin eksik ve zaaflarını tespit edecek yerde, en baştan açık ve berrak bir biçimde doğru eleştiri getirmiş olduğu tavrını takınmasıdır. Tavır Marksist-Leninist değildir." (Bolşevik 4, s.25)

"GDS getirdiği ilk eleştiride, bizim bu hatamıza dikkat çekmiştir. Ama eleştirisinde bizim kavranacak esas halkayı 'yanlış tespit ettiğimiz' şeklinde açık 'ilk ve önemli bir tespit' yapmamıştır. Daha sonraki bizim cevabımıza takındığı tavırda, bu sorunu kendilerinin ilk eleştirilerinde gerçekten açık, berrak bir şekilde koymamış oldukların özeleştirisini yapacak yerde, sanki ilk eleştiride daha sonraki tavırlarının aynısını takınmış gibi davranmak Marksist-Leninist bir tavır değildir." (Bolşevik 4, s.23)

Eski kardeşler devamla, bizim bu tavrımızı şimdi oportünist bir manevra olarak göstermeye çalışıyorlar. Biz bunu kesinlikle geri çeviriyoruz. Biz oportünist bir manevra yapmadık, tersine <u>GDS'in eleştirisine esasta onun çerçevesi içinde kalan bir yanıt verdik</u>. Bu tabii ki bizim bir hatamızdı. Biz GDS'in bu eleştirisinin peşini takip etmeli, derinleştirmeliydik; ama GDS'in kendi eleştirisiyle çizdiği çerçeve içinde kalmayı manevra olarak tanımlamak Marksizm-Leninizmden başka herşeydir.

<u>İkinci nokta ile ilgili söyleyeceklerimiz şunlardır</u>: Eski kardeşler bu yazılarında, Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun cevabına GDS'in eleştirisinde,

"Eleştirilen belgede yanlış olan şeyden, <u>aynı konuda doğru söylenen</u> başka bir belgeye atıfta bulunmaya geçiliyor"

dedikleri yerin tersine, şimdi "... <u>sözde doğru çözümlendiği</u> başka belgelere atıfta bulun"duğumuzu iddia ediyorlar.

Onların bugün getirdikleri bu ikinci eleştiriyi reddediyoruz. Biz meselenin <u>sözümona</u> doğru çözümlendiği belgelere değil, bizim sorunları gerçekten doğru ortaya koyduğumuz belgelere atıfta bulunduk ve bunu, "TKP/ML(B)'nin 1.Konferansı yapıldı!" başlıklı ana belgedeki hatanın, bizim bütün belgelerimizde varolan genel bir hata ve sapma olmadığını, bunun yerine bir ana belgede varolan bir hata olduğunu göstermek için yaptık.

Ama bu II.Konferans ve Bolşevik Partizan Yazı Kurulu tarafından da kabul edildiği gibi, bizim niyetimizden bağımsız olarak, objektif olarak, eleştirilen belgeden saptırma idi.

<u>Üçüncü nokta ile ilgili</u>: Bu eleştiriyi eski kardeşler bu biçimiyle ilk kez burada getiriyorlar. Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun yanıtına eleştiride bu eleştiri böyle getirilmemektedir. Onlar, ilkelerin savu-

nulmasıyla ilgili olarak bizim ileriliğimizin salt relatif bir ilerilik olduğu şeklindeki açıklamalarımıza şöyle diyorlardı:

> "Neden şimdi Bolşeviklerin revizyonist ve sözde Marksist gruplara göre değerlendirildiği bizim için açık değildir. Görüşümüze göre, bu konuya ait değildir, ve aslında dikkatleri başka yere çekmeye yaramaktadır. Bundan başka, burada —körlerin arasında tekgözlülerin kral olduğu anlamında— Bolşeviklerin bu gruplara oranla daha iyi durumda olduklarını gösterme isteğinin yattığı havası bulunmaktadır." (Bolşevik 4, s.11)

Onlar şimdi bu eleştirilerine, bizim hatalarımıza relatif bir ilerilik düzeceğimizi ekliyorlar.

Bu tabii ki saçmalıktır. Biz kendi hatalarımızı oportünistlerinkine karşı ilerilik olarak göstermek istemedik ve göstermedik; tersine biz bu değerlendirmeyi, kendi saflarımızda Marksizm-Leninizm hakkındaki bilgimizi gerçekte olduğundan daha iyi gösterme eğilimlerine karşı çıkmak için yaptık (Her okuyucu bunun orijinaline yeniden bakmalıdır). Ve bu değerlendirme gerekli olan, doğru bir değerlendirmeydi.

Dördüncü nokta ile ilgili: Bu eleştiri doğrudur ve bizim tarafımızdan da doğru bir eleştiri olarak kabul edilmiştir. Biz gerçekten de eleştiriye cevabımızda, GDS için burada 'ilkesel bir eleştiri'nin sözkonusu olduğunu vurgulamadık ve gerçekten de sorunu, sanki formülasyonda hata sözkonusuymuş şeklinde ele aldık. Bu ölçüde de GDS'in eleştirisinin ağırlığını aldık.

Bu hatanın nedeni, bizim o zamanlar eleştirinin ciddiyetini ve ağırlığını kavramamamızda yatıyordu. Ancak daha sonra Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun yanıtına GDS'in yanıtı elimize geçtikten sonra eleştirinin ağırlığını ve ciddiyetini kavradık. Bizim bu noktada objektif olarak yaptığımız hata bundan sonra bizim tarafımızdan kabul edildi ve Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun yanıtına GDS'in eleştirisine cevapta, bir yandan bu hataya ilişkin özeleştiri yapılarak, diğer yandan da GDS'in eleştirileri berrak bir şekilde ortaya konarak bu hata aşıldı.

Beşinci nokta ile ilgili: Bu haklı eleştiriye ilişkin olarak biz Bolşevik 4'te şöyle dedik:

> Hata tespit edilmediği için, sapma esasında bizde olan, bizzat Bolşevik Partizan Yazı Kurulunun savunduğu, Bolşeviklerin 1.Konferansının, Merkez Yönetiminin savunduğu vs. bir sapma olarak görülmediğinden; eleştiri içimizdeki genel olmayan yanlış görüşlere karşı yönelen bir eleştiri olarak kavranmıştır. Bu anlamda objektif olarak olan hedef şaşırtması olmasına rağmen, bu bilinçli olarak yapılan birşey değildir.... Biz eleştiriyi daha çok içimizdeki sapmalara karşı yönelen bir eleştiri olarak kavradık ve bunu tespit ettik. Tartışma içinde, eleştirinin bizim içimizdeki sapmaları hedeflemediğini, bizzat çizgimizde varolan, ve yönetimin savunduğu hatalara sapmalara yöneldiğini gördük.
>
> Bu eleştiri, bizim ilk tavrımızda dediğimiz gibi, içimizdeki aşırı yanlışlara karşı mücadele içinde yerinde olan bir eleştiri değildi, bizim kendi hatalarımızı aşmamız için yerinde olan bir eleştiri idi. Sorunu en baştan böyle kavramamak önemli bir hatamızdır." (Bolşevik 4, s.31)

Buna ekleyecek hiçbir şeyimiz yoktur.

GDS'in daha sonraki, TKP/ML(B) Merkez Komitesi tarafından kullanılan yöntemlerin öteden beri oportünistlerin tipik bir aracı olduğu, bunun bizim için de geçerli olduğu şeklindeki açıklamalarına söylemek istediğimiz şudur: Biz bu değerlendirmeyi paylaşmıyoruz. Biz önemli ağır hatalar yaptık, ama biz bunları görür görmez açıkca kabul ettik ve bunların asılması ve tamamiyle kökünün kazınması için adımlar attık.

Biz, tarafımızdan objektif olarak yapılmış olan hataların, TKP/ML(B) yönetiminin 'manevraları' olduğunu, eski kardeşlerin her hatanın ardında kötü niyet arayan hastalıklı beyinlerinin bir sonucu olarak değerlendiriyor ve reddediyoruz.

Bizim en sonunda GDS'in bu eleştirilerini, bunu yapmaktan başka birşey "elimizden gelme"diği için kabul ettiğimizi de reddediyoruz. Hayır, biz eleştirileri kabul ettik, çünkü biz bunları öz olarak doğru bulduk. Öyle görünüyor ki, burada eski kardeşler bunu yapmaktan baska elimizden birşey gelmediği için bizim eleştirileri kabul ettiğimizi söylerken, yine kendi durumlarından çıkarak başkaları hakkında yargıya varıyorlar.

Eski kardeşler şimdi de yazılarında neden eleştirilerinin bir bütün olarak doğru değil de, sadece esas olarak doğru kabul edilmesinin ardında kirli niyetler arıyorlar. Bununla ilgili şöyle diyorlar:

"Hangi noktalarda hala farklılıkların görüldüğü üzerine tek hece sarfetmeksizin, TKP/ML(B) Merkez Komitesi 'esas olarak' GDS'in eleştirisiyle hemfikir olduğunu da belirtiyordu. Tali öneme sahip (sorunlar olarak görülen —BN) sorunlarda bile, açıkça ne üzerine olduğunu belirtmeksizin, el altından (eleştirilerin —ÇN) saklı tutulduğunu bildirme metodu kabullenilemez. İdeolojik mücadelenin bugünkü zor koşullarında tam da Marksist-Leninist teorinin ve onun ilkelerinin kolü gibi çok katmanlı, karmaşık ve bin kez karışık bir sorunda Lenin'in tespit etmiş olduğu gibi 'küçük ve en küçük karartılar' dahi, dikkate alınmadıklarında temelsel bir öneme kavuşabilirler.

Hiçbir sözle hataların içeriğine ve niteliğine yaklaşılmayan yaklaşık yarım sayfayı kapsayan cevabın her cümlesinde, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin buna sadece elestiriyi yüzeysel onaylama metodu ile hal etme ve bir daha sonraki gelen polemiğin önünden kaçmak için başvurduğu her sekliyle farkedilmektedir. Sözkonusu durum (eleştiri —ÇN), en nihayet sükunetin sağlandığı ve tatsız eleştiricilerin memnun edilmiş oldukları ümidiyle evraklar arasına veya daha doğru ifadeyle eleştiri evrakları dağı arasına koyuldu." (s.19)

Birinci paragrafla ilgili olarak: Biz "ne ile ilgili olduğunu açıkça söylemeksizin el altından itirazlarımızı saklı tuttuğumuzu" bildirmedik, tersine valnızca GDS'in elestirilerinin bizi esas olarak ikna ettiğini, bizim onları doğru bulduğumuzu açıkladık. Ama bunun GDS'in temellendirmelerinin her ayrıntısı için geçerli olup olmadığını, ancak bunların daha tam bir incelemesi gösterebilirdi. Bu anlamda da biz ilk olarak öz olarak hemfikir olduğumuzu açıkladık. Bu sorunda küçük ve en küçük (onların söyledikleri gibi) 'karartı'ların ilkesel öneme sahip olduğu doğrudur, bu yüzden de Bolşevik 4'te detaylara kadar giren, küçük ve en küçük farklılıkları ortaya koyan bir cevap verildi. Bu cevap, bizim hatalarımızın nerede yattığına ilişkin bir dizi gerekçelendirmelerle ve açıklamalarla hemfikir olmadığımızı gayet berrak bir biçimde ortaya koymaktadır. Bu cevap bundan başka, bizim hangi noktalarda GDS'in hatalarını gördüğümüzü de açıklamaktadır.

İkinci paragrafla ilgili olarak: Eski kardeslerin falcılığı ve niyet aramacılığı burada bir kez daha veniden karşımıza çıkıyor. Onlar, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin polemiğin sürmesinden kaçınmak için bu yanıtı

zorla vermek durumunda kaldığını "her şekliyle farketmektedirler". Yani onlar özeleştirinin ardında yine yalnızca kirli niyet görebilmektedirler. Eski kardeşler dürüst bir özeleştiriyi baştan itibaren mümkün görmüyorlar. Ve onlar bunu olgular temelinde kanıtlayamayacaklarından, kendilerini "dokunma duyularına" bırakıyorlar. Ama bu tamamiyle gayri-Marksist-Leninist bir yöntemdir ve bizim Bolşevik 4'te GDS'in eleştirisini detaylı bir şekilde ele aldığımız olgusu, bizim polemiğin sürmesinden korkmadığımızı, meseleyi dosyaya koymak istemediğimizi; eleştiricileri 'tatsız eleştiriciler' olarak değerlendirmediğimizi; tersine, eleştirilerinin doğru olduğu ölçüde bunları bizim için değerli yardımlar olarak değerlendirdiğimizi, ve eski kardeşlerin ve onların 'dokunma duyusu'nun kendilerini kelimenin tam anlamiyle aldattığını gayet açık olarak ispatlamaktadır. Ama onlar bu hastalıklı kafalarıyla bizim Bolşevik 4'teki detaylı yanıtımız ardında da yeniden kirli motivler hissedecek ve göreceklerdir!

Ama gerçekten de 'polemiğin sürmesinden kaçınmak isteyen' birileri vardır, ve bunlar da eski kardeşlerdir. Bizim tersimize, onlar kendi hatalarına yönelen eleştirileri bir yardım olarak görmüyorlar, bunun yerine 'tatsız eleştiriciler'den kaçınmaya çalışıyorlar. Onlar, Mart 1983'te bizimle ilişkilerin koparılmasıyla, polemikten; onların eleştirilerine getirdiğimiz eleştirilerden; bizim onlara eleştirilerimizden kaçarak, bizimle polemiği 'halledilmiş' saydıklarını açıkladılar. "TKP/ML(B)'nin Oportünizmi" adlı eleştiri broşürlerini yayınladılar ve yayımlamanın hemen ardından bizimle ilişkiyi kestiler. Doğrudan bizimle bir polemiği engellemek için ellerinden gelen herşeyi yaptılar. Salt bizimle tartışmak zorunda olmamak için, 1 Mayıs '83 toplantısındaki gibi provokasyonlara kadar herşeye başvurdular. 1 Mayıs 1984'te de nihayet "eleştiricilerin" katılması baştan engellenen bir yalnızca kendilerine "açık" toplantıda konakladılar! Onların bu noktadaki tavrı gayet açık ki Marksist-Leninist olmayan bir tavırdır ve bize onların geleceği hakkında en kötü korkular vermektedir; çünkü kendi hatalarına özeleştirici yaklaşmayan bir parti, onların elestirisinden kaçan bir parti, zorunlu olarak yozlaşacaktır.

Bizim daha sonraki gelişmemizle iliskili olarak eski kardeslerin yaptığı değerlendirmeyi paylaşmıyoruz. Çünkü Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasında yaptığımız hatalar bizde 'genel bir hastalık' değildi, bunun yerine bizim o zamanlar sorunu henüz doğru olarak kavramamamız dolayısıyla eklektik bir cizgimiz vardı. GDS'in eleştirileri, ilkelerin kavranması sorununun kavranmasında önemli bir rol ovnadı.

2-"II.Parti Konferansında ve Sonrasındaki Gelişme Belgelemektedir ki; İlkeler Temelinde Marksist-Leninist Çizgi için Mücadele Yerine, En İyi Halde Karışıklık ve Dağınıklık" Üzerine

Bu bölümde eski kardeşler, başlığın da dediği gibi, II.Konferanstaki ve sonrasındaki gelişmenin; bizde ilkeler temelinde Marksist-Leninist bir çizgi için mücadele yerine, en iyi halde karışıklık ve dağınıklık olduğunu gösterdiğini ispatlamaya çalışıyorlar.

Bu başlığı okuyan herhangi bir kişi, eski kardeşlerin şimdi Konferanstaki tartışmalar, Konferansın kararları ve Konferans sonrasındaki gelişmelerden belgeler temelinde bahsedeceğini beklemek durumundadır. Ama boşuna! Eski kardeşler eleştirilerinde yalnızca Konferans için hazırlanan iki karar taslağına, yani Konferanstan önce yazılan ve Konferans tarafından ilk şekliyle kabul edilmeyen belgelere dayanıyorlar. (Faaliyet Raporu gelen eleştiriler temelinde yeniden elden geçirilmiş; "Çiz-

gimiz ve Disiplin Anlayışımız Üzerine" taslağı, kollektif bir şekilde yeterince tartışılmadığı için bütünüyle geri çekilmişti.)

Bu apaçık gösteriyor ki, Konferans sırasındaki ve sonrasındaki dönem hakkında yargıya varma iddialarına denk düşemiyorlar, çünkü tam da bu dönemin yargılanmasını hiç ele almıyorlar. Görüşümüze göre bunun nedeni açıktır: II.Konferansta bugün modern revizyonizme karşı Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasının neden bir Komünist Partisinin çalışmasında kavranacak esas halkayı oluşturduğu sorununa ilişkin olarak önemli doğru pozisyonlar savunulmuştu; II.Parti Konferansından sonra Parti örgütü, esas görevi Marksizm-Leninizmin temel eğitimini yapmak olan hücreler şeklinde örgütlenmişti. Yani hem teoride ve hem de uygulamada bu sorunda doğru adımlar atılmıştı. Eski kardeşler bütün bunları yargılamalarında gözönünde tutsalardı;

> "Yani, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin Marksist-Leninist ilkeleri 'Türkiye'nin somut sorunlarının somut tahliline' tabi kılan planını bir kenara atmadığını, tersine ona sıkı sıkıya sarıldığını, ve ilkelere karşı aykırılıklarla Marksist-Leninist ilkelerin önemini küçümseyişinin sonuçlarını, ideolojik mücadelenin yerine bürokratik kararnameler geçirerek bertaraf etmenin yolunu aramaktadır. Bütün bunlar, TKP/ML(B) önderliğinin muzdarip olduğu 'genel hastalığın' tedavisinin mümkün olmadığını gösteren emin işaretlerdir" (s.23)

sonucuna varmazlardı.

Ama eski kardeşlerin bu yargılamaya varabilmeleri için, onlar II.Konferansın değerlendirilmesini olduğu gibi, ondan sonraki zaman diliminin değerlendirilmesini de basitçe bir kenara bırakıyorlar — bu bölümün başlığında tam da bu dönemi yargılayacaklarını iddia etmelerine rağmen! Yani onlar, salt iki belge temelinde —ve bunlar daha taslak halindeki belgeler!— bizim bir bütün olarak çizgimizi değerlendirme biçimindeki gayri-Marksist-Leninist yöntemi uyguluyorlar.

Şimdi de bu bölümdeki içerikle ilgili konulara gelelim.

Eski kardeşler, bizim GDS'le olan çelişki üzerine Merkez Yönetiminin Faaliyet Raporu taslağından şu alıntıyı yapıyorlar:

> "Aynı belgede biz 'Bugün Türkiye'de eksik olan nedir?' sorusunu soruyor ve bu soruya şöyle cevap veriyorduk: 'Türkiye devriminin somut sorunlarına somut çözümler getiren berrak bir çizgi ve bu çizgiyi kavrayıp pratiğe uygulamaya önderlik edecek kadrolar.'
>
> GDS'ten yoldaşlar haklı olarak burada bizim tarafımızdan bugün kavranacak esas halka konusunda Marksizm-Leninizmin ilkelerinin kavranması ve savunulmasını değil, (sanki bu görevi çözmüşüz gibi!) 'somut durumun tahlili'nin propaganda edildiğini, bunun yanlış olduğu eleştirisini getirdiler." (Bolşevik 3, s.43)

GDS bununla ilgili şunları söylemektedir:

> "TKP/ML(B) önderliği yine tahrif edici şekilde Marksist-Leninist ilkelerin savunulması görevinin halihazırda 'çözülüp' çözülmediği sorununu tartışmanın ana noktası yapmaktadır. Sorun böyle konulduğu taktirde TKP/ML(B) Merkez Komitesi için geri bir manevra yapıp şunu söylemek tabiatıyla kolay hale gelmektedir: Daha bugünden 'somut tahlili' ana halka olarak tespit etmek çok acelecilydi; önce elbette 'ilkelerin savunulması ve kavranması' görevini çözmeliyiz. Tam da bununla merkezi yanlış düşünce ile kopulmamakta, tersine GDS'in eleştirisinin ortaya koyduğu gibi, Marksist-Leninist ilkelerin savu-

nulması sadece bugün tali durumdaki 'Türkiye'nin sorunlarının somut tahlili' açısından görev olarak kabullenilmektedir. Bu bağlamda da bu görevin neden muazzam bir role sahip olduğu üzerine, ilginç şekilde tek kelime bulunmamaktadır." (s.20)

Bununla ilgili olarak şunu söylemek istiyoruz: Bu yazının 17. sayfasında Bolşevik 4'ten yaptığımız alıntı gibi, biz de çelişkinin bu kendi kelimeleriyle anlatımının, GDS'in ilk eleştirisini tam bir şekilde yansıttığını düşünüyoruz. Bu anlamda da biz, TKP/ML(B) önderliğinin tahrif edici şekilde Marksist-Leninist ilkelerin savunulması görevini halihazırda 'çözülüp' çözülmediği sorununu tartışmanın ana noktası yap"tığı değerlendirmesini kategorik olarak reddediyoruz.

Burada bir çarpıtma değil, GDS'in ilk eleştirisine uygun düşen bir kendi kelimeleriyle anlatım sözkonusudur. Bununla 'merkezi yanlış düşünce ile kopulmadığı', "Marksist-Leninist ilkelerin savunulması(nın) sadece bugün tali durumdaki 'Türkiye'nin sorunlarının somut tahlili' açısından" görev olarak kabul edildiği doğrudur. Bu yanlış düşünce ile kopulmadı, çünkü biz GDS'in eleştirisinin peşini kovalamadık, onu derinleştirmedik. Bu 'merkezi yanlış düşünce' ile o zamanlar GDS de kopmamıştı, çünkü onlar da ilk olarak ikinci eleştirilerinde bu yönü de ileri sürmüşler. Bu anlamda da "GDS'in eleştirisinin ortaya koyduğu gibi" şeklindeki yan cümle olgularla uyuşmamaktadır. GDS meseleyi, sanki onlar daha o zamandan itibaren meseleyi böyle koymuşlar ve biz de buna rağmen bunu kabul etmemişiz ve onların eleştirisini tahrif etmişiz şeklinde göstermeye çalışıyor. Taslağın kaleme alındığı sırada ama yalnızca GDS'in ilk eleştirisi ortadaydı. Eski kardeşler GDS'in ilk eleştirisindeki hatayı açıkça ortaya koymak yerine, sanki GDS meseleyi ta başından beri böyle eleştiriyormuş şeklinde meseleyi koyarak bunu saklıyorlar. Yada ama onlar "GDS'in eleştirisinin ortaya koyduğu gibi" sözleriyle, GDS'in ikinci eleştirisini kasdettiklerini açıklıyorlarsa, o zaman bu da bir tahrifattır, çünkü bu durumda da onlar sanki o zamanki dönemde bu eleştiri bizim elimize geçmiş gibi meseleyi koymaya çalışıyorlar.

Sonraki üç paragrafta, eski kardeşler Faaliyet Raporundan alıntı yapmaya devam ediyorlar ve yine bir "eleştirinin adresinin değiştirilmesi ve sınırlandırılması manevrası" yapıldığını elestiriyorlar. (s.20)

Faaliyet Raporunda; GDS'in eleştirisine ilk cevabın aksine, GDS'in eleştirisinin içimizdeki aşırı yanlışlara karşı yöneldiğinden artık söz edilmezken; bunun yerine "bir bölüm yoldaşlar için" gerçekten de formülasyon hataları değil, içeriksel hataların sözkonusu olduğu açıklanmasına rağmen; bizim bu tespitimiz de yetersiz ve yanlıştır, çünkü bu 'bir bölüm yoldaşlar'ın kim olduğu, bunların sempatizanlar mı, voksa Bolşevik Partizan Yazı Kurulundan bir bölüm yoldaşlar mı olduğu açık bir şekilde söylenmemektedir. Bu anlamda da Bolsevik 4'te bu sorunla ilgili yaptığımız eleştiri burası için de geçerlidir. (Bkz. bu yazının 18. sayfası.)

Eski kardeşler elestirilerine şöyle devam ediyorlar:

"TKP/ML(B)'nin (TKP/ML(B) önderliğinin ya da yönetiminin olması gerek; Spartaküsçü çevirmenler marifetlerini göstermişler yine! —BN) Marksist-Leninist ilkelerin savunulması sorununda ve hele hele Marksist-Leninist teoriye tavır konusunda yanlış ve faydacı bir yolda bulunduğu, Faaliyet Raporunda (taslak) parti inşası çalışması için tartışmadan çıkarılacak sonuçlara değinildiği yerde daha da felaketli ve kesin bir şekilde açığa çıkmaktadır:

'Bu yanlış görüşlerin (dikkat edilsin, kendilerinin değil, 'yoldaşların bir bölümünün' —nb) aşılmasında GDS'in getirdiği eleştiri ö-

nemli bir rol oynadı.

(Bu konudaki yanlışın bütün yoldaşlarımız açısından hala aşılmış olup olmadığı pratik içinde görülmesi, gözlemlenmesi gereken bir sorundur. Bizim gibi Marksist-Leninist teorinin öneminin ve Marksist-Leninist ilkelerin çıkış noktası olması gerektiği konusundaki doğrunun çok geç kavrandığı; uzun süre dar pratikçiliğin hüküm sürdüğü bir örgütte —(hepimiz böyle bir örgütte yetiştik!)— Marksizm-Leninizmin ilkelerinin çıkış noktası olması gerektiğinin teoride kabul edilmesi, onun pratikte derhal uygulanması anlamına gelmiyor. Pratikte eski anlayış belli ölçüde sürüyor. Bu yüzden bu konunun gerçekten kavranıp kavranmadığını pratik gösterecektir.)'

Yani bütün tartışmadan çıkarılan netice, hiçbir sonucun çıkarılmamasıdır; zira bizler herşeyin yolunda olup olmadığını gösterecek olan 'pratik'le avutuluyoruz. TKP/ML(B)'nin bu sorun üzerine 'teorik' açıklamaları meselenin çekirdeğinden sorunu başka yöne kaydırma oportünist manevralarını ve neden Marksist-Leninist ilkelerin savunulmasının merkezde bulunması ve bu sorunun nasıl çözüleceği üzerine TKP/ML(B) önderliğince yalnızca başlangıç şeklinde de olsa hiçbir tartışmanın olmadığı bir kenara, ideolojik ve teorik alanda gerek kendi saflarında gerekse kardeş örgütlerle yalnız bizim Marksist-Leninist ilkelerin savunulmasından tamamen başka şey anladığımızdan ötürü dahi, varolmayan açıklık ve birlik sanki varmış oyunu oynanmaktadır.

Marksist-Leninist ilkelerin savunulması zorunluluğu üzerine teorik açıklık için mücadele ve I.Konferanstan bu yana hakim olan ilkesiz ve faydacı görüşleri ateş altına alan ideolojik mücadeleyi geliştirmek, bütün bunlar TKP/ML(B) Merkez Komitesinin tasarımına uymuyor. Bunun yerine dar deneyci (ampirik —ÇN) formüle uygun düşen, öteden beri oportünistlerin Marksist-Leninist teorinin rolüne ve ilkelere azgınca saldırısı olan 'çizginin doğruluğuna Marksist-Leninist teori değil, pratik karar verecektir' formülüyle hareket ediliyor." (s.20-21)

Biz, eski kardeşlerin bu paragraf hakkındaki eleştirilerinin tamamiyle yanlış bir eleştiri olduğunu düşünüyoruz, çünkü biz "çizginin doğruluğuna Marksist-Leninist teori değil, pratik karar verecektir" demediğimiz gibi, "tüm tartışmadan çıkardığımız netice" de "hiçbir sonuç" çıkarmamak ve "pratikle avutmak" da değildir; bunun yerine, Faaliyet Raporunda gayet açık bir şekilde hatalı düşüncelerin teorik olarak ortaya konduğu ve aşıldığı (*), yani teorik olarak şimdi doğru bir çizginin olduğu; ama ancak pratiğin, Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması konusunda doğru teorik çizginin gerçekten kavranıp kavranmadığını, eski hataları kökleriyle birlikte kurutup kurutmadığını göstereceği söylenmektedir. Bu doğru Marksist-Leninist bir tespittir. Bu konuda Stalin yoldaş şöyle diyor:

(*) Yanlış görüşlerin en azından teorik olarak aşıldığı tespiti bize doğru görünmüyor. Biz o zamanlar hala hatalarımızı kavrama ve tanıma süreci içindeydik. İkinci Konferans neden bugün Marksist-Leninist ilkelerin savunulması gerektiği sorununu ana çizgileriyle berraklığa kavuşturdu, ama II.Konferanstan sonra saflarımızda akademist bir sapma tehlikesi, kardeşlerin bu sorunda savunduğu hataları kopya etme tehlikesi vardı.

Ancak 1 Mayıs polemiği içindedir ki biz bunların bilincine vardık ve görüşümüze göre 'ilkelerin savunulması' sorununda ancak 1 Mayıs polemiği içinde doğru bir çizgi ortaya çıkardık.

"Kabul edelim ki, şu anda bilinen belgelerin dışında, bir miktar başka belge, örneğin bir kez daha merkezciliği ortadan kaldırma gereğini işleyen Bolşevik kararları biçiminde belgeler vardır. Bu demek midir ki, bu kağıt belge, tek başına Bolşeviklerin merkezcilik konusundaki gerçek devrimci ruhlarını, ve gerçek uzlaşmazlıklarını göstermeye yeter? İflah olmaz bürokratlardan başka kim, yalnızca bu kağıt belgelere saplanıp kalır? Arşiv farelerinden başka, partileri ve liderlerini, yalnız bildirilerine göre değil de, herşeyden önce eylemlerine göre denetlemek gerektiğini anlamayan var mıdır? Tarih, cansıkıcı eleştirilerden yakasını kurtarmak için, gelişigüzel herhangi bir devrimci karar metnini gayretkeşlikle imzalayan bir sürü sosyalist tanımaktadır. Ama bu, bu kadarıyla, onların bu kararları uygulamış oldukları anlamına gelmez. Tarih, ayrıca, başka ülkelerin işçi partilerinden, ağzından köpükler saçarak, dünyada en devrimci ne eylem varsa, onların hepsini yapmasını isteyen bir sürü sosyalist tanımaktadır. Ama bu, salt bu kadarıyla, bu sosyalistlerin, kendi partileri ya da kendi ülkeleri içinde, kendi oportünistleri ve kendi burjuvazileri karşısında silinmemiş oldukları anlamına gelmez. Lenin'in, bize, devrimci partileri, akımları ve liderleri, beyanlarına, kararlarına göre değil de, eylemlerine göre değerlendirmeyi öğretmesi bu yüzden değil midir?" (Stalin, Leninizmin Sorunları, s. 443-444) (aoç)

Eski kardeşler bu noktada bizim görüşlerimizi tahrif etmekte, ve bizim hiçbir zaman savunmadığımız ve bizim anlayışımıza da uygun düşmeyen lafları bizim ağzımızdan söyletmektedir. Bizim

"ideolojik ve teorik alanda gerek kendi saflarımızda, gerekse kardeş örgütlerle açıklık ve birlik sanki varmış oyunu oynadığımız"

da olgularla uyuşmamaktadır. Biz böyle bir oyun oynamadık. Tersine, o zamanlar biz gerçekten de kardeş örgütlerle bir birlik olduğu görüşündeydik (Parti içinde o zamanlar gerçekten bir birlik vardı, bu sorunda çelişkiler ilk olarak II.Parti Konferansında ortaya çıktı, orada da henüz açık bir şekilde değil). Ancak 1 Mayıs polemiğindedir ki biz eski kardeşlerin

"Marksist-Leninist ilkeleri savunma görevi altında bambaşka şeyler anladığı"nın

farkına vardık. Ancak bu polemikte, bizim 12 Eylül bildirimiz üzerine polemikte vs. biz kardeşlerin bu sorundaki hatalarını, onların bu savunmayı akademist, somuttan koparılmış bir savunma olarak kavradıklarını gördük. (Bunun için bkz. BP 3/4)

Eski kardeşler devam ediyorlar:

"TKP/ML(B) Merkez Komitesinin güzel sözlerini hiçbir veya bambaşka pratiğin takip etmiş olması üzerine sık sık kötü tecrübeler edindiğimiz doğrudur." (s.21)

Biz bununla ilgili olarak önce şunu sormak istiyoruz: Eski kardeşler şimdi TKP/ML(B) Merkez Komitesini mi kastediyorlar, yoksa Merkezi Önderliği mi? II.Konferans öncesine ait, yani Merkezi Önderliğe ait bir tavrı ele alıyorlar, ama aniden TKP/ML(B) Merkez Komitesinin sözüyle eyleminin uyuşmamasından sözediyorlar. Biz bu bağıntıda şuna işaret etmek istiyoruz: Kimi eleştirdiğinizi açıkça belirtin, çünkü Merkezi Önderlik ile Merkez Komitesi personel bileşimi açısından da aynı organlar değildir.

İkinci olarak, eski kardeş örgütleri, bu iddialarını ispatlamaya çağırıyoruz. Biz bu noktada TKP/ML(B) Merkezi Önderliğinin bizim eski kardeş örgütlerimizden daha kötü bir pozisyonda olmadığını düşünüyoruz.

Sonraki paragrafta şöyle deniyor:

> "Parti saflarında ve örgütlü sempatizanlarda en garip (dikkate layık) nadir şekiller alan ideolojik karışıklık hakimdir. Bu durumda hatta Stalin'i Marksizm-Leninizmin klasiği olarak reddeden veya bugünkü Sovyetler Birliği'ni sosyal-emperyalist olarak nitelendirmeyi reddeden böylesine aşırı oportünist görüşler yer edinebildiler (sich etablieren; yerleşmek, kendini kabul ettirmek —BN). Böylesine pozisyonlar varlığını Merkez Yönetiminin Faaliyet Raporunun (taslak) geçiştiremediği karışıklığın aşırı tezahürleri buzdağının sadece en uç noktasını oluşturmaktadırlar." (s.21)

Bununla ilgili olarak ilkönce şunu belirtmek istiyoruz: Lenin'e ve Stalin'e göre, sürekli olarak küçük-burjuva unsurların ve de küçük-burjuva düşüncelerin Partiye sızabilmesi nedeniyle, Parti içinde oportünist görüşlerin ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu birincisi. İkinci olarak, Partizan'dan ayrıldıktan sonra "böylesi aşırı oportünist görüşlerin" bizzat ortaya çıkması ve gelişmesi tehlikesi için başka nedenler de vardı. Bunun nedeni, bizim Partizan'dan henüz yeni ayrılmış olmamız ve daha önceleri eski parti çizgisine ait bir dizi görünürde dokunulmaz olarak görülen pozisyonların soru işareti haline gelmiş olmasıydı. Ayrılıktan sonradır ki ilk kez Parti içinde ve sempatizanlarla açık ideolojik-siyasi tartışma yürütülmüştü. Böyle bir durumda, öncesine oranla çok daha fazla bir şekilde; a) daha önceleri de en azından tek tek kişilerin kafasında olan oportünist düşüncelerin özgürce dile gelme, yani gün ışığına çıkma, ve b) eski parti çizgisinin bir dizi noktalarının soru işareti haline gelmiş olması nedeniyle, şimdi bambaşka Marksist-Leninist ilkelerin soru işareti haline gelme imkanı vardı. İşte Merkez Yönetimi tarafından da berrakça tespit edilen o zamanki durumumuz böyleydi.

Şimdi de Merkez Yönetiminin o zamanlar yaptığı çözüm önerilerine gelelim. Buna ilişkin şunları söylemek istiyoruz:

Eski kardeşlerin alıntı yaptığı yerde, "ilkesel sorunlardaki karşıt ve çelişkili görüşlerin varlığının... sadece görünürde mevcut olduğu" anlamına gelen tespitler yanlıştır.

Bu sorunun, görüşlerin merkezi olarak tespit edilmemiş olmasından kaynaklandığı anlamına gelen tespitler; buna bağlı olarak getirilen çözüm önerisi yanlıştır.

Buraya kadar eski kardeşlerin getirdiği eleştirilerle hemfikiriz.

Ama eski kardeşlerin eleştirisi görebildiğimiz kadarıyla bunun ötesine de geçiyor. Ve Konferansta merkezi olarak neyin çizginin parçaları olduğunun tespit edilmesi talebini kökten reddeden bir konumda konaklıyor. Görüşümüzce Konferanstan neyin savunulacağı; neyin genel tartışma konusu olduğunu tespit etmesini talep etmek hiç de yanlış; Marksist-Leninist olmayan bir tavır değildir. (Hemen her konferans, kongre; ideolojik birliğin sınırlarını merkezi olarak tespit etme görevine sahiptir! Nitekim TKP/ML(B) II.Konferansı da bunu yapmıştır!) Yanlış olan; Marksist-Leninist olmayan tavır; aslında Konferanstan henüz karar alamayacağı; yeterli hazırlık olmadığı için karar almasının doğru olmadığı konularda da —mesela İbrahim Kaypakkaya'nın değerlendirilmesi konusu vs. — karar alınması talebiyle konferansa gidilmesiydi. Bunun hata olduğu görüldüğü anda bu hatadan dönüldü.

Şu olgudur ki; Konferansa sunulan karar tasarısı metni olduğu gibi alındığında bile; ondan

> "TKP/ML(B) önderliği için sorun, çizginin programatik sorunlarının ortaya çıkartılmaya çalışılması... ilkeler üzerine açıklığın yaratılması değildir..."
>
> "içerik yan sorundur; esas sorun çizginin tespit edilmesidir"

biçiminde sonuçlar çıkartmak için kişinin önyargılı olması gereklidir. Çünkü bizzat eleştirilen yerde Konferanstan neyin "tartışma konusu olduğunu tespit etmesi" de talep edilmekte; ve bir dizi konu, tartışma-araştırma konusu olarak önerilmektedir. Yani sorun "ne olursa olsun" çizginin tespit edilmesi değildir. Yanlışlık burada değildir. Yanlışlık, yukarıda da tespit ettiğimiz gibi; henüz Partinin yeterli hazırlıklı olmadığı konuların da çözülmüş gibi, karar önerisi biçiminde getirilmiş olmasındadır.

Ama eski kardeşler bu "tespit edilen çizgiye 'eski' TKPML'nin ayrılıktan sonra eleştirilmemiş bütün pozisyonları(nın) dahil" edilmesini TKP/ML(B) Merkez Komitesinin (Aslında Merkez Yönetim olması gerek!) "bürokratik reçetesi" olarak eleştiriye devam ediyorlar. Eski kardeşler buna ilişkin şunları söylüyorlar:

> "TKP/ML(B) Merkez Komitesinin hakim olan dağınıklığa ve çizgisizliğe karşı bürokratik planı (reçetesi —BN), partiyi geçmişin hatalarını (savunmakla —ÇN) yükümlendirmek ve bunların çizgi olarak tespitidir. İçerik yan sorundur, esas sorun, çizginin 'tespit edilmesi'dir." (s.22)

Birincisi; önderliğin "partiyi geçmişin hatalarıyla yükümlendirmek" (ya da onların çevirdiği gibi "geçmişin hatalarını savunmakla yükümlendirmek") istediğini söylemek, apaçık ki demagojidir. Biz çizgimizde hata olarak <u>gördüğümüz</u> noktaları özeleştiriyle aştık; Partinin tabii ki bunlarla <u>yükümlendirilmemesi</u> gerekir. Ama eski çizgide bizim eleştiri getirmediğimiz noktalar, yani bizim içinde <u>hata görmediğimiz</u> noktalar; bunlar tabii ki çizgimizin parçaları olmaya devam etmelidir. Ve bu doğrudur da! Yoksa şimdi ta baştan başlandığı, —şimdi doğru bulunup bulunmadığına bakılmaksızın— geçmişteki herşeyin reddedildiği, ve tüm tavırların yeni ortaya çıkarılacağı mı açıklanmalıydı? Bu tamamiyle yanlış, inkarcı bir yaklaşım tarzı olurdu. Hayır, eski çizgide doğru, Marksist-Leninist olan noktaları tabii ki elde tutacağız. Problem gördüğümüz, yeterli açıklığa sahip olmadığımız, yeniden incelememiz gereken noktalarda, bu sorunları da açıkça adlandırdık. Biz bu noktadaki tavrımızın doğru Marksist-Leninist bir tavır olduğunu düşünüyoruz.

★

II."DEVRİMİN İLKESEL PROGRAMATİK VE STRATEJİK SORUNLARININ REVİZYONU VE GÖZDEN KAYBEDİLMESİ" ÜZERİNE

Şimdi de, eski kardeşlerin, onlar temelinde bizim ilkesel çizgi sorunlarını Marksist-Leninist ilkelerin savunulmasından yola çıkarak ele almadığımıza ilişkin verdikleri somut örneklere gelelim.

1- "TKP/ML(B) Merkez Komitesi silahlı mücadele konusundaki tavrıyla Kruşçev revizyonistlerinin izinden yürüyor" üzerine

Eski kardeşlerin tek tek eleştirilerinin paragraf paragraf yanıtlanmasına geçmeden önce, biz ilk olarak kısa alıntılarla onların "silahlı mücadele", "şiddete dayalı devrim" ve "halk kitlelerinin silahlı mücadelesi" kavramlarını nasıl kullandıklarını ortaya koymak istiyoruz:

1- "Bizim TKP/ML(B) Merkez Komitesinin SİLAHLI HALK KİTLELERİNİN ŞİDDETE DAYANAN DEVRİM sorunları ile ilgili görüşleriyle hesaplaşmamız.." (s.24)

2- ".. Marksizm-Leninizm ile hiçbir ilişkisi olmayan 'iki yol' tasarımı ve ŞİDDETE DAYANAN SİLAHLI DEVRİMİ basitçe mücadele biçimlerinin bir sorunu olarak gören, Marksizm-Leninizmi kökten revize eden görüş..." (ay)

3- "TKP/ML(B) Merkez Komitesi... SİLAHLI MÜCADELE sorununu 'somut' tespit etmekte..." (ay)

4- "Lenin her zaman eski devlet aygıtının ŞİDDETLE parçalanmasının HALK KİTLELERİNİN SİLAHLI MÜCADELESİYLE olacağı..." (s.25)

5- "Fakat herşeyden önce sorun, SİLAHLI MÜCADELE ve ŞİDDETE DAYANAN DEVRİM SORUNUNU (Buradaki "ve"yi de Spartaküsçü işgüzarlarımız eklemiş olmalı, Almancasında arada virgül var; yani ikisi eşanlamlı olarak kullanılıyor! —BN) sadece taktiksel ve mücadele biçimlerinin ve duruma göre karar verilebilecek bir sorun olarak görerek..." (s.27)

6- "Aynı şekilde TKP/ML(B) de (Türkçe çevirinin durumu burada iyiden iyiye rezaletleşiyor —BN) silahlı mücadele olduğunu açıklayarak (Doğrusu şöyle olmalı: "SİLAHLI MÜCADELENİN, ŞİDDETE DAYALI DEVRİMİN 'taktik bir sorun' olduğunu açıklayarak..." —BN)..." (s.27)

7- "SİLAHLI MÜCADELENİN VE ŞİDDETE DAYALI DEVRİMİN KANUNLARI (onların çevirisinde durduğu gibi "silahlı devrimin kanunları ve şiddete dayalı devrim" değil! —BN) birinci sırada bir ilke sorunudur..." (s.29)

8- "Halbuki bu sorunlar, bütün devrimlerin vazgeçilmez bir yasası olan HALK KİTLELERİNİN SİLAHLI MÜCADELESİ sorununa tabi genel sorunun bir parçasıdır." (s.30)

9- "ŞİDDETİ VE SİLAHLI MÜCADELEYİ yalnızca 'taktik sorun' olarak geçerli kılmak, proletaryanın devlet şiddetini de yalnızca taktiksel açıdan geçerli kılmak anlamına gelir. (Kendi çevirimiz —BN) (s.31)

10-"Proletarya diktatörlüğünün bu özsel ("özel" değil! —BN) belirtisi gözönünde bulundurulduğunda, SİLAHLI HALK KİTLELERİNİN ŞİDDETE DAYANAN DEVRİMİNİ, taktik bir sorun..." (s.31)

11-"SİLAHLI MÜCADELE gibi tayin edici bir sorunda, oportünizme karşı mücadelede Marksist-Leninist ilkeleri birinci sıraya koymamak; parti inşasında partiyi HALK KİTLELERİNİN SİLAHLI MÜCADELESİNİN ("silahlı halk kitlelerinin mücadelesinin" değil! —BN) bir partisi yapma ilkesel görevini bir kenara itmek; propagandada SİLAHLI MÜCADELENİN VE ZORA DAYANAN DEVRİMİN propagandasından tamamen vazgeçmek..." (s.35) Vs.

Eski kardeşlerin yazısından tabii ki daha birçok alıntılar yapılabilirdi, ama biz bunların yeterli olduğu görüşündeyiz. 1, 4, 10 ve 11 nolu alıntılarda eski kardeşler "SİLAHLI HALK KİTLELERİNİN ŞİDDETE DAYALI DEVRİMİ"nden sözediyorlar, TKP/ML(B) ile "hesaplaşma"nın bu sorunlarla ilgili olduğunu(!) (Sorunun tam da bu olmadığını daha sonra kanıtlayacağız); ve silahlı halk kitlelerinin şiddete dayalı devriminin bir ilke, genel geçerliliğe sahip bir yasa olduğunu ortaya koyuyorlar. Bu, bizim hiçbir yerde reddetmediğimiz bir meseledir; evet, devrim ancak silahlı halk kitleleri tarafından şiddetle yürütülebilir. Ama diğer alıntılara bakıldığında, eski kardeşlerin neden bizim bunu reddettiğimizi iddia ettikleri görülebilir.

Onlar yaptığımız ikinci alıntıda 'iki yol' tasarımının şiddete dayalı silahlı devrimi basitçe mücadele biçimlerinin bir sorunu olarak koyduğu için eleştirirlerken, üçüncü alıntıda bizim "silahlı mücadele" sorununu somut koyacağımızı söyleyerek bizimle paralellikler çekiyorlar. Yani buna göre onlar için "şiddete dayalı silahlı devrim" ile "silahlı mücadele" bir ve aynı şeydir! Bu eşitleme kendini; onların apaçık "silahlı mücadele, şiddete dayalı devrim"den sözettikleri 5, 6, 7 ve 9. alıntılarda da apaçık gösteriyor. Sekizinci alıntıda ise onlar, "her devrimin vazgeçilmez bir yasası olan HALK KİTLELERİNİN SİLAHLI MÜCADELESİ"nden sözediyorlar. Ve onlar genel olarak "silahlı mücadele" ile "halk kitlelerinin silahlı mücadelesi" ve "silahlı halk kitlelerinin şiddete dayalı devrimi" gibi bu çok farklı terimleri tüm yazı boyunca bir ve aynı şey olarak gösteriyorlar. Şimdi onlara şunu soralım: Size göre "silahlı mücadele" her zaman "halk kitlelerinin silahlı mücadelesi" midir? Ya da, "silahlı mücadele" her zaman "silahlı halk kitlelerinin şiddete dayalı devrimi"ne eşit midir? Biz apaçık hayır diyoruz! Ama eski kardeşler için öyle gibi görünüyor. Onlara şöyle soralım: Şu sıralar PKK'nın Türkiye'de yaptığı nedir? Onların bugün sürdürdükleri silahlı mücadele, acaba "halk kitlelerinin silahlı mücadelesi" midir? Yoksa acaba bu "şiddete dayalı devrimin gerçekleştirilmesi" midir? Biz apaçık hayır diyoruz. Bu bir grup PKK savaşçısının silahlı mücadelesidir ama buna rağmen 'silahlı mücadele'dir. Eski kardeşlere bir soru daha: TKP/ML içinde iken hakim sınıflara karşı 1980 darbesinden önce yürüttüğümüz şeyi nasıl tanımlamalı? Bu şimdi 'silahlı mücadele' miydi, yoksa sizin görüşünüzce değil miydi? Eğer bu soruyu evet diye cevaplandırırsanız, bu otomatik olarak "silahlı halk kitlelerinin şiddete dayalı devrimi"nin gerçekleştirilmesi mi demektir???! Bizim görüşümüzce hayır; çünkü bunlar aynı şeyler değil, farklı şeylerdir.

Şiddete dayalı devrim gerçekten bir yasallık (kanun) iken, ve her şiddete dayalı devrim ancak silahlı halk kitleleri tarafından gerçekleştirilebilirken, yani bu da bir yasallık arzederken; 'silahlı mücadele' genel olarak alındığında bir yasallık değildir. Bunun gerçekleştirilmesi ilkesel değil, taktik bir sorundur. Şimdi de eski kardeşlerin tersine, klasiklerin 'silahlı mücadele' kavramını nasıl kullandıkları sorusu ortaya çıkıyor. Daha sonra Lenin'in "Partizan Savaşı" adlı makalesinden buna ilişkin uzunca bir alıntı yapacağız. Bizim s.39'da yaptığımız alıntıda herkesin okuyabileceği gibi, Lenin orada 'silahlı mücadele' kavramını hem silahlı mücadelenin bütün biçimleri için bir üst kavram; hem de bu yazısında olduğu gibi özellikle bir biçim, yani partizan eylemleri için kullanır.

Eski kardeşler klasiklerin bu ve benzeri yazılarını çok iyi bilmelerine rağmen, meseleyi sanki onlar bu kavramları birbirleriyle eşitliyorlarmış gibi gösteriyorlar. Bu çok tehlikeli bir meseledir, bu eşitleme zaman içinde modern revizyonistlerin ya da RAF'ın (ki onların da ideolojik kökeni modern revizyonizmdir) pozisyonlarına batmaya götürür. Çünkü bu silahlı mücadele eşittir şiddete dayalı devrim eşitlemesi, bugün 'silahlı mücadele'nin mümkün olmadığı görüldüğünde, kişinin şiddete dayalı devrimin gerekliliği ve mümkünlüğünden şüphe etmeye, şiddetsiz geçişi mümkün görmeye götürmek zorundadır; ya da ama şiddete dayalı devrim bu anlamda bir ilke olarak savunulmaya devam ederse, bugün de silahlı mücadelenin esas olması gerektiği açıklanır ve pratikte de silahlı mücadele esas yön olarak yürütülür.

Eski kardeşler şu tespitle başlıyorlar:

> "Bizim TKP/ML(B) Merkez Komitesinin silahlı halk kitlelerinin şiddete dayanan devrim sorunları ile ilgili görüşlerine karşı yürüttüğümüz hesaplaşma bu konuda Kruşçev revizyonizmine ve aynı zamanda Kruşçev revizyonizminin bu tezlerinin ÇKP'nin modern revizyonizme karşı 'Polemikleri' içindeki yansımalarına karşı yürüttüğümüz mücadelenin bir devamıdır. Burada sorun özellikle Marksizm-Leninizmle hiçbir ilişkisi olmayan 'iki yol' tasarımı ve şiddete dayanan silahlı devrimi basitçe mücadele biçimlerinin bir sorunu olarak gören, Marksizm-Leninizmi kökten revize eden görüştür. Bu görüşe göre: Şiddete dayanan devrim sorunu proleter devrimin devlete —gerek burjuva devleti olsun, gerek proleter devleti— ya da burjuva diktatörlüğüne veya proletarya diktatörlüğüne ilişkin tavrın temel yasası sorunu olarak görmeyerek, bilakis taktik bir sorun, ya da diğer biçimlere eşit derecede olan sınıf mücadelesinin bir biçimi olarak ele almaktadır." (s.24)

Yani eski kardeşlerin açıklamalarına göre, biz Kruşçev revizyonistlerinin kuyruğunda bulunuyormuşuz, çünkü biz şiddete dayalı silahlı devrimi basitçe mücadele biçimlerinin bir sorunu, taktik bir sorun olarak görüyormuşuz. Burada şunu vurgulayalım ki, burada basitçe ispatlanamaz bir isnat (suçlama) sözkonusudur, çünkü biz hiçbir yerde ve hiçbir zaman şiddete dayalı devrimin gerekliliğini, iktidarın ele geçirilmesinin şiddet yolundan başka bir yolla olamayacağı olgusunu inkar etmedik, ya da bunu sorun, soru işareti haline getirmedik. Biz ama şunu söyledik —ve bunu ilerde daha yakından inceleyeceğiz—: bir mücadele biçimi olarak silahlı mücadele, taktik bir sorundur. Bizim iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesini genel geçerliliğe sahip bir ilke olarak görmediğimizi, eski kardeşler ancak iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesi ile silahlı mücadeleyi yanlış bir şekilde eşitlemekle bize isnat edebilirler. Biz bu sorunda modern revizyonistlerle bir akrabalığı kategorik olarak reddediyoruz; yukarıda açıkladığımız ve daha ilerde de açıklayacağımız gibi ama, biz eski kardeşlerin modern revizyonistlerinkine benzer bir konumda durdukları görüşündeyiz.

Bu noktasında eski kardeşler önce Kruşçev revizyonistlerinin bu sorundaki çizgilerini ve üç örgütün modern revizyonistler tarafından Lenin'in şiddete dayalı devrimin mutlak gerekliliği öğretisini tahrifine karşı mücadelelerini örneklendiriyorlar. Bu örneklendirmelere bizim bir yerde önemli bir eleştirimiz var. Onlar s.24-25'te, Kruşçev revizyonistlerinin sosyalizme geçiş şekillerinin gittikçe çeşitlilik kazanacağını, her şart altında içsavaş olmasının mutlak gereklilik olmadığını açıkladıkları, ve buradan

> "Ve bizlerin sözde şiddet ve içsavaşı toplumun dönüşümünde tek yol

olarak tanıdığımız doğru değildir, gerçeklere uymamaktadır"

sonucunu çıkardıkları yeri alıntı yapmaktadırlar. Eski kardeşler bundan sonra doğru bir şekilde Kruşçev revizyonistlerinin şiddete dayalı devrimin gerekliliğini reddettiklerini teşhir ediyorlar ve fakat modern revizyonistlerin gerekçelendirmelerinde kullandıkları numarayı, yani içsavaş ile şiddetin eşitlenmesini teşhir etmiyorlar. Revizyonistlerin

> "Bu geçiş şekillerinin gerçekleşmesinin her şart altında içsavaşa bağlı olması gerekli ("mutlak gerekli" olması gerek —BN) değildir"

tespiti teorik olarak yanlış değildir. Çünkü Lenin —örneğin Şubat ve Ekim devrimleri arasındaki dönemde (Temmuz'a kadar) olduğu gibi (bunun için bkz. Lenin, Nisan Tezleri - Ekim Devrimi, s.107, Sol Y., 10 Temmuz 1917, Politik Durum), iktidarın ele geçirilmesinin içsavaşsız, "barışçıl" olabileceği istisna haller, istisna durumlar görmüştür. Bu tabii ki bunun şiddetsiz bir geçiş olacağı anlamına gelmez; bunun yerine işçi sınıfı ve emekçilerin ellerindeki silahların yeterli şiddet arzettiği ve bu dönemde oldukça zayıf olan hakim sınıfların silahlar patlamadan teslim olabilecekleri durumların olabileceği anlamına gelir. Yani Lenin için "barışçıl" gelişme; geçiş; "şiddetsiz" geçiş değil; "içsavaşsız" geçiştir!

İçsavaşı şiddetle, şiddete dayalı devrimle eşitleme numarasıyla modern revizyonistlerin kendilerini sözümona Lenin'e dayandırarak iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesinin mutlak gerekliliğini terketmeleri ve bunun geçersiz olduğunu açıklamaları mümkün oluyor. Eski kardeş örgütler burada yapılan alıntıdaki bu numarayı ortaya çıkarmıyorlar, bu durumda onların içsavaşla şiddetin eşitlenmesini yanlış bulmadıkları görülüyor. Onlar böylece Kruşçev revizyonistleriyle aynı pozisyonda bulunuyorlar. (Burada yanlış bir polemiği önlemek için, Lenin'e göre sosyalizmin içsavaş olmadan gerçekleşmesi olasılığının, içsavaşın uluslararası sosyal-demokrasinin tek programı olmasını gerektirecek kadar küçük olduğunu eklemek istiyoruz. Yani, kitleler çok az bir ihtimal olmasına rağmen, teorik olarak düşünülebilir olan "barışçıl" —şiddetsiz anlamında değil, içsavaş olmadan olma anlamında— geçişe değil; her zaman içsavaşa eğitilmelidirler.

Bunun dışında eski kardeşlerin bu sorunda modern revizyonistlerin ve Çin Komünist Partisinin tavrına ilişkin açıklamalarına başka eleştirimiz yoktur.

Eski kardeşler şöyle devam ediyorlar:

> "Burada sorun, Marksizm-Leninizme temelden ters düşen Kruşçev revizyonistleri tarafından 'yaratıcı bir şekilde geliştirme' olarak övülen, Çin KP'nin '63 polemiklerinin (aynı şekilde AEP'nin de) onun çerçevesini aşmadığı, devrimin 'barışçıl ya da barışçıl-olmayan yol'u şemasının bir kenara atılmasıdır.(*)
>
> Fakat herşeyden önce sorun, silahlı mücadele ve şiddete dayanan devrim sorununu sadece taktiğin sorunları, mücadele biçimlerinin sorunları ve durumdan duruma karar verilebilecek bir sorun olarak görerek, Marksizm-Leninizmin şiddete dayanan devrim ve hakim sınıfların gerici devlet mekanizmasının parçalanması üzerine olan öğretiler sisteminin özünü ve devrimci içeriğini boşaltan bu şemaya temel olan tüm düşüncelerle bağların koparılmasıdır.
>
> TKP/ML(B)'nin 'MK hizibine' karşı yürüttüğü tüm mücadele ve propaganda, TKP/ML(B) önderliğinin tam da bu görevi yerine getirmediğini

gösteriyor. Bu durumda silahlı halk kitlelerinin şiddete dayanan devrimi ilkesinin savunulması çıkış noktası olarak alınmamış, birinci planda birşey olarak görülmemiş, hatta üzerinde fazla durulması gerekmeyen, çoktan halledilmiş birşey olarak ele alınmıştır.

Uluslararası Marksist-Leninist hareketin son 30 yıllık toplam tarihi, bizlere bu tür tavırlarla modern revizyonizmle kopmanın tamamlanamayacağını, bilakis şu veya bu şekilde kaçınılmaz olarak modern revizyonizmin süreceğini etkili bir biçimde göstermiştir. Aynı şekilde TKP/ML(B) de silahlı mücadele, şiddete dayalı devrimin 'taktik bir sorun' olduğunu ilan ederek, onu yalnızca mücadele biçimlerinin bir sorunu olarak görerek; açıkça 'iki yol'dan, 'barışçıl ya da barışçıl olmayan yol'dan bahsetmemesine rağmen, Marksizm-Leninizmin Kruşçev revizyonistleri tarafından revizyonunu sürdürmektedir." (s.27) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.31-32 —BN)

Bununla ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz: Birinci paragrafın sonuna eski kardeşler şöyle bir not düşmüşler:

"(*) TKP/ML içindeki muhalefetin "MK hizibine" karşı mücadele içinde kendi görüşlerini açıklığa kavuşturma görevini yerine getirmesi gereken TKP/ML 1.Yurtdışı Konferansı, '63 polemiklerinin değerlendirilmesiyle ilgili bir kararda, 'iki yol' revizyonist şemasını, bu sorun 'açık olmadığı' gerekçesiyle, fırlatıp atmayı fiilen r e d d e t t i. Bu yüzden bugünkü TKP/ML(B)'nin yalnızca bu şemayla ilişkisini kopartmamakla kalmayıp, bunun temelinde yatan, şiddete dayanan devrim ve silahlı mücadele sorununun yalnızca taktiksel bir sorun olduğu şeklindeki düşünceyi sürdürmesi, kimseyi şaşırtmamalıdır." (s.27) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.31 —BN)

Eski kardeşler bu dipnotta da olguları tahrif etmeye devam ediyorlar. Önce "İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri"nden bu konuda ne dendiğine bakalım:

"10 Nolu karar:

1963 polemikleri dünya Marksist-Leninist hareketinin üzerinde birleşebileceği platform olarak kabul edilmemelidir. Bugün bu temelde bir birlik çağrısı yapılmamalıdır.

Bu belgeler Modern Revizyonizme karşı mücadelede önemli bir rol oynayan belgelerdir. Ancak bu belgeler içinde çok önemli hataları da barındırmaktadır. Bugünün ihtiyaçlarına ise kesinlikle cevap vermemektedir.

Bu belgeler hakkında 'Marksist-Leninist mi, değil mi' şeklinde bir genel değerlendirme şimdiden yapılmamalıdır. Bu belgelerin Marksist-Leninist belgeler olarak savunulması askıya alınmalıdır.

Dışa karşı bu belgelerin genel değerlendirmesi hakkında tartışma sürdürdüğümüz açıklanmalıdır.

Ayrıca 1963 polemikleri açık olduğumuz her noktada açık ve kamuoyu önünde eleştirilmelidir.
--------- (Karar burada bitiyor. —BN)

Bugün 1963 polemiklerini hangi noktalarda açıkça ve kamuoyu önünde eleştirebileceğimiz ve eleştirmemiz gerektiği konusunda yapılan tartışmada bazı yoldaşlar şu noktalarda eleştiri getirmemiz gerektiğini savundular:
- 1957-1960 deklarasyonlarını Marksist-Leninist belgeler olarak de-

değerlendirip savunması noktası
- Partilerarası ilişkilerde 1957-1960 normlarının aynı kabulü noktası
- ABD emperyalizminin dünya halklarının baş düşmanı olarak görülüp, proleter dünya devriminin tek hedefi haline getirilme eğilimi noktası
- Emperyalist ülkelerde ABD emperyalizmine karşı cephe önerilmesi noktası
- Ulusal kurtuluş hareketlerinin tek yanlı abartılması noktası
- Yarı-sömürge ülkelerde tarım devrimi sorununun öneminin vurgulanmaması noktası
- Barışçı geçişin kabul edilmesi noktası.

Bu noktalar üzerine sürdürülen tartışmada, Konferansın çoğunluğunun bu konularda bilgisinin sığ olduğu tespit edildi. Ve bu konular oylanmadı." (TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri III, s.70-71)

Yani olgular böyleydi. 1963 polemiklerini incelemiş olan bir yoldaş — ki bu yoldaş eski kardeşlerin şimdi o kadar keskin eleştirdikleri Uluslararası İlişkiler Sekreteridir— bunlara eleştirilerini getirdi. Ama tartışma içinde ortaya çıktı ki, Konferans ÇOĞUNLUĞU bu belgeyi büyük ölçüde henüz okumamıştır, tanımamaktadır; bu belgeler üzerine sadece kulaktan dolma, ya da başka belgelerde bu belgeden yapılan alıntılar üzerinden bilgisi vardır. BUNUN ÜZERİNE Konferans bu konuda karar almayı reddetti. Konferansın bu tavrı doğruydu! Yoldaşlar belgeyi tanımıyorlardı, ve fakat —eğer eski kardeşlerin isteğine kalsaydı— polemik belgelerinin hangi noktalarda eleştirileceğine dair karar alacaklardı! Eski kardeşler bu talepleriyle kendi kendileriyle çelişiyorlar. Onlar bir yandan "kulak Marksizmi"ne "kararlı!!" bir şekilde karşı çıkıyorlar; diğer yandan tek tek yoldaşlar tarafından bir bütün olarak hiç bilinmeyen sorunlarda karar alınmamış olmasını eleştiriyorlar! Bunun dışında, Konferansta 'iki yol' şemasının atılmasının reddedildiğini söyleyerek, yalnızca bunu söyleyerek; ve fakat yukarıda sıralanan içeriksel sorunların hiçbirisine ilişkin bir karar alınmadığını suskunlukla geçiştirerek olguları tahrif ediyorlar.

Bizim görüşümüze göre Konferansın tavrı doğru Marksist-Leninist bir tavırdı. Eski kardeşlerin eleştirisi; bizi oportünist olarak göstermek amacına hizmet ettiği sürece, kendileri için herşeyi, tahrifatları vs. bile mübah gördüklerini gösteriyor.

İkinci paragrafta yapılan silahlı mücadele ile şiddete dayalı devrimin eşitlenmesi yanlıştır. Şiddete dayalı devrim ve gerici devletin, devlet mekanizmasının parçalanması gerçekten de ilkesel bir meseledir; buna karşılık 'silahlı mücadele' taktik bir sorun, mücadele biçimlerinin bir sorunudur.

Üçüncü paragrafla ilgili: Biz bu açıklamalara katılmıyoruz. Bizim görüşümüze göre, TKP/ML(B) için şiddete dayalı devrime ilişkin ilkelerin savunulması tartışmada çıkış noktası idi. Ve biz bu sorunu 57/60 deklarasyonlarının değerlendirilmesinde detaylı bir şekilde ele aldık ve görüşlerimizi FÜ'lerle ve Merkez Komitesi hizibi —onlar belgelerde ağır revizyonist hatalar görmelerine rağmen, bunları buna rağmen Marksist-Leninist belgeler olarak değerlendiriyorlardı— ile mücadele içinde "57/60 Deklarasyonlarının Değerlendirilmesi" yazımızda detaylı bir şekilde ortaya koyduk. Örneğin orada, şiddete dayalı devrimin gerekliliği öğretisini inkar eden modern revizyonistleri şöyle teşhir ettik:

" i) 'Sosyalizme Geçişin Barışçı Yolu" ya da Proleter Devrimi Görevinin Tasfiyesi

Kruşçev revizyonistleri XX.Parti Kongresinde, yarı-sömürge ülkelerde demokratik halk devrimi görevinden tek kelimeyle sözetmedikleri gibi, kapitalist ülkelerde de sosyalist proleter devrimin gerekliliğinden tek kelimeyle sözetmemişlerdir.

Onlar, gelişmiş kapitalist ülkelerde sınıf mücadelesini tasfiye etmek için, bu ülkelerdeki çelişmelerden sözederken; dikkatle burjuvazi-proletarda çelişmesinden sözetmekten kaçınmışlar; bunun yerine 'üretimin toplumsal karakteri ile özel kapitalist mülk edinme arasındaki çelişme'den (Rapor, s.11) sözetmeyi tercih etmişlerdir. Burjuvazi ile proletarya arasındaki çelişmenin sertleştiğinden sözedecek yerde, "tekelci kesimle halk arasındaki" çelişmeden sözetmişlerdir.

Bunun da ötesinde, Kruşçev revizyonistleri XX. Parti Kongresinde Ekim Devriminin yoluna; şiddete dayanan devrim yoluna, Leninizmin bu genel-evrensel ilkesine karşı genel, cepheden saldırıya geçmişlerdir. Kruşçev revizyonisti raporunda, proleter devrimi yerine, kapitalizmden sosyalizme geçişin çeşitli yolları üzerine şu spekülasyonları yapmaktadır:

'Sosyalizme geçişin yollarının çok çeşitli olacağı, bunların giderek çoğalacağı muhtemeldir. Bu geçişin her şart altında bir içsavaşla (aoç) olması mutlaka şart değildir. Bizim düşmanlarımız(aoç), biz Leninistlerin şiddet(aoç) taraflısı olduğumuz iftirasını atmaktadır. Bizim kapitalist toplumun, devrimci bir şekilde, sosyalist topluma dönüştürülmesini(aoç) savunduğumuz doğrudur. Ve bizi reformistlerden ayıran da budur(aoç). Hiç şüphe yok ki, bir dizi kapitalist ülkede burjuvazinin diktatörlüğünün şiddete dayanarak yıkılması, ve sınıf mücadelesinin keskinleşmesi kaçınılmaz olacaktır. Ama sosyal devrimin çeşitli şekilleri vardır. Ve bizim güya şiddet ve içsavaşı toplumun değiştirilmesinin tek yolu olarak gördüğümüz gerçeklere uymamaktadır.' (Belgeler-Rapor, s.45)

Burada Kruşçev revizyonisti, usta bir şekilde şiddet ile, şiddet kullanmanın yalnızca bir şekli olan içsavaşı eşitleyerek; içsavaşa karşı çıkmak adına; Leninizmin en temel öğretilerinden birini, devrimin şiddet sorunu olduğu tezini reddetmektedir.

Her devrimin temel sorunu, devlet iktidarı sorunudur. Proleter devrimi burjuvazinin devletini parçalamak, yerine kendi devletini kurmak zorundadır. Burjuvazinin (hakim sınıfların) devlet aracını parçalamak şiddet sorunudur. Ancak şiddet kullanarak gerçekleştirilebilir. Bu şiddetin bir içsavaş şeklinde gelişip gelişmeyeceği; şiddetin genel ayaklanma mı, yoksa uzun süreli halk savaşı şeklinde mi olacağı vs. somut duruma bağlı olan birşeydir. Her halde şiddet kullanılması kaçınılmazdır. İşte Kruşçev revizyonisti bu en basit Marksist-Leninist gerçeği utanmazca çarpıtmakta; ve Leninistlerin 'şiddet taraflısı' olmadığını, bunun 'düşmanların uydurması' olduğunu söylemektedir. Leninistler, Kruşçev revizyonistinin söylediğinin tersine, 'şiddet taraflısıdırlar'. Şiddet, Marks'ın deyimiyle, yeni bir topluma gebe olan her toplumun ebesidir. Leninistler, Mao'nun ifade ettiği gibi, 'iktidarın namlunun ucundan çıktığı' gerçeğini her zaman ifade etmişlerdir ve edeceklerdir.

Kruşçev revizyonisti raporunda daha sonra, şiddet kullanmadan sosyalizme geçişin nasıl olacağı konusunda ağzından baklayı çıkarmakta ve

şunları söylemektedir:

'Bir dizi kapitalist ülkede işçi sınıfı bugün halkın büyük çoğunluğunu kendi önderliğinde birleştirme ve en önemli üretim araçları üzerinde halkın mülkiyetini gerçekleştirme gerçek imkanına sahiptir. ... İşçi sınıfı bu şartlarda gerici, halk düşmanı güçleri yenilgiye uğratabilir; parlamentoda sağlam bir çoğunluk kazanabilir ve parlamentoyu burjuva demokrasisinin organı olmaktan çıkarıp, halk iradesinin gerçek organı haline getirebilir.

Proletaryanın ve emekçilerin devrimci kitle hareketine dayanarak parlamentoda sağlam bir çoğunluğun ele geçirilmesi; bir dizi kapitalist ülkenin ve bir zamanlar sömürge olan ülkelerin işçi sınıfı için, köklü sosyal değişiklikleri gerçekleştirmenin şartlarını yaratabilir.' (Belgeler-Rapor, s.46/47) (aoç)

İşte burada Kruşçev revizyonisti çok açık bir biçimde Marksist-Leninist devlet ve devrim teorisini bir kere daha çarpıtmaktadır.

Kruşçev revizyonistlerinin 'yeni çağ'ında artık 'bir dizi kapitalist ülkede' ve 'bir zamanlar sömürge olan ülkelerde' (yani kısacası bütün ülkelerde —YN) 'işçi sınıfı', devrim yapmadan(aoç), 'en önemli üretim araçları üzerinde kamu mülkiyetini gerçekleştirebilir.' Yani kapitalizmin hüküm sürdüğü, burjuvazinin iktidarda olduğu şartlarda; sosyalizmi, sosyalist üretim ilişkilerini kurmak mümkündür. Bu tezin Marksizm-Leninizm ile uzaktan yakından bir ilişkisi olmadığı ortadadır.

'Bu köklü toplumsal dönüşüm'ü gerçekleştirebilmek için, işçi sınıfı parlamentoda 'sağlam bir çoğunluk elde etmelidir'. Ve o bu imkana sahiptir. Burjuvazi bütün devlet kurumlarına, özellikle devletin temel kurumu olan orduya sahip olduğu halde; işçi sınıfı parlamentodaki çoğunluğuna(!) dayanarak, 'köklü toplumsal dönüşüm'ü gerçekleştirecek, burjuvazinin halkı ezmek için kullandığı bir araç olan parlamento ve diğer devlet kurumları parçalanmayacak; tersine bunlar fethedilerek halk iradesini temsil eden kurumlar haline gelecek. Ve 'çok demokratik' olan burjuvazi de, işçi sınıfı çoğunluğu kazandığı için, bu toplumsal dönüşümleri —yani kendi mülksüzleştirilmesini— kabul edecek. İşçi sınıfına belki de, 'Helal olsun size! İktidarı hakettiniz' diyecek!!! Bilimsel sosyalizmin kurucuları olan Marks ve Engels, Kruşçev'in bu saçmalıkları yaymasından yüz yıl önce yazdıkları Komünist Manifesto'da, proletaryanın varolan devlet aracını devralıp, kendi amaçları için kullanmasının imkansız olduğunu; proletaryanın varolan devlet aracını şiddet zoru ile parçalaması gerektiğini açık bir biçimde ortaya koymuşlardı. Lenin ise parlamentodaki 'çoğunluk' sorunu üzerine şunları söylüyordu:

'Yalnızca namussuzlar ve bazı salaklar; burjuvazinin baskısı ve ücret köleliği şartları altında yapılan oylamalarla çoğunluğu kazanarak, sonra iktidarı ele geçirmek gerektiğini savunabilirler. Böyle bir yaklaşım ya siyasi körlüğün, ya da siyasi sahtekarlığın ifadesidir. Bu sınıf mücadelesi ve devrim yerine, eski toplum düzeninin ve devletin varlığı şartlarında oylamaları savunmak anlamına gelir.' (Lenin, Almanca, c.30, s.42)

Yine Lenin, parlamentonun gerçekte 'dağıtılması gereken bir gevezelik yuvası' olduğunu açıkça belirtiyordu.

Kruşçev ise bütün bu Marksist-Leninist ilkeleri çiğniyor; 'parlamenter' yolun hararetli savunucusu oluyordu. Kruşçev'e göre artık 'devrim' denen 'şiddete dayanan' şeye gerek yoktu. Artık 'sistemler ba-

rış içinde yarışacak', 'sosyalizm kapitalizme üstün olduğu için ona yetişip, onu geçecek'; bu arada 'işçi sınıfı (KP'ler ve sosyal-demokrat partilerin birleşmesi ile!) birleşecek', 'bütün çalışanlar sosyalizmin üstünlüğünü görecek, buna inanacak'; ondan sonra 'parlamentoda sağlam bir çoğunluk kazanılarak' 'köklü toplumsal değişiklikler' gerçekleştirilecek. Ondan da önce işçi sınıfı emekçi kitleleri birleştirerek 'en önemli üretim araçlarının üzerinde özel mülkiyeti kaldıracak'. İşte size Kruşçev revizyonistlerinin proleter dünya devrimine ihanet programı!"
(TKP/ML İçindeki İki Çizgi Mücadelesinin Bazı Belgeleri II, s.251-254) (abç)

Bütün bunlar bizim bugün de aynen savunmaya devam ettiğimiz doğru Marksist-Leninist tespitlerdir. Bütün bunlar, bizim Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulmasını ve somut olarak da burada şiddete dayalı devrimin gerekliliğinin savunulmasını çıkış noktası olarak almadığımız iddiasının bir y a l a n olduğunu açıkça gösteriyor. Marksizm-Leninizmin ilkelerini kendine çıkış noktası almak demek ama bizim için her yeni yazıda ve polemikte; başka yazılarda halihazırda ortaya çıkarılmış olan pozisyonların yeniden alt alta sıralanması değildir. Bu anlamda da biz eleştirilen yazıda bunların hepsini yeniden sıralamayı gerekli görmüyoruz. Bizim bu sorundaki pozisyonlarımız berraktır, MK hizibince de çok iyi bilinmektedir ve her zaman adı geçen broşürde okunabilir. "Bir Mayıs ve Görevlerimiz" yazısında polemik (kardeşlerin eleştirdikleri paragraflarda) sadece Türkiye'de silahlı mücadelenin hep ve her zaman birincil olup olmadığı, ya da belirli zamanlarda barışçıl mücadele biçimlerinin de önplana çıkıp çıkamayacağı ve somut olarak 1981'de de önplana çıkması gerektiği sorunuyla ilgiliydi.

Dördüncü paragrafla ilgili: Burada bir kez daha bizim şiddete dayalı devrimi taktiğin bir sorunu olarak ilan ettiğimiz iftirasıyla karşı karşıya geliyoruz. Burada bir kez daha bunun bir iftira olduğunu ve bu anlamda da eski kardeşlere dolaylı ya da doğrudan 'iki yol'dan, 'barışçıl(*) ya da barışçıl olmayan yol'dan sözetme iyiliğini asla yapmayacağımızı açıklayalım.

b) "Silahlı Mücadelenin İlkelerinin, Mücadele Biçimlerinin Taktik Sorunları Derekesine İndirgenmesi" Üzerine

Eski kardeş örgütlerin bu noktadaki tek tek eleştirilerine geçmeden önce, ilkönce kısaca Partizan Mensevikleriyle polemiğin içeriğini yansıtalım.

"Bir Mayıs ve Görevlerimiz" yazısında "Devrimci Taktikler - Mücadele ve Örgütlenme Biçimleri Üzerine" başlıklı bölümde Partizan oportünistlerine karşı polemik yürütülüyordu. Bu oportünistler, TKP/ML II.Konferansı sırasında, yani cuntanın iktidara bütünüyle el koymuş olduğu ve kendiliğinden kitle hareketinin sıfır noktasına düştüğü, her türlü muhalefetin kanlı bir şekilde bastırıldığı bir zamanda, yani devrimci hareketin çok ağır bir yenilgi aldığı bir zamanda, 'bugünkü dönemde silahlı mücadele biçiminin birincil olduğu' görüşünü savunmuşlardı.

Onlar burada kendilerini, Çin'de başından itibaren silahlı Devrim ile silahlı Karşı-Devrimin karşı karşıya durduğu olgusuna dayandırarak, bunun Çin'in bir özelliği değil, tüm yarı-sömürge yarı-feodal ülkeler i-

(*) Eski kardeşler burada 'barışçıl' kavramını 'şiddetsiz' anlamında kullanıyorlar. Bu noktada pozisyonları, Kruşçev revizyonizminin pozisyonu ile birleşmektedir.

çin geçerliliğe sahip bir yasallık olduğunu, yani Türkiye'de silahlı mücadele biçiminin hep (daima) birincil olduğunu açıklıyorlardı (barışçıl mücadele biçimlerinin ilk zamanlar önplanda duracağı kapitalist ülkelerin tersine). Bu böyleydi, çünkü Çin'de böyle olmuştu, ve buna göre de Türkiye'de de böyle olması gerekirdi. Partizan'la polemikte biz, Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak, yani Stalin'in ve Lenin'in "Leninizmin İlkeleri" ve "Gerilla Savaşı" makalelerinden açıklamalarını kendimize temel alarak, mücadele ve örgütlenme biçimlerinin, hareketin kabarma ve alçalmalarına göre değişen, Lenin'in söylediği gibi, 'icat edilmeyen', taktiğin sorunları olduğunu, ve Marksistlerin görevinin,

> "hareketin seyri içinde kendiliğinden ortaya çıkan devrimci sınıfların mücadele biçimlerini genelleştirici bir şekilde özetlemek, onları örgütlemek ve onlara bilinç vermek" (Gerilla Savaşı; Almanca, c.11, s.202)

olduğunu açıkladık. Devamla, Mao'nun "Çin'in Özellikleri ve Devrimci Savaş" yazısı temelinde, Partizan oportünistlerinin, 'Türkiye'de silahlı mücadelenin başından itibaren birincil olduğu' tezlerini Mao'ya dayandıramayacaklarını, çünkü Mao'nun yalnızca somut olarak Çin'de bunun böyle olduğunu, ve fakat bunun diğer ülkeler için de geçerli olan bir genelleme olmadığını tespit ettiğini ispatladık. Partizan oportünistleriyle bu konuda görüşümüzce silahlı mücadeleye ilişkin açıklamalarda doğru Marksist-Leninist pozisyonlarda durduğumuz polemikle ilgili bu kadar yeter.

Şimdi eski kardeşlerin eleştirilerine dönelim. Eleştirilerine şöyle başlıyorlar:

> "TKP/ML 'MK hizibi' ile bütün hesaplaşmada, silahlı mücadele sorunu tayin edici bir rol oynadı ve oynamaktadır. Doğrusu bu başından itibaren Türkiye'de devrimin hangi askeri yolu izleyeceği sorunu ile bağıntılı idi; çünkü Partizan oportünistleri her iki ülke arasındaki özgül farklılıkları hesaba katmaksızın şabloncu bir şekilde Çin'deki halk savaşı askeri stratejisini Türkiye'ye uygulamaya kalkışıyorlardı.
>
> Yüzeysel olarak bakılacak olursa, TKP/ML(B) Merkez Komitesi bu yanlış anlayışa karşı mücadele etmiştir. Gerçekte ise sorunun özü hangi ilkesel konumdan yola çıkarak böylesi karmakarışık bir sorunun teorik olarak çalışılıp temellendirildiği, Marksizm-Leninizmin silahlı mücadele sorununa ilişkin ilkeleri temel alınarak, uluslararası proletaryanın askeri tecrübesi de gözönüne alınıp adım adım Türkiye şartlarına uygulanıp uygulanmadığıdır." (s.27)

İkinci paragrafa ilişkin: Biz, silahlı mücadeleyi her zaman için birincil olarak gören ve devrimin askeri yolunu şabloncu bir şekilde Çin'den Türkiye'ye aktaran Partizan oportünistlerinin görüşlerine karşı sadece "yüzeysel olarak bakılacak olursa" mücadele etmedik; bilakis bizim mücadelemiz gerçekten de onların bu konudaki oportünist görüşlerine ve yalnızca oportünist görüşlerine karşı yönelmişti; eski kardeşlerin inandırmak istedikleri gibi şiddete dayalı devrimin gerekliliğine karşı değil!!! Partizan oportünistlerine karşı polemik yürüttüğümüz noktalarda biz bunu Marksizm-Leninizmin ilkelerinden, ilkesel açıklamalarından yola çıkarak, Lenin ve Stalin'in mücadele biçimlerine ilişkin söylediklerinden yola çıkarak yaptık. Ama eski kardeşler burada durmayıp daha ileri gidiyorlar: Çünkü onlar daha sonraki paragraflarda "Marksizm-Leninizmin silahlı mücadeleye ilişkin ilkelerini çıkış noktası" almayı, Ortak Açıklamada gösterilen görevi açıklığa kavuşturma, yani Türkiye'deki devrimin askeri yolunu

"Marksizm-Leninizmin ilkeleri temelinde, Rus devriminin, Çin devriminin, Arnavutluk devriminin ve bütün dünyada devrimci savaşların tecrübelerinin gözden geçirilerek ve Türkiye'nin şartlarının tam bilgisi ile ele alınması ve kapsamlı bir şekilde açıklığa kavuşturma" (s.28)

olarak anladıklarını gösteriyor. Eski kardeşlerin açıklamalarından, onların bu sorunun çözümünü MK hizibiyle polemiğin çıkış noktası olarak gördükleri anlaşılıyor. Görüşümüzce bu doğru değildir. Çünkü yukarıda sözü edilen sorunu çözebilmek için (ve bugünkü şartlar altında Partinin edindiği pratik deneyimler bu sorunu nihai olarak çözmek için çok yetersizdir) önce ilk olarak MK hizibinin oportünist görüşlerine karşı mücadele içinde, kendi saflarımız içinde de böyle bir görevin çözüm beklediğini, Çin'deki devrimin askeri yolunu mekanik bir şekilde Türkiye'ye aktarmanın temelden yanlış olduğunu, Marksizm-Leninizm ile ortak bir yanının olmadığını, belirli mücadele biçimlerini mutlaklaştırmanın yanlış ve gayri-Marksist-Leninist olduğunu açıklığa kavuşturmak zorunludur. Yani bizim de Partizan içinde bulunduğumuz sırada az ya da çok eleştirisiz bir biçimde savunduğumuz çizginin yanlış olduğunu açıklığa kavuşturmak lazımdır. Ancak önce bu açıklığa kavuşturulduğu zaman, kardeşlere göre açıklığa kavuşturulması birincisi için önşart olan daha sonraki görevlere geçilebilir. "Türkiye'de devrimin askeri yolu"nun çözümü, eski kardeşlerin daha sonraki paragraflarda iddia ettikleri gibi, bizim "bir kenara ittiğimiz" birşey değil, bizim için hala çözüm bekleyen bir görevdir.

Sonraki paragraflarda eski kardeşler "Türkiye'de devrimin askeri yolu"nu çözebilmek için sadece "Çin devriminin askeri yolunun şabloncu bir şekilde Partizan oportünistleri tarafından aktarılması"na karşı çıkılamayacağını, bunun yerine

"ideolojik olarak temel cephenin modern revizyonizme karşı olan cephe"

olduğunu açıklıyorlar.

Böyle bir açıklama, ancak Türkiye'de devrimin askeri yolunu çözebilmek için yalnızca "Çin devriminin askeri yolunu şabloncu bir biçimde aktaran Partizan oportünistlerine karşı çıkılması" gerektiğini savunan birileri olması halinde anlamı olan bir açıklamadır. Aksi taktirde bu açıklamanın anlamı yoktur. Bizim durumumuzda, şiddete dayalı devrim sorununda ideolojik alanda esas düşmanın hem uluslararası alanda, hem Türkiye'de modern revizyonizm olduğu belgelerle ispatlıdır. Türkiye devriminin askeri yolu sorunu tartışmaya başlanılmadan önce, biz kural dışı olarak "içsavaşsız" da sosyalist devrime geçişi mümkün gören Lenin'e dayanma adına; "şiddetsiz", "barışçıl" geçişi savunan modern revizyonistlerle aramıza kalın bir çizgi çektik. Ve bunu bütün geçmişimizde yaptık. Bizim için devrimin şiddet sorunu olduğu hiçbir zaman tartışma sorunu olmadı. Ama sorun şiddetin nasıl kullanılacağının tartışılması, bu anlamda bir Türkiye devriminin askeri yolu sorunu olduğunda, işler değişmektedir. Tartışma, devrim için şiddetin gerekliliğini ilke olarak kabul edenler arasında bir tartışmadır! İşte eski kardeş örgütlerin "eleştiri ateşi" içinde unuttukları tam da budur. Ama onların bunu unutmasının ideolojik temeli de vardır. Onlar a) istedikleri kadar 'modern revizyonizm ideolojik esas düşman' diye yüksek sesle bağırsalar da; tam da tartıştığımız bağıntıda teorik olarak bir noktada "barışçıl"ı, "şiddet kullanmadan"a eşitledikleri noktada modern revizyonistlerle birleşmektedirler; ve b) pratikte bizim tersimize, 'silahlı mücadele' yanlısı olduklarını gösterecek imkanları olmamıştır. Onların kendilerini bunca yüksek sesle 'silahlı mücadele' yanlısı gösterme ihtiyacı duymalarının bir sebebi de kuşkusuz bu konudaki pratik

yokluğunun (ki biz bunu bugün Batı Almanya şartlarında yanlış bulmuyoruz) keskin laflarla örtülmeye çalışılmasıdır. Bizim bu konuda ne teoride, ne pratikte "gocunacak yara"mız yoktur. Bu bağıntıda sorun budur!

Bu bir kenara bırakılırsa,

> "modern revizyonizme karşı mücadelenin gözardı edilmesi halinde, bir sapmadan diğerine düşülmesi(nin) kaçınılmaz" (s.28)

olduğu doğrudur. Evet, bu doğrudur, ve fakat biz bundan sonra gelen, bizim bu sorunlarda modern revizyonizme karşı mücadeleyi gözardı ettiğimiz şeklindeki açıklamalara katılmıyoruz. Biz, "57-60 Deklarasyonlarının Değerlendirilmesi" broşüründe sosyalizme barışçıl geçiş ve yarısömürge ülkelerde görev olarak demokratik halk devriminin inkarı üzerine görüşleri doğru bir şekilde geri çevirdiğimiz görüşündeyiz. Biz bu broşürde ortaya çıkardığımız görüşler temelinde Partizan oportünistlerinin yanlış görüşlerine karşı mücadele ettik.

Eski kardeşler devam ediyorlar:

> "Ne var ki, TKP/ML(B) tamamiyle bambaşka bir rota izledi. O basitçe bu görevi bir kenara itti, uluslararası proletaryanın deneyimlerini değerlendirmek bir yana, modern revizyonizme karşı silahlı mücadelenin ilkelerinin savunulmasını rahatlıkla atladı ve Türkiye şartlarının tam bilinmesini görünürde hiç mi hiç gerekli görmedi. Çünkü TKP/ML(B) Merkez Komitesi ilk bakışta şaşırtıcı, fakat daha yakından bakıldığında eski bilinen bir bataklığa, silahlı mücadeleyi 'taktik sorun'; TKP/ML(B) Merkez Komitesinin anlayışına göre daima yalnızca 'somut', yani 'durumdan duruma' karar vermek gereken 'mücadele ve örgüt biçimlerinin bir sorunu' ilan etme bataklığına yuvarlandı.
>
> Böylece TKP/ML(B) Merkez Komitesi II.Parti Konferansı için "Çizgimiz ... üzerine" karar taslağında, hepsi Türkiye için şöyle ya da böyle mümkün görülen silahlı mücadele tiplerinden bazılarını saydıktan sonra, 'askeri yol' sorunuyla ilgili olarak şu sonuca vardı:
>
> 'Bu konuda önceden, masa başında bütün devrim aşaması için kesin bir yol çizmek, Marksizm-Leninizmden, mücadele biçimleri ve örgütlenmeye taktik sorun olarak yaklaşan Marksizm-Leninizmden uzaklaşmak demektir.'" (s.28-29) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.33-34)

1- Yukarıda da açıkladığımız gibi, bizim "modern revizyonizme karşı silahlı mücadelenin ilkelerinin savunulmasını rahatlıkla atladı"ğımız iddiasını reddediyoruz.

2- "Uluslararası proletaryanın deneyimlerini değerlendirme" görevi hala önümüzde durmaktadır ve bir kenara atılmamıştır. Bunun için somut adımlar da atılmış; Mao değerlendirmesinde Çin'de devrimin askeri gelişmesi sorunu incelenmeye başlanmış; bunun dışında Komintern'de Halk Savaşı üzerine yürütülen bir tartışmanın belgeleri Türkçeye kazandırılmış; ve yayınlanmıştır. Vb.

3- "Türkiye şartlarının tam bilinmesi" (bununla devrimin şu ya da bu yolunun şartlarının kastedildiğini varsayıyoruz) ancak zaman içinde edinilebilecek birşeydir. Bugün biz geçmişteki mücadeleleri, hakim sınıfların şehirlerdeki ve kırlardaki güç ilişkisini değerlendirebiliriz, ama 'tam bilme'ye varmak için emekçi kitlelerin değerlendirilebilecek çok daha fazla pratik deneyimlerine ihtiyaç vardır.

4- Silahlı mücadele gerçekten bir mücadele biçimidir ve bu anlamda da taktik bir sorundur. Şimdi bir kez daha kısaca alıntıyı bağıntısı için-

de yapalım. "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız Üzerine"de şunu söyledik:

"Devrimin askeri gelişme yoluna gelince: Bu konuda önceden kesin bir gelişme yolu tespit etmek imkansızdır. Normal gelişme şartlarında şehrin ve kırın birbirini kısa süreli aralıklarla izleyeceği ayaklanmalar şeklinde; hem genel ayaklanmanın, hem halk savaşının en temel unsuru olan kızıl siyasi iktidarlar kurmanın içiçe geçtiği bir şekil mümkündür. Emperyalizmin doğrudan müdahalesi halinde halk savaşı biçimi ağırlık kazanabilir, vb. Bu konuda önceden, masa başında bütün devrim aşaması için kesin bir yol çizmek, Marksizm-Leninizmden, mücadele biçimleri ve örgütlenmeye taktik sorun olarak yaklaşan Marksizm-Leninizmden uzaklaşmak demektir. Böyle bir tavır kendi kendinin elini kolunu bağlamaktan başka bir işe yaramaz." (Bolşevik 3, s.8)

Biz, devrimin askeri yoluna bu yaklaşım tarzının doğru Marksist-Leninist bir tavır olduğunu düşünüyoruz. Gerçekten de Türkiye'de devrimin hangi askeri yolu izleyeceğini bugün masa başında tespit etmek mümkün değildir.

Biz, bizim bu sorundaki görüşlerimizin, Lenin'in "Gerilla Savaşı" yazısındaki görüşleriyle uyumluluk içinde bulunduğunu düşünüyoruz. Orada Lenin şöyle diyor:

"Başından başlayalım. Mücadele biçimleri sorununun incelenmesinde her Marksistin temel istemleri nelerdir? İlkönce, Marksizm, öteki tüm ilkel sosyalizm biçimlerinden tek bir özel mücadele biçimine bağlı kalmamakla ayrılır. En değişik mücadele biçimlerini kabul eder, ve onları 'uydurmaz', ama devrimci sınıfların, hareketin gelişimi içinde kendisini gösteren mücadele biçimlerini sadece genelleştirir, örgütler ve bunlara bilinçli bir ifade verir. Bütün soyut formüllere ve bütün doktrinci reçetelere kesenkes düşman olan Marksizm, hareket geliştikçe, yığınların sınıf bilinci arttıkça, iktisadi ve siyasal bunalımlar keskinleştikçe, savunma ve saldırının yeni ve daha değişik yöntemlerinin sürekli bir biçimde doğmasını sağlayan ilerleme içindeki kitle mücadelesine karşı dikkatli bir tutum takınılmasını gerektirir. Bu nedenle, marksizm, kesin olarak herhangi bir mücadele biçimini reddetmez. Marksizm, mevcut toplumsal durum değiştikçe, kaçınılmaz olarak, bu döneme katılanlarca bilinmeyen yeni mücadele biçimlerinin doğacağını kabul ederek, yalnızca o anda mümkün ve var olan mücadele biçimleriyle kendini hiçbir koşul altında sınırlamaz. Bu yönden Marksizm, kitle pratiğinden, eğer öyle ifade edebilirsek, öğrenir, ve 'sistem yapanların' tek başına çalışmalarıyla keşfedilen mücadele biçimlerini yığınlara öğretmek yolunda hiç bir iddiada bulunmaz. Biz biliyoruz ki —toplumsal devrim biçimlerini incelerken örneğin Kautsky böyle demiştir— yaklaşan bunalım, bizim şimdiden görmek yeteneğinde olmadığımız yeni mücadele biçimleri getirecektir.

İkinci olarak, Marksizm, mücadele biçimleri sorununun kesenkes tarihsel bir incelemesini ister. Bu sorunla, somut tarihsel durumdan uzak olarak uğraşmak, diyalektik materyalizmin esas ilkelerinin anlaşılamadığını gösterir. İktisadi evrimin farklı aşamalarında, siyasal, ulusal-kültürel, yaşam ve öteki koşullardaki farklılığa bağlı olarak, farklı mücadele biçimleri öne geçer ve mücadelenin başlıca biçimleri halini alır; ve bununla bağıntılı olarak, ikincil, yedek mücadele biçimleri de değişikliğe uğrar. Belirli bir hareketin, belirli bir aşamasındaki somut durumunun ayrıntılı bir incelemesini yapmaksızın, herhangi bir özel mücadele aracının kullanılıp kullanılamayacağı sorununa evet ya da hayır biçiminde verilecek bir yanıt, Marksist tutumu tümden bırakmak anlamına gelir.

Bunlar bize önderlik etmeleri zorunlu olan iki temel teorik önermedir. Batı Avrupa'daki Marksizmin tarihi, söylenmiş olanları doğrulayan sayısız örnekler vermiştir. Bugün Avrupa sosyal-demokrasisi, parlamentarizm ve sendika hareketine, mücadelenin başlıca biçimleri olarak bakmaktadır; geçmişte ayaklanmayı kabul etmişti, ve gelecekte koşullar değişecek olursa, onu kabul etmeye tamamen hazırdır — Rusya kadetleri ve Bezzaglavtsi gibi burjuva liberallerin düşüncelerine karşın. Yetmişlerde, sosyal-demokrasi, genel grevi, her derde deva toplumsal bir ilaç olarak, burjuvaziyi bir darbede alaşağı etmenin siyasal olmayan aracı olarak reddetmişti — ama sosyal-demokrasi, kitle siyasal grevini (özellikle Rusya'nın 1905 deneyiminden sonra), belirli koşullar altında başta gelen mücadele yöntemlerinden biri olarak tamamen kabul etmiştir. Sosyal-demokrasi, kırklarda sokak barikat savaşını benimsemişti, belli nedenlerden ötürü, 19. yüzyılın sonunda bunu reddetti, ve bu son görüşü gözden geçirmeye ve K. Kautsky'nin sözleriyle yeni barikat savaşı taktikleri başlatan Moskova deneyiminden sonra barikat savaşı siyasetini kabul etmeye tamamen hazır olduğunu belirtti.

.....

Bizim ilgilenmekte olduğumuz olgu, silahlı mücadeledir, bu mücadele, bireyler ve küçük gruplar tarafından yürütülmektedir. Bir kesimi devrimci örgütlere ait iken, öteki kesimler (Rusya'nın belirli kesimlerinde çoğunluğu) herhangi bir devrimci örgüte bağlı değildirler. Silahlı mücadele, birbirlerinden kesenkes olarak ayrılması gereken, farklı iki amaca yöneliktir: önce, bu mücadele kişilere, liderlere ve ordu ve polisteki görevlilere suikast yapmayı amaçlar, ikinci olarak hem hükümete, hem de özel kişilere ait para kaynaklarına el koyar." (Marks-Engels-Marksizm, s.192-194; 196, Sol Y.)

Lenin'in bu soruna ilişkin tezlerini kısaca toparlayalım:

1- Marksistler hareketi herhangi belirli bir mücadele biçimine bağlamazlar, en çeşitli mücadele biçimlerini tanırlar.

2- Bu mücadele biçimleri Marksistler tarafından icat edilmez, 'sistem yapıcılar'ın atölyelerinde icat edilmezler; bilakis Marksistler hareketin süreci içinde kendiliğinden ortaya çıkan devrimci sınıfların mücadele biçimlerini sadece genelleştirici bir biçimde özetler, onları örgütler ve onlara bilinçlilik verir.

3- Marksizm mücadele biçimleri sorununa kesinkes tarihi bir yaklaşım talep eder. Bir mücadele aracının evetlenmesi ya da hayırlanması, verili hareketin gelişmesinin verili aşamasındaki somut durumun incelenmesini gerektirir.

4- Mücadele biçimleri sorununa başka türlü bir yaklaşım, Marksizm-Leninizmin alanını terketmek demektir.

5- Silahlı mücadele tek tek gruplar ya da kişiler tarafından verilir.

6- Bu mücadelenin iki hedefi vardır: a) tek tek kişilerin, polis ve ordu teşkilatındaki amir ve görevlilerin öldürülmesi; b) hem hükümetin ve hem de özel kişilerin paralarının kamulaştırılması.

Yani bizim açıklamalarımız Lenin'inkilerle uyum içindedir. Lenin, mücadele biçimlerinin 'sistem yapanların' çalışma odalarında biraraya getirilmediği, icat edilmediğinden sözediyor. Biz de "..önceden, masa başında bütün devrim aşaması için kesin bir yol çizilemeyeceğini" açıklıyoruz. Bunu yanlış olarak göstermek için, eski kardeşlerin yaptığı gibi tüm alıntıyı çarpıtmak ve tahrif etmek, onda olmayan şeyleri onun içine

tıkıştırmak gerekir. Şimdi onların eleştirisine bakalım:

"Burada söylenen her cümle tamamen ilkesiz ve harfi harfine yanlıştır.

Birincisi: TKP/ML(B) Merkez Komitesi, askeri stratejiyi, devrimin askeri yolunun açıklığa kavuşturulmasının gerekliliğini tamamen inkar etmektedir. Merkez Komitesi, sadece uzağı gören teorik çalışmayı gereksiz saymakla kalmamakta, bilakis mide bulandırıcı bir iş olarak görmektedir. Eğer teorik çalışma daha uzağı görürse ne olacak, tam da devrimin stratejik görevlerinin önünde önceden çözülmesine bu durumda askeri stratejinin açıklanmasına hizmet edecektir. (Bu son iki cümlenin tercümesinin şöyle olması gerek: "Merkez Komitesi, sadece uzağı gören teorik çalışmayı gereksiz saymakla kalmamakta, bilakis teorik çalışmanın varolandan uzağı görmesini, ve 'önceden' devrimin stratejik görevlerini, bu durumda askeri stratejinin görevlerini açıklığa kavuşturmasının ve taktik planları ortaya koymasının tamamen bir kötülük olduğunu açıklamaktadır." —BN)

İkincisi: Tabii ki doğru bir askeri çizgi, devrimin askeri yolunun doğru tespiti de ancak parti pratik deneyimler kazandığı, teorik çalışma proletaryanın ve emekçi kitlelerin pratik deneyimleriyle tamamlandığı zaman 'kesin şeklini alacaktır' (Lenin). Fakat bunun üzerine spekülasyon yapmak, sadece askeri çizginin 'kesin' hazırlanmasını değil, bir bütün olarak askeri çizginin ortaya çıkarılmasını bir kenara itmek, zorunlu olan teorik çalışmaya sarılarak çizginin doğruluğunu kitlelerin savaşımlarında içinde denemek yerine partinin askeri önderliğini tamamen yoketmek, onu silahlı mücadelenin peşinde yana yakıla palazlanan kuyrukçuya dönüştürmek demektir.(Bu ikinci cümlenin de şöyle olması gerek: "Teorik olarak gerekli çalışmaya girişmek ve çizgiyi kitlelerin mücadelesi içinde sınamak yerine, bunun üzerine spekülasyon yapmak, sadece 'nihai' değil, bir bütün olarak askeri yolu ortaya çıkarmayı bir kenara itmek; partinin askeri önderliğini terketmek ve partiyi silahlı mücadelenin zavallı bir artçısına dönüştürmek demektir. —BN)

Üçüncüsü: Bu soruna bir bütün olarak yaklaşım, TKP/ML(B)'nin devrimci teoriyle ilişkisini çok açık bir şekilde göstermektedir.

'Partinin devrimci teori ile, hareketin kanunlarının bilgisiyle, devrimin yasalarının bilgisiyle donanmak' (Stalin)

zorunda olduğu, ancak bu şekilde gerçekte işçi sınıfının öncüsü olabileceği; tüm bunlar TKP/ML(B) Merkez Komitesi için geçerli değildir. Sorunları önceden teorik olarak çözmek ve bunların doğruluğuna önce partiyi, sonra da sınıfı ikna etmek (bkz. Lenin) — TKP/ML(B) Merkez Komitesi bunları sadece horlayıcı bir şekilde reddetmektedir, çünkü bu, evet, sorunları 'masa başında' çözmek demektir." (s.29)

Buna söyleyeceğimiz şudur: Bizim değil ama, eski kardeşlerin açıklamalarının "harfiyen her cümlesi" yanlıştır (tabii ki Lenin/Stalin'den alıntılar hariç!).

Birincisiyle ilgili olarak: Bu konuda; Türkiye'deki devrimin askeri yolu bugün de henüz kesin olarak çözülemez, bu anlamda da bizim bugün çözülmesi mümkün olan bir görevin gerçekleştirilmesini inkar ettiğimiz olgularla uyuşmamaktadır. Hayır, biz bunun bugün de henüz mümkün olmadığını söylüyoruz. Türkiye'deki devrimin yolunun nasıl seyredeceğine dair tabii ki belirli spekülasyonlar yapılabilir, geçmişteki kitle mücadeleleri değerlendirilebilir, ve bunlardan yola çıkılarak belirli sonuçlara varılabilir. Türkiye ile Çin'in coğrafi ve politik durumu karşılaştırılıp, bunun temelinde Çin'de olduğu şekliyle halk savaşının

Türkiye'de uygulanabilirliği üzerine sonuçlara varılabilir. Ve bu bizim tarafımızdan inkar edilmemektedir de. Ama devrimin kesin yolu — bunu gerçekten de ancak bizzat gerçekte meydana gelen kitle mücadeleleri gösterebilir.

GDS, bizim açıklamalarımızdan askeri çizginin önceden kesin bir şekilde belirlenemeyeceği cümlesini alarak, sanki biz genelde "devrimin stratejik görevlerinin" önceden çözülmesini reddediyormuşuz şeklinde meseleyi çarpıtarak, bizim görüşlerimizi tahrif etmektedir. Bu apaçık bir yalan, bir iftiradır. Devrimin stratejisi, devrimin hedefinin, esas vurucu gücünün ve müttefiklerin tespitini gerektirir. Bu tabii ki önceden tespit edilmesi gereken bir meseledir, ve biz de bunu reddetmiyoruz. Askeri gelişme konusunda da önceden belli tespitler yapılabilir; ve yapılmalıdır. Bizim bunu da reddettiğimiz yoktur. Sorun önce bugün bu konuda ne diyecek durumda olunduğu sorunudur. Biz bu konuda —Türkiye somutu konusunda Marksist-Leninist ilkelere dayalı görüşlerimiz yetersiz olduğundan— ancak olumsuz olarak nelerin olmayacağını söyleyebilecek durumdayız. Olumlu olarak koyacak durumda değiliz. Olumlu koyacak duruma geldiğimizde de koyacağımız "kesin", "nihai" olmayacaktır!

İkinci noktada eski kardeşler daha önceki eleştirileriyle çelişmektedirler, çünkü şimdi onlar burada aniden Lenin'in, "devrimin askeri yolunun doğru tespiti de ancak parti pratik deneyimler kazandığı, teorik çalışma proletaryanın ve emekçi kitlelerin pratik deneyimleriyle tamamlandığı zaman kesin şeklini alacağı"nı söylediğini tanımaktadırlar. Yani o zaman bizim söylediğimizle aradaki fark ne? Eski kardeşler askeri yolun önceden "kesin şekil" alamayacağından sözediyorlar, biz önceden 'kesin yol'un çizilemeyeceğinden sözediyoruz. Buna göre aramızda bir çelişki olmamalı. Eski kardeşler devamla kendi görüşlerince çelişkinin nerede olduğunu tespit ediyorlar: yani biz "sadece 'nihai' değil, bir bütün olarak askeri yolu ortaya çıkarmayı bir kenara itmek" üzerine spekülasyon yapıyormuşuz. Bu, eski kardeşlerin ne yaptıkları alıntı temelinde, ne de bizim herhangi başka bir yazımız temelinde ispatlayamayacakları bir iftiradan başka birşey değildir.

Üçüncüsü üzerine: Biz, tavrımızın doğru Marksist-Leninist bir tavır olduğunu, kesinlikle Marksist-Leninist teorinin yozlaştırılmasını temsil etmediğini düşünüyoruz. Askeri yol sorunu, devrimin bütün bir aşaması için önceden kesinlikle teorik olarak tespit edilebilecek ve "bunun doğruluğuna önce partiyi, sonra da sınıfı ikna edecek" bir mesele değildir. Lenin'e göre bu mücadele biçimlerinin "icat edilmesi" anlamına gelir ve mücadele biçimlerini "icat etmeyen, bilakis hareketin süreci içinde kendiliğinden ortaya çıkan devrimci sınıfların mücadele biçimlerini genelleştirerek özetleyen, örgütleyen ve bilinçli bir ifade veren" Marksizm-Leninizm ile hiçbir ortak yanı yoktur.

Eski kardeşler eleştirilerine şöyle devam ediyorlar:

> "Tabii şimdi TKP/ML(B) Merkez Komitesi itiraz ederek; burada sözkonusu olan 'somut bir durum'dur diyecektir. Tam da pisliğin gizlenmeye çalışıldığı yer burasıdır. Silahlı mücadelenin ve şiddete dayalı devrimin yasallıkları birinci sırada bir ilke sorunudur. Bunların savunulması, teorik olarak devrimin askeri yolunun açıklanması için vazgeçilmez bir önkoşuldur. TKP/ML(B) Merkez Komitesi tam da bu görevi, ilkesel stratejik sorunları taktik sorun ilan ederek bir kenara itmektedir." (s.29)

Bizi oportünizmle mahkum edebilmek için eski kardeşler yeniden en aptalca iddiaları öne sürüyorlar. Burada bizim esas hatamızın (ya da esas sapmamızın vs.) "teorik olarak devrimin askeri yolunu açıklığa kavuş-

turmak için vazgeçilmez önkoşul"u, yani silahlı mücadeleyi ve şiddete dayalı devrimi bir ilke sorunu olarak savunmayı bir kenara itmiş olmamız olduğunu açıklıyorlar. Bu tamamiyle saçmadır. Çünkü biz bütün temel belgelerimizde şiddete dayalı devrimi gayet açık bir şekilde genel geçerliliğe sahip bir ilke olarak savunduk, ve bugün de hala savunmaya devam ediyoruz. Silahlı mücadele ise mücadele biçimlerinin bir sorunudur ve bu ölçüde de taktik bir sorundur. Ama silahlı mücadelenin özelliği, tüm diğer mücadele biçimlerinin tersine, sınıf mücadelesinin en yüksek biçimi olmasıdır. Ve eğer proletarya devlet iktidarını ele geçirmek istiyorsa, o zaman devleti ancak halk kitlelerinin silahlı mücadelesinin biçimlerinden biri şekline dönmüş şiddetle parçalayabilir. Yani iktidarı ele almak için proletarya sınıf mücadelesinin bu biçiminde ustalaşmalı ve bunu uygulamalıdır. Ama bu, bu biçimin, sınıf mücadelesinin belirli bir anında ve döneminde kullanılmasının taktik bir sorun, amaca uygunluğun bir sorunu olduğu gerçeğinden birşey değiştirmez. Biz eleştirilen yazılarımızda ve başka yerlerde de bunu böyle savunduk, bu anlamda da bizim ilkesel stratejik sorunları taktik sorunlar ilan ettiğimiz basbayağı bir yalandır.

Eski kardeşler 29-30-31. sayfalarda; "silahlı halk kitlelerinin şiddete dayalı devrimi, o olmadan hiçbir muzaffer devrimin olamayacağı, sınıf mücadelesinin en yüksek biçimi" olduğunu, ve bu yüzden şiddete dayalı devrimin yasallığı ve bununla dolaysız bağlı olarak proletarya diktatörlüğünün kabul edilmesi gerektiğini açıklıyorlar. Buradan yola çıkarak eski kardeşler şu sonuca varıyorlar:

> "Silahlı halk kitlelerinin şiddete dayalı devrimini taktik bir sorun, silahlı mücadelenin ve şiddet uygulamanın özel biçimleri sorunu olarak her gösterme çabası, Marksizm-Leninizm ile ve onun temel fikri olan proletarya diktatörlüğü ile temelden çelişir." (s.31)

Tüm bu teorik açıklamalarla hemfikiriz, tüm bunları biz inkar da etmedik. Bizim reddettiğimiz, yalnızca silahlı mücadelenin çeşitli biçimlerinin bir ilke olduğu, ve silahlı mücadelenin barışçıl mücadele biçimleri karşısında daima birincil olacağı idi.

Bu anlamda da biz eski kardeşlerin şu sonucunu, bizim pozisyonlarımızın çarpıtılmasının bir ifadesi olan bir iftiradan başka birşey olarak görmüyoruz:

> "TKP/ML(B) Merkez Komitesi silahlı mücadelenin gerçekten mevcut olan çeşitliliğine atıfta bulunmaktadır, fakat bunları teorik olarak değerlendirmek, şiddete dayalı devrim ve sonra da proletarya diktatörlüğünün kurulması için amaca uygunluğunu ve yararlı olup olmadığını tahlil etmek için değil, bilakis TKP/ML(B) Merkez Komitesi tam da şiddete dayalı devrimin temel ilkelerini bir kenara itiyor, silahlı mücadelenin programatik ve stratejik hedefinin tespitini atlamakta ve proletaryanın şiddet yoluyla iktidarı ele geçirmesini (Türkiye şartlarına uygun olarak önce işçi-köylü diktatörlüğünün kurulmasında köylülükle birlikte) ortadan kaldırmak ve silahlı şiddet uygulamasının son hedefini, proletarya diktatörlüğünü ortadan kaybetmek için, bunu ancak taktik sorun olarak tartışmaktadır." (s.31)

Biz bu sorunlarla ilgili çizgimizi yukarıda daha önceden ortaya koymuş olduğumuz için, bunu bir iftira ve yalan olarak damgalamakla yetineceğiz.

Eski kardeşlerin eleştirileri s.32'de bizim aşağıdaki şu tespitlerimize karşı yöneliyor:

- "Bugün ülkemizde mücadele biçimleri konusunda tam bir keşmekeş var-

dır. Özellikle komünist örgüt içinde sınıf mücadelesinin biçimlerinden biri —bu mücadelenin en yüksek biçimi— olan silahlı mücadeleyi mutlaklaştırma eğilimi başından beri var olmuştur..."

"Bugün (barışçıl) silahsız mücadele biçimleri önplana çıkmaktadır."

Eski kardeşler ilk olarak sorunlarının kitlelerin daima ve her zaman silahlı mücadele vermek zorunda olması olmadığını tespit ettikten sonra şöyle diyorlar:

"Fakat sorun bu değildir. Çünkü TKP/ML(B) Merkez Komitesinin silahlı mücadelenin 'mutlaklaştırılması'na karşı polemiği açık bir şekilde yalnızca silahlı mücadelenin belli özel biçimlerinin zamansız ve amaca uygunsuz bir şekilde kullanılmasına karşı yönelmemekte, bilakis bir bütün olarak silahlı mücadeleye karşı yönelmektedir. Silahlı mücadele: her devrimin temel siyasi çelişkisinin çözümü için, devlet sorununun çözümü, eski devlet mekanizmasının şiddet yoluyla parçalanması ve yeni bir proletarya diktatörlüğü (ya da önce işçi-köylü diktatörlüğü) devletinin kurulması için gerekli olan, sınıf mücadelesinin belirli bir biçimi, 'sınıf mücadelesinin en yüksek biçimi'dir.

Bundan dolayı, kitlelerin silahlı mücadelesi, proletaryanın tüm siyasi sınıf mücadelesinin ona yönelmesi gereken zorunlu hedeftir. Bundan dolayı proletarya ve emekçi kitleler her zaman şiddete dayalı devrim ve silahlı mücadele fikriyle eğitilmeli, şiddete dayalı devrimin gerekliliği kitlelerin tüm mücadelelerinde —silahlı mücadele 'her zaman' verilmese bile— bilince çıkartılmalıdır.

Burada bir mutlaklaştırma görmek ve 'silahlı mücadelenin mutlaklaştırılması'na ateş püskürmek, doğrudan Kruşçev revizyonistlerinin cephaneliğinden alınan çürük bir manevradır." (s.32-33) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.38-39)

Eski kardeşler birinci paragrafta bizim polemiğimizin silahlı mücadelenin mutlaklaştırılmasına, "bir bütün olarak silahlı mücadeleye karşı" yöneldiğini söylüyorlar. Bizim görüşümüze göre, "1 Mayıs ve Görevlerimiz" yazısını önyargısız okuyan her kişi için gerçi bizim polemiğimizin neye karşı yöneldiği açıktır, ama biz bir kez daha açıklayalım. Eski kardeşlerin "zekice" tespit ettikleri gibi, silahlı mücadelenin sadece tek tek özel biçimlerine yönelmediği doğrudur. Yazı, sözkonusu dönemde silahlı mücadelenin bütün biçimleriyle her zaman sınıf mücadelesinin esas biçimini oluşturacağına karşı yönelmektedir. Eğer birisi bu dönemde (bu bugün için de geçerlidir) "silahlı mücadele birincildir" tespitini gerçekten ciddiye alırsa, bu, öncüyü tek başına hakim sınıflara karşı mücadeleye sürmek demektir. Ve bunun Marksizm-Leninizmle ilgisi olmadığını eleştiriciler bilmek zorundadır. "Silahlı mücadele birincildir" şiarının ortaya atılmasına rağmen buna uyulmaması, ve objektif olarak "silahlı mücadele"nin hakim sınıfların saldırılarına karşı devrimcilerin savunma eylemleri sınırı içinde kalması (bu gibi savunma eylemleri tabii ki gereklidir); ve tersine, objektif olarak barışçıl mücadele biçimlerinin birincil olması durumunda, olgulara uymayan böyle bir şiar neye hizmet eder? Sadece kendini özellikle "mücadeleci" ve "devrimci" göstermeye!!! Eski kardeşlerimizin; ve bir dizi oportünistin buna ihtiyacı olabilir! Bizim yoktur!

Eski kardeşlerin ikinci ve üçüncü paragraflardaki açıklamaları tamamiyle doğrudur ve bizim de paylaştığımız şeylerdir. Tamamiyle doğrudur, çünkü silahlı mücadele, proletaryanın eğer eski devlet aracını parçalamak istiyorsa, kullanımında ustalaşmak ve uygulamak zorunda olduğu bir sınıf mücadelesi biçimidir, daima bu hedefe yönelmelidir ve kitle-

lerin tüm mücadelelerinde şiddete dayalı devrim fikri ve bunun gerekliliği bilince çıkartılmalı, kitleler bu düşünceyle eğitilmelidir. Tamam, ama buna karşı olan mı var? Bizim bunu yapmadığımız ise basitçe bir yalandır.

Bugün silahlı mücadelenin birincil mücadele biçimi olmadığını, bilakis silahsız mücadele biçimlerinin önplana çıktığını açıklamak; şimdi hakim sınıfların devletinin silahlı kitlelerin şiddete dayalı devrimiyle parçalanmasının propagandasını yapmamak, kitleleri bu hedefle eğitmemek anlamına gelmez!!! Bu çok tehlikeli bir mantıktır, çünkü buna göre eski kardeşler ya bugün Batı Almanya, Batı Berlin ve Avusturya'da silahlı mücadelenin birincil olduğunu açıklamak zorundadırlar, ve "söz ile pratik" uyumluluğu göstermek istiyorlarsa; silahlı mücadele yürütmelidirler! Ya da ama —onların mantığına göre— silahlı mücadelenin propagandasını yapmamalıdırlar artık. Bu düşüncenin sürdürülmesi ve savunulması, yukarıda açıkladığımız gibi, eski kardeşlerin şimdi şiddete dayalı devrimin gerekliliğine de şüpheyle bakmalarına götürebilir. Eski kardeşlerin, modern revizyonizmin şiddete dayalı devrimle içsavaşı eşitleme mantığını geri çevirmemeleri, bilakis bunu paylaşmalarının yanında, eski kardeşler burada da yanlış, mantıki olarak takip edilmesi halinde şiddete dayalı devrimin gerekliliğinin reddine götürebilecek bir pozisyonda bulunmaktadırlar. Çünkü eski kardeşler silahlı mücadelenin —bu onlar için bir ilke ve sürekli birincil mücadele biçimini oluşturmasına rağmen— bugün Batı Almanya, Batı Berlin ve Avusturya'da mümkün olmadığını kabul ettiklerinde, şiddete dayalı devrimin olasılığı ve gerekliliğine şüpheyle bakabilirler, bunu gereksiz olarak gösterebilirler.

Bizim bu sorundaki tavrımız doğru idi. Biz Türkiye'nin bugünkü objektif olgularıyla uyum içinde, bugün silahsız mücadele biçimlerinin önplanda duracağını tespit ettik ve fakat aynı zamanda propagandamızda bunun nedenlerini gösterdik ve devlet mekanizmasının parçalanmasının ancak şiddete dayalı devrimle mümkün olduğunu, bu devleti parçalamanın proletarya ve emekçi kitlelerin kurtuluşu için tek yol olduğunu propaganda ettik.

Eski kardeşler ikinci ve üçüncü paragraflarda şiddete dayalı devrimin gerekliliği üzerine doğru açıklamalarından sonra, "Burada bir mutlaklaştırma görmek..." diyorlar. Ve ama biz hiçbir yerde, BURADA (yani ikinci ve üçüncü paragraflardaki açıklamalarda) bir mutlaklaştırma olduğunu açıklamadık!!! Bu eski kardeşlerin tipik, Don Kişot'vari tavırlarından biridir. Önce kendileri bir çelişki inşa ediyorlar, bizim hiçbir zaman iddia etmediğimiz şeyleri bize söyletiyorlar — sonra bunlara karşı mücadele etmek için!!! Bu tavrın Marksizm-Leninizm ile en uzaktan bile ortak bir yanı yoktur.

Sayfa 33-34'te eski kardeşler bizim görüşlerimizin modern revizyonistlerinkine tıpkı bir yumurtanın diğerine benzemesi gibi benzediğini "ispatlamaya" çalışıyorlar. Onlar önce kısaca modern revizyonistlerin iktidarın silahla ele geçirilmesine ilişkin tavrını ortaya koyduktan sonra (buna ilişkin kısaca şunu söyleyelim: biz Mao'nun açıklamalarını tamamiyle doğru buluyoruz, ve hiçbir yerde modern revizyonistlerin ona karşı çıktığı gibi karşı çıkmadık)(*), bizim modern revizyonizmle akrabalığımız üzerine çok "isabetli!" bir örnek veriyorlar. Önce Kruşçev

---

(*) Bu bağıntıda okuyucu, Mao'nun dediğinin ne olduğuna, onun neyi genelleştirdiğine dikkat etmelidir. Mao, her devrimin "merkezi görevinin iktidarın silahla ele geçirilmesi; sorunun savaşla çözülmesi..." olduğunu söylüyor. Genelleştirdiği, ilke dediği şey, "iktidarın silahla ele geçirilmesi", başka bir deyimle söylenirse; "şiddete dayalı devrim"dir.
(Dipnotun devamı s. 46'da)

revizyonistlerinden şu alıntıyı yapıyorlar:

"Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde bugün öncelikle antiemperyalist mücadelenin pratik ve ekonomik metodu gündemdedir... Bundan dolayı silahlı mücadeleyi mutlaklaştırma ve onu merkezi bir görev gibi gösterme tamamen yersizdir."

Ve sonra buna ilişkin şu açıklamayı yapıyorlar:

"Cılk yumurtanın birbirine benzediği gibi, TKP/ML(B) önderliğinin polemiği, modern revizyonistlerin bu anlayışlarına benzemiyor mu? Silahlı mücadelenin 'mutlaklaştırılmasına' karşı bu polemikte TKP/ML(B) Merkez Komitesi, harfi harfine formülasyonuna kadar Kruşçev revizyonistlerinin izinde yürümektedir." (s.33)

Gerçekten de ne benzerlik, değil mi?!!! Korkudan donakaldık!!! Girebileceğimiz hiçbir fare deliği kalmadı, mahkum olduk!!! Hem Kruşçev re-

---

(Sayfa 45'deki dipnotun devamıdır)

"Savaş", şiddetin "savaş" biçimine bürünmesi kural olandır! Proletarya ve halklar buna hazırlanmalıdır. Eski kardeşlerimiz her 'silahlı mücadele'yi "iktidarın silahla ele geçirilmesi"; iktidar sorununun "savaşla" çözülmesi olarak görmedikleri sürece; 'silahlı mücadele'nin mutlaklaştırılmasına karşı çıkılmasından; Mao'nun burada söylediklerine karşı çıkıldığı sonucuna varamazlar. Bu sonuca vardıklarına göre, onlar için 'silahlı mücadele' ile 'iktidarın silahla ele geçirilmesi'; 'iktidar sorununun savaşla çözülmesi' bir ve aynı şeydir. Onlara göre öyledir, ama Marksizm-Leninizm açısından böyle bir eşitleme saçmadır. Biz hiçbir zaman, ve hiçbir yerde, "iktidar sorununun şiddet ile" ya da "savaşla" çözüleceğine, bunun ilke olduğuna karşı çıkmadık. Bunu her zaman savunduk. Ama biz; 'silahlı mücadele'nin her zaman birincil olduğu vb. tezlere; bu anlamda mücadelenin silahlı biçimlerinin mutlaklaştırılmasına karşı çıktık.

Bu bağıntıda şunu da söyleyelim ki, 'silahlı mücadele' kavramı birden fazla içeriği ifade etmek için kullanılabilir.

Önce 'silahlı mücadele', mücadelenin 'silahsız biçimleri'nin karşıtı olarak, mücadelenin 'silahlı biçimleri' anlamında kullanılır. Böyle kullanıldığında o bütün silahlı mücadele biçimlerini; bu arada "kitlelerin silahlı mücadelesi"ni de kapsayan bir üst kavramdır. Bu anlamda kullanıldığında, "silahlı mücadele" sınıf mücadelesinin en yüksek biçimidir. Ama bu geniş anlamında kullanıldığında, "silahlı mücadele", silahlı mücadelenin şu veya bu biçiminin, içinde bulunulan anda esas mücadele biçimi mi olduğu tartışmasında işe yaramaz bir kavramdır. "Hangi silahlı mücadele biçimi" sorusuna; "Ne anlamda esas" sorusuna vb. kavramın bu biçimiyle kullanıldığında cevap verilemez.

İkinci olarak 'silahlı mücadele', Lenin'in "Partizan Savaşı" başlıklı makalesinde yaptığı gibi, silahlı mücadelenin yalnızca bir biçimini; 'partizan eylemleri'ni ifade etmek için kullanılır. Böyle kullanıldığında, 'silahlı mücadele' kavramı; içinde bulunulan anda esas mücadele biçiminin ne olduğu tartışmasında kullanılabilir bir kavramdır.

Eski kardeşler açısından bu ayrımlar kaybolmuştur! Onlar için 'silahlı mücadele', 'kitlelerin silahlı mücadelesi', 'şiddete dayalı devrim', 'iktidarın silahla ele geçirilmesi', 'savaş', vs. hepsi aynı anlama gelen kavramlardır!! Bize modern revizyonistlerin kulakları çınlasın demekten başka bir şey kalmıyor bu durumda.

vizyonistlerinin, hem de bizim alıntımızda "bugün" kelimesi ve "silahlı mücadeleyi mutlaklaştırmak" yersizdir düşüncesi yok mu? Var!!! Gerisi boş laf!

Ama modern revizyonistlerin Mao'dan alıntı yapıp 'silahlı mücadeleyi mutlaklaştırıyor' dedikleri yerde: a) Mao Zedung bizzat kendisi 'silahlı mücadele' kavramını kullanmamaktadır. Onun mutlaklaştırdığı; "iktidarın silahla ele geçirilmesi", "iktidar sorununun savaşla çözülmesi"-dir; b) Bu anlamda modern revizyonistler gerçekte 'silahlı mücadelenin bir biçimi' anlamında kullanılan bir 'silahlı mücadele'nin mutlaklaştırılmasına değil; "iktidarın silahla ele geçirilmesi" gibi bir ilkeye saldırmaktadırlar. c) Bizim ise 'silahlı mücadelenin mutlaklaştırılması'na karşı çıkıp bunu reddettiğimiz bağıntıda tartıştığımız, açık-seçik, "silahlı mücadele her zaman birincildir" gibi tespitler altında "gerilla eylemlerinin", silahlı mücadelenin bir biçiminin mutlaklaştırılmasıdır.

Hal böyledir! Olsun, ne gam! Ne de olsa modern revizyonistler de, biz de "silahlı mücadelenin mutlaklaştırılması"na karşı çıktık! Eleştirinin bu kadar kakavancası az görülür. Acaba modern revizyonistler kendilerine Leninist dediği için, kendimize Leninist demekten vaz mı geçsek?!!

Bizim bu konuda savunduklarımızla, modern revizyonistlerin savundukları arasında <u>özde</u> hiçbir birlik, ve benzerlik yoktur. Ama bizim tersimize, eski kardeşlerin görüşleri, silahlı mücadele ile "şiddete dayalı devrim"i eşitledikleri noktada; modern revizyonistlerin görüşleriyle <u>tam</u> bir uyum içindedir. Mübarek olsun!

Ayrıca biz yazımızda "bugün" kelimesiyle darbeden sonra 1981 yılını ele alıyoruz, devrimci mücadelenin kanla bastırıldığı, kitle hareketinin sıfır olduğu, hakim sınıfların iktidarda sağlam durduğu bir dönem.

Kruşçev revizyonistleri ise "bugün" kelimesiyle tamamiyle başka birşey anlasınlar, genel olarak XX.Parti Kongresinden sonraki dönemi tanımlasınlar; somut bir ülkeden değil, Asya, Afrika, Latin Amerika'nın bütün ülkelerinden sözetsinler!! Ve bunu da o zamanlar Asya, Afrika, Latin Amerika'nın birçok ülkesinde somut olarak devrimci hareketlerin, evet, devrimlerin gündemde olduğu bir durumda yapsınlar! Ne gam!?! TKP/ML(B) önderliği de aynı şeylerden sözediyor. O da silahlı mücadelenin mutlaklaştırılmamasını, bugün Türkiye'de silahsız mücadele biçimlerinin önplana geçtiğini söylüyor. Gerisi alakasız!

Evet, soruna böyle yaklaşmak gerçekten tamamiyle oportünist bir yaklaşımdır!!! Ve eski kardeşler Afrika, Asya ve Latin Amerika ülkeleri için silahlı mücadeleyi reddeden, ve bunu somut durumun tespiti olarak değil, bu ülkelerdeki somut durumun tersine; böyle olması gerektiği şeklinde tespit eden modern revizyonistlerin tespiti ile; bizim yukarıda ortaya koyduğumuz gibi Türkiye'de somut bir durum nedeniyle, somut durumda silahsız mücadele biçimlerinin önplana geçeceği tespitimiz arasında bir farkın olduğunu görmek için gerçekten yeterli teorik seviyeye sahiptirler. Ama bir kişi tüm olguların aksine birisinin genelde silahlı mücadeleyi ve şiddete dayalı devrimi reddettiğini ispatlamayı kafasına koyduğunda, bunu ispatlamak için en büyük saçmalıklara, oportünist yöntemlere başvurmak zorundadır.

Bu bölümün son iki sayfasında eski kardeşler "revizyonist pasifizm"e karşı saflarımızda bir muhalefet olup olmadığı üzerine spekülasyon yapıyorlar. Sonra da böyle olmuş olması gerektiğini, çünkü Merkez Yönetiminin Faaliyet Raporunda şunu teslim etmek zorunda kaldığını açıklıyorlar:

"Önümüzdeki dönemde bu konuya önem vermeli, bu konuda görüşlerimizi açıklığa kavuşturarak olumlu olarak ortaya koymalıyız." (Bu alıntıyı Spartaküsçüler yapmış, doğru alıntı şu: "... bizim silahlı mücadele konusunda ne düşündüğümüz olumlu olarak ortaya konmadığı için, yer yer bu mücadele biçimini küçümseyen görüşler ortaya çıktı.")" (Bolşevik 3, s.50) (s.34) (Almancası için bkz. s.40)

Biz bu tespiti teslim etmek zorunda kalmadık; bu kendi saflarımızdan baskı sonucu da değildir. Bilakis Merkez Yönetimi bizzat kendisi bu küçümsemeyi gördüğü ve buna karşı çıkmayı gerekli gördüğü için bu tespiti yapmıştır. Bizden bu alıntıdan sonra gelen,

"yalnızca bir mücadele biçimini küçümseyip değerini düşürdüğü değil, bilakis TKP/ML(B) Merkez Komitesinin bizzat şiddete dayalı devrim ilkesini salt taktik bir sorun derekesine indirgediği" (s.34)

sonucunu tabii ki paylaşmıyoruz. Silahlı mücadelenin BUGÜN (yani devrimci mücadelenin ağır bir yenilgi aldığı darbeden sonra) Türkiye'de sahip olmak zorunda olduğu önem bazı yoldaşlarca küçümsenmişti. Küçümseme buradaydı, başka bir yerde değil!

Eski kardeşler sonra bizim görev tespitimizi alıntılıyorlar:

"Önümüzdeki dönemde bu konuya önem vermeli, bu konuda görüşlerimizi açıklığa kavuşturarak olumlu olarak ortaya koymalıyız."

Ve sonra şu açıklamaları yapıyorlar:

"Bu, silahlı mücadele için propagandanın açık gönüllüce 'askıya alınması' ve aynı zamanda kendini Marksist olarak kavrayan bir önderlik için vahim bir zavallılık belgesidir. Kendisinin de itiraf ettiği gibi, kendini henüz silahlı mücadele üzerine açıklığı olmayan ve ancak silahlı mücadele üzerine açıklığa kavuştuktan sonra, pasifizme ve silahlı mücadelenin öneminin 'küçümsenmesine' karşı çıkma durumunda gören böyle bir önderlik, güzel bir önderlik doğrusu!

Oportünizmin ve pasifizmin baskısı önünde böylesi teslimiyetçilik, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin Marksizm-Leninizmin ilkelerini, bu sorunda silahlı mücadelenin ve şiddete dayalı devrimin ilkelerini merkeze koyup, oportünizme karşı mücadelenin çıkış noktası yapmamasının doğrudan sonucudur.

Bu çizgide TKP/ML(B) Merkez Komitesi Türkiye'de silahlı mücadelenin biçimlerinin taktik sorunlarına 'olumlu', somut cevaplar verilebilmesine kadar, silahlı mücadelenin ilkelerini savunmak ve bunların propagandasını yapmaktan vazgeçti; bu vazgeçilmez ve birincil görevi askıya aldı, ve böylece sözde bir kenara attığı, eski 'kavranacak esas halka somut araştırma' tezine döndü.

Sonuçlar TKP/ML(B)'nin siyasi çalışmasında hemen kendini gösterdi: Henüz bekleyen somut araştırmalar bahanesi altında, TKP/ML(B) Merkez Komitesi tüm propagandasında, 12 Eylül gibi merkezi vesilelerde bile, kitlelerin silahlı mücadelesinin gerekliliğinin propagandasından tamamiyle vazgeçmiştir.

Silahlı mücadele gibi böylesine önemli bir sorunda Marksizm-Leninizmin ilkelerini oportünizme karşı mücadelede birinci sıraya koymamak; bu ilkesel görevi, partiyi halk kitlelerinin silahlı mücadelesinin partisi olarak inşa etmede bir kenara itmek, propagandada tamamiyle silahlı mücadelenin ve şiddete dayalı devrimin propagandasından vazgeçmek — tüm bunlar ama Marks, Engels, Lenin ve Stalin'in teorisine

doğrudan ihanet anlamına gelmektedir. Çünkü Lenin'in açıkladığı gibi:

'Engels'in şiddete dayalı devrimden övgüyle sözetmesi, Marks'ın tekrar tekrar yaptığı açıklamalarla tam bir uygunluk içindedir.... Engels'in bu övgüsü, kesinlikle, bir 'dürtü', tumturaklı söz söyleme düşkünlüğü ya da bir polemik hamlesi değildir. Özellikle bu şiddete dayanan devrim görüşünü kitlelere sistemli bir biçimde özümletme zorunluluğu, Marks ve Engels'in bütün öğretilerinin temelinde yatmaktadır." (Tercümede bundan sonra gelen satırlar Spartaküsçülerin katkısı; GDS'in yaptığı alıntıda bunlar yok. —BN) (s.34-35) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.40-41)

Biz eski kardeşlerin tüm bu sonuçlarını paylaşmıyoruz.

Birincisi: Biz hakim sınıfların devletini yıkmak için uygulanması gereken sınıf mücadelesi biçimi olarak; genel anlamı ile "silahlı mücadele" nin propagandasını ve şiddete dayalı devrimle bu yıkmanın gerekliliğinin propagandasını 'askıya almadık'. Bu olgulara uymamaktadır. Bizim örneğin 12 Eylül bildirisinde (82) silahlı mücadelenin gerekliliğinin propagandasını yapmadığımız da doğru değildir, çünkü yalnızca başlıkta bile, biz açmazdan çıkışın tek çözümü olarak demokratik devrimin gerekliliğini merkeze koyduk. Eski kardeşlerin bununla ilgili olarak söylediği tüm şeyler, bütün bu bölümde daha önce getirdikleri, bizim pozisyonlarımızın tahrifatı olan şeylerin bir tekrarıdır.

Bizim önümüzdeki dönemde açıklığa kavuşmamız gereken sorun dediğimiz şey, Türkiye'deki somut şartlarda BUGÜN silahlı mücadelenin hangi öneme sahip olduğu, olması gerektiği sorunudur. Ve bir sorunda açıklık yoksa, bunun tespit edilmesi ve önüne görev olarak konması hiçbir şekilde bir zavallılık belgesi değildir. Tam tersine; Lenin'e göre, bir partinin zaafları, eksiklikleri ve hatalarının tespiti ve bunların üstesinden gelinmesi için adımlar atılması, partinin zayıflığının değil, güçlülüğünün işaretidir.

BİR İNCİ:

Eski kardeşlerin, başkalarından alıntıları nasıl ele aldıklarını s.33-34'teki bir yer çok isabetli bir şekilde gösteriyor. Onlar önce s.33'te modern revizyonistlerin "Mao Zedung'un Teorik Görüşlerinin Eleştirisi"-nden alıntı yapıyorlar ve sonra şunu söylüyorlar:

"Mao Zedung, silahlı mücadelenin 'mutlaklaştırılmasını' eleştiren o dönemdeki revizyonistlerin gevezeliğini çok isabetli cevapladı:"

Bundan sonra da Mao'dan bir alıntı geliyor. Herkes şimdi Mao'den 1970-lere ait bir alıntı geleceğini bekliyor. Ama karavana atmak buna denir. Eski kardeşler 1938 yılına ait "Savaş ve Strateji Meseleleri" yazısından alıntı yapıyorlar. Mao'nun 1938'de; 1970'teki bir eleştiriyi "çok isabetli cevapla"ması nasıl mümkün oluyor??! Mao'nun yazısı tabii ki modern revizyonistlerin eleştirilerine dolaysız bir cevap değildir. Ama eski kardeşler için bu "egal"dir. Eğer ilgili döneme ait uygun bir pasaj yoksa, eh, o zaman 30 sene önce yazılan bir yazıdan da alıntı yapılıp, bunun o zamanki revizyonistlere!!! cevap olduğu söylenebilir!!!

2- "Demokratik Devrim ve Sosyalist Devrim Aşaması Sorunundaki [illegible]ık-lık" Üzerine

Bu bölümde eski kardeşler, mevcut devrim aşamasının tespitinin

> "ancak Marksizm-Leninizm bilimi temel alınarak, iki aşamalı devrimin gerekliliği üzerine Marksizm-Leninizmin ilkelerinden ve devrimci stratejinin görevleri üzerine Marksist-Leninist teorinin [illegible]sel öğretilerinden yola çıkılarak doğru bir şekilde ele alınabile[illegible]" (s.36)

ceğini ortaya koyuyorlar. Biz bunu bu haliyle doğru bulmuyoruz.

Birincisi. Eski kardeşler burada genelde mevcut devrim aşamasının iki aşamalı devrimin gerekliliği üzerine Marksizm-Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak ele alınabileceğinden sözediyorlar. Yani burada bunun proletarya diktatörlüğüne doğrudan geçişin mümkün olmadığı, demokratik devrimin başarıya ulaşmamış olduğu ülkeler için geçerli olduğu şeklinde bir kısıtlama yapılmıyor. Bunu eski kardeşlerin yaptığı gibi kısıtlamasız göstermek, Batı Almanya gibi emperyalist ülkelerde de mevcut devrim aşamasının tespitini Marksizm-Leninizmin iki aşamalı devrimin gerekliliği üzerine ilkelerinden yola çıkarak ele almak anlamına gelir.

Şimdi a) noktasına gelelim.

a) "Devrimin stratejik görevlerinin 'duruma göre' tespit edilmesi"

Bu bölümle ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz: Eski kardeşler bu sorun üzerine bizle polemikte, bizim "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız Üzerine" karar taslağında ortaya koyduğumuz Türkiye'deki devrim aşamaları üzerine görüşlerimizi birçok noktada tahrif etmekte, ve kendileri Türkiye'deki devrim aşaması sorununa —aşağıda göstereceğimiz gibi— ekonomist bir tarzda yaklaşmaktadırlar. Ama şu da tespit edilmelidir ki, II.Konferans için hazırlanan taslakta —ve diğer belgelerde de— sorun yeterince, tatmin edici bir şekilde çözülmedi; sadece kabaca üzerinde duruldu. Buna ilişkin klasiklerin eserlerinin kollektif bir şekilde eğitimi, bu temel üzerinde somut inceleme ve Türkiye'de devrim aşaması sorununu kapsamlı bir şekilde çözme görevi, hala önümüzde duran bir görevdir. Bu eksiklikler karşısında; eski kardeşlerin bu sorundaki eleştirilerine bu yanıtın da yeterli ve tatmin edici olamayacağı, bilakis her halükarda geliştirilmesi ve derinleştirilmesi gerektiği görüşündeyiz.

Önce bizim bu sorun üzerine "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız Üzerine" karar taslağında ne dediğimize bağıntısı içinde bakalım:

> " a) Sosyo-ekonomik yapı:
>
> Araştırmaların gösterdiği tartışılmaz gerçek, ekonomik alanda Türkiye'de emperyalizme bağımlı kapitalizmin hakim olduğudur. Türkiye ekonomisine damgasını vuran, kesin bir şekilde emperyalizme bağımlı kapitalizmdir. Ülkemizde var olan ve devrimin önünde hala yıkılması gerekli engel olarak duran feodal kalıntılar, Türkiye ekonomisi içinde tayin edici bir rol oynamamaktadır. Ekonominin genel örgütlenmesi emperyalizme bağımlı kapitalizmin gelişmesine uygun bir örgütlenmedir.

Konferansımız sosyo-ekonomik yapı konusunda önümüzdeki dönemdeki araştırmanın Türkiye'de ekonomik alanda hakim olan üretim tarzı nedir sorusuna değil; (Bu sorunun cevabını bugünkü gerçekler açık bir şekilde vermektedir. Türkiye'de hakim üretim tarzının emperyalizme bağımlı kapitalizm olduğunu reddetmek için çok büyük teorik(!) cambazlıklar gerekir) Türkiye'de emperyalizme bağımlı kapitalizmin hangi gelişme sürecini yaşayarak hakim hale geldi? Türkiye'de bugün kapitalizmin gelişmesi hangi aşamadadır? Gelişmesi ne yöndedir? vb. sorulara cevap vermek için yapılmalıdır.

Konferansımız Merkez Yönetimine bu görevi verir.

Bu sorunla bağıntılı olarak Türkiye devriminin aşaması konusunda Konferansımız şunları tespit eder:

Ekonomik alanda emperyalizme bağımlı kapitalizm hakim olmasına rağmen, hala feodal artıklar belli ölçülerde varlığını sürdürmektedir. Feodalizmin bütün kalıntılarının devrimle tasfiyesi görevi hala devrimin görevi olarak önümüzde durmaktadır.

Feodalizm ağırlığını üstyapıda, altyapıdan çok daha açık bir biçimde göstermektedir. Şeyhlik, dedelik gibi kurumlar (etkileri giderek azalsa da), dinin etkileri, aile ilişkilerinde feodal baskılar, vb. geniş ölçüde varlığını, yer yer hakimiyetini sürdürmekte; bunların devrimle tasfiyesi gerekmektedir. Feodal artıkların ekonomide ve üstyapıda tasfiyesi, sosyalist devrimin değil; demokratik devrimin görevidir.

Bunun yanında Türkiye devriminin gelişmesinde emperyalizme bağımlılık unsuru tayin edici bir rol oynamaktadır. Devrimin ilk görevlerinden biri, emperyalizme bağımlılık zincirinin kırılması, anti-emperyalist (milli) devrim olmak zorundadır. Bu görev de henüz sosyalist değil, demokratik bir görevdir.

Bütün bunlar, bugün Türkiye'de önümüzdeki devrim aşamasının; emperyalizme bağımlı kapitalizm hakim olmasına rağmen; sosyalist devrim değil; sosyalist devrime adım atmak için demokratik devrim (emperyalizme bağımlılık zincirini kırmaya yöneldiği için anti-emperyalist nitelikte demokratik devrim) aşaması olduğunu göstermektedir.

Devrim bu aşamasında bir bütün olarak kapitalizmin temellerine değil; emperyalizme; emperyalizme bağımlı kapitalizme ve feodalizme yönelecektir.

Normal gelişme şartlarında; ülkemizde proletarya diktatörlüğü kurulmadan önce, bir işçilerin-köylülerin devrimci demokratik diktatörlüğü (ya da onun bir biçimi olan demokratik halk diktatörlüğü) aşaması yaşanacaktır. Emperyalizme bağımlı da olsa, kapitalizmin oldukça gelişmiş olduğu (1917 Rusyasından daha gelişmiş bir kapitalizm!), işçi sınıfının yoğun olduğu ülkemizde; bu aşamanın oldukça kısa sürede geçilmesi için objektif durum elverişlidir. Tabii ki bu aşamanın ne kadar süreceğini tayin edecek olan, işçi sınıfının bilinç ve örgütlenme seviyesi; işçi sınıfının emekçi kitlelerle ittifakının sağlamlığıdır.

Çok elverişli, olağanüstü şartlarda ülkemizde demokratik devrimin çözülmemiş görevleri, proletarya diktatörlüğü şartlarında da çözülebilir. Bunun için proletarya ile yoksul köylülüğün çok sıkı bir ittifakının pratik olarak sağlanmış olması; bütün emekçi sınıf ve tabakaların çok sıkı bir şekilde proletarya önderliğinde kenetlenmiş olması; uluslararası planda çok elverişli şartların varlığı, vb. gereklidir.

Biz devrim stratejisi tayin ederken, yarın olabilecek olandan değil, bugün varolandan yola çıkmak zorundayız. Öyle yaptığımız zaman, bizim önümüzdeki devrim aşamasının anti-emperyalist demokratik devrim aşaması olduğunu; bu devrim aşaması sonunda proletarya diktatörlüğüne geçilmeden önce, geçiş aşamasında işçilerin ve köylülerin demokratik diktatörlüğünün bir biçiminin yaşanacağını; bunun oldukça kısa süreceğini tespit etmek zorundayız.

Devrimin askeri gelişme yoluna gelince: Bu konuda önceden kesin bir gelişme yolu tespit etmek imkansızdır. Normal gelişme şartlarında, şehrin ve kırın birbirini kısa süreli aralıklarla izleyeceği ayaklanmalar şeklinde; hem genel ayaklanmanın, hem halk savaşının en temel unsuru olan kızıl siyasi iktidarlar kurmanın içiçe geçtiği bir şekil mümkündür. Emperyalizmin doğrudan müdahalesi halinde halk savaşı biçimi ağırlık kazanabilir, vb. Bu konuda önceden, masa başında bütün devrim aşaması için kesin bir yol çizmek, Marksizm-Leninizmden, mücadele biçimleri ve örgütlenmeye taktik sorun olarak yaklaşan Marksizm-Leninizmden uzaklaşmak demektir. Böyle bir tavır, kendi kendinin elini-kolunu bağlamaktan başka bir işe yaramaz.

Bugünkü aşamada Komünistlerin esas çalışma alanı şehirler ve işçi sınıfı olmak zorundadır. Bu yalnızca sınıf mücadelesi öncelikle şehirlerde geliştiği için değil; aynı zamanda ve öncelikle, parti inşasının birinci aşamasında bulunduğumuz, bu aşamada görevin İŞÇİ SINIFININ ÖNCÜSÜNÜ kazanmak olduğu için zorunludur. Halk savaşı verme adına bu aşamada esas çalışma alanının kırlık alanlar olduğunu söylemek, Marksizm-Leninizmin parti inşası konusundaki berrak öğretisini anlamamak, reddetmek demektir.

Konferansımız, bu konuda görüşlerimizi, her türden oportünizme karşı polemik içinde geliştirme görevini Merkez Yönetimine verir." (Bolşevik 3, s.6-8) (aoç)

Görüşümüzce tüm bunlar doğru Marksist-Leninist tespitlerdir. Çünkü bir ülkede devrimin geçeceği aşamayı tespit etmek için bir ülkede hala feodal artıkların varolduğunu, ülkenin emperyalizme bağımlı olduğunu tespit etmek, eski kardeşlerin yaptığı gibi, buna göre hedefi işçi-köylü diktatörlüğü olan demokratik devrimin gündemde olduğu ve ancak işçi-köylü diktatörlüğünde belli bir dönem geçtikten sonra, hedefi proletarya diktatörlüğü olan sosyalist devrimin gelebileceği sonucuna varmak için yeterli değildir. Klasiklerimiz ve Komintern soruna başka türlü yaklaşıyorlar. Onlar, çeşitli faktörlere bağımlı olarak, demokratik devrimin çeşitli biçimler alabileceğini, ve belirli şartlarda demokratik görevlerin çözümünün doğrudan proletarya diktatörlüğü hakimiyet biçimi altında çözülebileceğine işaret ediyorlar. Komintern programında bu sorun şöyle açıklanıyor:

"Dünya Proletarya Diktatörlüğü İçin Mücadele ve Devrimlerin Ana Tipleri

Proletaryanın uluslararası devrimi aynı zamanda ve aynı türde olmayan bir dizi süreçten meydana gelir: Saf proleter devrimler; proletarya devrimine dönüşen burjuva-demokratik tipte devrimler; ulusal kurtuluş savaşları; sömürge devrimleri. Bu devrimci süreç ancak gelişimini tamamlayınca dünya proletarya diktatörlüğüne varır.

Kapitalizmin emperyalizm döneminde daha da artan eşitsiz gelişimi, birbirinden daha büyük farklılıklar gösteren kapitalizm tiplerinin ortaya çıkmasına, olgunluk derecesinde farklılıkların doğmasına ve devrim sürecinin tek tek ülkelerde çok çeşitli, özel koşullara sahip olmasına yol açmıştır. Bu koşulların tarihi bakımdan kaçınılmaz

ve zorunlu sonuçları ise, bir dizi ülkede proletarya diktatörlüğüne geçişte bazı ara evrelerin kaçınılmaz olması yanında, proletaryanın iktidarı ele geçiriş yollarının çeşitliliği ve temposunun değişik olmasıdır. Bunların sonucu olarak, tek tek ülkelerde sosyalizmin inşası da değişik biçimler alır.

Tek tek ülkelerde proletarya diktatörlüğüne geçişin çok çeşitli koşul ve yolları vardır, bunlar şematik olarak aşağıdaki üç tip altında toplanabilir:

Muazzam gelişkin üretici güçleri, geniş ölçüde merkezileşmiş üretimleri, küçük işletmelerin nispeten küçük özgül ağırlığı ve uzun zamandır varolan burjuva-demokratik siyasal rejimleriyle çok gelişmiş kapitalist ülkeler (Birleşik Devletler, Almanya, İngiltere, vb.). Bu ülkelerde programın temel siyasal talebi, doğrudan doğruya proletarya diktatörlüğüne geçilmesidir. Ekonomik alandaki temel talepler: Belli başlı büyük işletmelere el konulması, hatırı sayılır sayıda devlete ait sovyet çiftliklerinin oluşturulması, toprağın ancak nisbeten önemsiz bir bölümünün köylülere dağıtılması; temel pazar ilişkilerinin nisbeten küçük çapta olması; genelde hızlı sosyalist gelişme ve özellikle köylü ekonomisinin hızlı kollektifleştirilmesi.

Tarımda yarı-feodal ilişkilerin önemli kalıntıları bulunan, sosyalizmin inşası için gereken maddi önkoşullara belirli minimum bir düzeyde sahip olan kapitalizmin orta düzeyde gelişmiş bulunduğu ülkeler (İspanya, Portekiz, Polonya, Macaristan, Balkan ülkeleri, vb. burjuva-demokratik devrimin henüz tamamlanmamış olduğu ülkeler. Bu ülkelerin bazılarında burjuva-demokratik devriminin şu ya da bu hızla sosyalist devrime dönüştürülmesi, başka bazılarında ise burjuva-demokratik nitelikte geniş kapsamlı görevler üstlenen proletarya devrimi tipleri mümkündür. Bu nedenle ilk durumda, proletarya diktatörlüğünün doğrudan doğruya değil, proletarya ve köylülüğün demokratik diktatörlüğünden proletaryanın sosyalist diktatörlüğüne geçiş sırasında kurulması mümkündür, devrimin doğrudan doğruya proleter nitelikte geliştiği öteki durumda ise, proletaryanın önderliğinde geniş bir tarım ve köylü hareketi önkoşuldur; tarım devrimi muazzam, bazan belirleyici bir rol oynar; büyük toprak sahiplerinin mülksüzleştirilmesi sırasında istimlak edilen toprak ve arazinin önemli bir bölümü köylülüğün eline geçer; pazar ilişkilerinin önemi proletaryanın zaferinden sonra da büyüktür; köylülüğün kooperatifler halinde birleşmesi ve büyük üretim birimlerinde toplanması sosyalist inşanın değişik görevleri çerçevesinde son derece büyük önem kazanır. Sosyalizmin inşasında tempo nisbeten düşüktür.

Birtakım sanayi ögelerine, hatta bazan hatırı sayılır oranda, fakat bağımsız bir sosyalizm inşası için yetersiz düzeyde gelişmiş bir sanayie sahip bulunan; hem ekonomide hem de siyasal üstyapıda feodal-ortaçağ ya da 'Asya üretim tarzı' ilişkilerinin egemen olduğu; nihayet tayin edici sanayi, ticaret ve banka girişimlerinin, en önemli ulaşım araçlarının, latifundiyaların, sömürge çiftliklerinin vb. yabancı emperyalist grupların elinde yoğunlaşmış olduğu sömürge ve yarı-sömürge ülkeler (Çin, Hindistan, vb.) ve bağımlı ülkeler (Arjantin, Brezilya, vb.). Bu ülkelerde, feodalizme karşı, sömürünün kapitalizm-öncesi biçimlerine karşı verilen mücadele ve köylülüğün tutarlı bir tarım devrimini gerçekleştirmesi ve yabancı emperyalizme karşı ve ulusal bağımsızlık için mücadele verilmesi belirleyici bir önem taşımaktadır. Burada kural olarak, proletarya diktatörlüğüne geçiş ancak bir dizi hazırlık basamağından geçmekle, ancak burjuva-demokratik devrimin sosyalist devrime dönüştüğü bütün bir dönemin sonucu olarak mümkün hale gelir. Bu ülkelerin çoğunlu-

ğunda, sosyalizmin başarılı biçimde inşası ancak proletarya diktatörlüğünün gerçekleşmiş bulunduğu ülkelerin doğrudan desteğiyle mümkündür.

Ücretli işçinin hemen hemen hiç bulunmadığı, nüfusun çoğunluğunun kabile koşulları içinde yaşadığı ve eski klan düzeni (Gentilordnung) kalıntılarının varlığını korumakta olduğu, ulusal burjuvazinin neredeyse hiç bulunmadığı ve yabancı emperyalizmin ilk planda topraklara elkoyan silahlı fatih görünümünde ortaya çıktığı daha geri ülkeler (örneğin Afrika'nın bazı bölgelerinde) — bu ülkelerde temel sorun ulusal kurtuluş mücadelesidir. Eğer proletarya diktatörlüğünün varolduğu ülkeler onlara fiili destek sağlarsa, bu ülkelerde (patlak veren) ulusal ayaklanma ve zafere ulaşması, kapitalist aşamayı atlayarak sosyalizme giden yolu açabilir.

En ileri kapitalist ülkelerde iktidarın proletarya tarafından alınmasının gündeme gelmiş bulunduğu ve Sovyetler Birliği'nde proletarya diktatörlüğünün varolduğu ve dünya çapında önemi olan bir etmen oluşturduğu bir dönemde, dünya kapitalizminin girişi sonucu sömürge ve yarı-sömürge ülkelerde ortaya çıkan kurtuluş hareketleri, —bu ülkelerdeki toplumsal ilişkilerin olgunlaşmamışlığına rağmen, soyutlanarak ele alınırsa— proletarya diktatörlüğünün ve genelde uluslararası proletarya hareketinin yardım ve desteğiyle sosyalizme doğru gelişme çizgisine girebilirler."
("III. Enternasyonal - Belgeler", s.168-171; Belge Yayınları)

Bu alıntıdan görülebileceği gibi, bir ülkede hangi devrim aşamasının yaşanılacağı, eski kardeşlerin göstermeye çalıştığından çok daha fazla yönlü ve karmaşıktır. Komintern ülkeleri şematik olarak üç kategoriye ayırıyor.

İlk iki kategoriyi ekonomik bakış açısından, bu ülkelerde kapitalizmin gelişmesinden yola çıkarak ikiye ayırıyor. Birinci kategori içinde; sosyalist devrimin, proletarya diktatörlüğüne dolaysız geçişin gündemde olduğu açık olan ülkeler olarak "çok gelişmiş kapitalist ülkeler"i sayıyor. İkinci kategori içinde, İspanya ve Portekiz gibi, çoğunun önceleri sömürgeleri olan ülkeler ile, yeni bağımsızlığını kazanmış olan Balkan ülkelerini sayıyorlar. Komintern bu ülkelerde devrimin hangi yolu alacağına çok dikkatli yaklaşıyor. Şöyle şöyle olacaktır demiyor, bir dizi çeşitli gelişmeleri mümkün görüyor.

Üçüncü kategorideki ülkeler için tayin edici kıstas olarak ise Komintern, kapitalizmin gelişme derecesinden başka bir kıstası; onların emperyalizme bağımlılığını alıyor. Komintern gerçi bu ülkelerde de kapitalizmin hangi gelişme derecesinde olduğunu da ortaya koyuyor, ama onun üçüncü kategoride saydığı ülkeler için tayin edici faktör, emperyalizme bağımlılıktır. Çünkü eğer bu ülkeler için de esas kıstas kapitalizmin gelişme derecesi olsaydı, o zaman örneğin kapitalizmin gelişmesi açısından en azından Balkan ülkeleri kadar gelişmiş olan Arjantin'in neden onlardan ayrı bir kategoriye sokulduğu anlaşılmaz olurdu. Yani bu gösteriyor ki, —sözkonusu ülkede kapitalizmin gelişme derecesinden bağımsız olarak— emperyalizme bağımlılık, Komintern için kural olarak proletarya diktatörlüğüne geçişi ancak bir dizi hazırlık aşamasından sonra mümkün kılan önemli bir momenttir.

Dördüncü kategoride daha da geri ülkeler sözkonusu ediliyor.

Yani görülüyor ki, Komintern bu soruna çok dikkatli yaklaşıyor; eski kardeşlerin yaptığı gibi ilkel bir şekilde basitleştirerek yaklaşmıyor. Görülüyor ki, Komintern'in yaklaşım tarzı eski kardeşlerinkinden bambaşkadır. Eski kardeşler bu sorunu ilkel bir şekilde basitleştirerek

şematik bir şekilde yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde eşittir demokratik devrim; kapitalist ülkelerde eşittir sosyalist devrim şeklinde çözebileceklerini düşünüyorlar. Buna karşılık Komintern bu soruna çok dikkatli, çeşitli gelişme yollarını mümkün gören bir şekilde yaklaşıyor. Eski kardeşler, sanki yalnızca klasiklerden yola çıkarak, yani Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısının ve sınıfsal tahlilini yapmaksızın problemin çözülebileceği şeklinde meseleyi koyuyorlar. İyi, örneğin Komintern'in bu yazısını çıkış noktası alalım. Türkiye'yi hangi kategoriye koyacağız? Görüşümüzce Türkiye; Türkiye'de kapitalizmin gelişme derecesinden yola çıkıldığında, ikinci kategoriye; ama emperyalizme bağımlılığa bakıldığında, üçüncü kategoriye de sokulabilir. Şimdi ne olacak? Şimdi sorun çözüldü mü?! Tabii ki hayır! Yani görülüyor ki, Türkiye'deki koşulları somut olarak incelemeksizin (tabii ki Marksist-Leninist ilkelerden yola çıkarak!) hiçbir şey çözülemez. Ancak bu sorunda klasikler çıkış noktası olarak alındığında, bu temelde Türkiye'deki şartların somut tahlili yapıldığında — ancak o zaman Türkiye'de devrim aşaması problemi çözülebilir.

Lenin "Proleter Devrimi ve Dönek Kautsky" adlı eserinde burjuva ve sosyalist devrim arasındaki ilişki hakkında şunları söylüyor:

> "Ve tam da bizim dediğimiz gibi oldu. Devrimin akışı bizim argümantasyonumuzun doğruluğunu onayladı. İlkönce tüm köylülük ile birlikte monarşiye karşı, toprak beylerine karşı, ortaçağın kalıntılarına karşı (ve bu ölçüde devrim bir burjuva, burjuva-demokratik devrim olarak kaldı). Sonra, yoksul köylülükle birlikte, yarı-proleterlerle birlikte, tüm sömürülenlerle birlikte; köy zenginleri, kulaklar, spekülatörler dahil, kapitalizme karşı — ve bu ölçüde devrim sosyalist olacaktır. Bununla diğeri arasına yapay olarak bir Çin seddi çekme, BUNLARI BİRBİRİNDEN PROLETARYANIN EĞİTİM DERECESİ VE YOKSUL KÖYLÜLERLE BİRLEŞME DERECESİNDEN BAŞKA BİR ŞEYLE AYIRMA çabası, Marksizmin en büyük çarpıtılması ve yüzeyselleştirilmesi, onun yerine liberalizmin geçirilmesidir." (s.82) (abç)

Bu sorunla ilgili olarak Lenin, "Ekim Devriminin Dördüncü Yıldönümü Üzerine"de de şöyle diyor:

> **"EKİM DEVRİMİNİN DÖRDÜNCÜ YILDÖNÜMÜ ÜZERİNE**
>
> 25 Ekim'in (7 Kasım) dördüncü yıldönümü yaklaşıyor.
>
> Bu büyük gün ne kadar geride kaldıkça, Rusya'daki proleter devriminin önemi bir o kadar berraklaşıyor, biz de bir bütün olarak çalışmamızın pratik deneyimlerinin anlamını bir o kadar derinden idrak ediyoruz.
>
> En kısa —ve tabii ki bütünüyle tamam ve tam olmayan— özetiyle (ya da anahatlarıyla —BN) bu anlam ve bu deneyim şöyle açıklanabilir:
>
> Rusya'da devrimin dolaysız ve en yakın görevi burjuva-demokratik görevdi, ortaçağ kalıntılarını ortadan kaldırmak, onu son taşına kadar yoketmek, Rusya'yı bu barbarlıktan, bu yüzkarasından, ülkemizdeki her kültür ve ilerlemenin bu en büyük frenleyicisinden temizlemekti.
>
> Ve biz; halkın geniş kitlesine etkisi açısından bu temizliği, 125 yıl önceki Büyük Fransız Devriminden çok daha kararlı, hızlı, akıllıca, başarılı bir şekilde, çok daha kapsamlı ve derinlemesine gerçekleştirdiğimizden dolayı haklı bir gurur duyabiliriz.
>
> Hem anarşistler ve hem de küçük-burjuva demokratları (yani bu uluslararası toplumsal tipin temsilcisi olarak Menşevikler ve Sosyal-

Devrimciler) burjuva-demokratik devrimin sosyalist (yani proleter) devrimle ilişkisi üzerine inanılmaz derecede fazla karışık şeylerden sözediyorlardı ve ediyorlar. Bizim bu noktada Marksizmi doğru bir şekilde kavradığımız, bizim önceki devrimlerin deneyimlerini doğru bir şekilde değerlendirdiğimiz, dört yıl içinde bütünüyle ve tamamiyle onaylanmıştır. Biz başka hiç kimsenin yapmadığı şekilde burjuva-demokratik devrimi sonuna dek götürdük. Biz tamamiyle bilinçli, emin ve sapmadan; ileriye, sosyalist devrime, onun bir Çin seddiyle burjuva-demokratik devrimden ayrılmadığı bilinciyle, (sonunda) ne kadar ilerleyebileceğimize, zaferlerimizin hangi bölümünü kalıcı olarak garantileyebileceğimize ancak mücadelenin karar vereceği bilinciyle yürüyoruz. Bunu zaman gösterecek. Ama daha şimdiden de toplumun sosyalist dönüşümünde —mahvolmuş, acı çeken, geri bir ülke için— muazzam çok şeyin yapılmış olduğunu görüyoruz.

Ama devrimimizin burjuva-demokratik içeriği üzerine düşüncelerimizi sonuna kadar sürdürelim. Marksistler için bunun ne anlama geldiği açık olmalıdır. Açıklama için canlı örnekler alalım:

Devrimin burjuva-demokratik içeriği, yani ülkenin toplumsal ilişkilerinin (durumların, kurumların) ortaçağa ait şeylerden, serflikten, feodalizmden temizlenmesi.

1917 yılında Rusya'da serfliğin esas tezahür biçimleri, artıkları, kalıntıları hangileriydi? Monarşi, kast sistemi, toprak sahipliği ve toprak kullanımı, kadının durumu, din, milliyetlerin baskı altında tutulması (milliyetlere zulüm —BN). Bu 'Augias ahırları'ndan herhangi birini alalım —geçerken söyleyelim, bunlar bütün ileri devletlerde onların burjuva-demokratik devrimlerinin 125, 250 ve daha fazla yıl önce (İngiltere'de 1649'da) gerçekleştirilmesi sırasında önemli ölçüde temizlenmeden bırakılmıştı— bu Augias ahırlarından herhangi birini alalım, bizim bunları bütünüyle temizlediğimiz görülür. 25 Ekim (7 Kasım) 1917'den başlayıp, Kurucuların (Kurucu Meclisin —BN) dağıtılmasına (5 Ocak 1918) kadarki yalnızca on hafta içinde biz bu alanda, burjuva demokratların ve liberallerin (Kadetler) ve küçük-burjuva demokratlarının (Menşevikler ve Sosyal-Devrimciler) sekiz aylık iktidarında yaptıklarından bin kat daha fazla yaptık.

Bu korkaklar, gevezeler, kendini beğenmiş narsistler ve Hamletler kağıttan kılıçlarla el-kol salladılar — ve monarşiyi bile yoketmediler! Biz tüm monarşist pisliği, daha bir eşi görülmemiş şekilde süpürüp attık! Yüzyıllardan kalma kast yapısını taş üstünde taş, tuğla üstünde tuğla kalmamacasına yıktık (İngiltere, Fransa ve Almanya gibi en ileri ülkeler hala bugüne kadar bu kast sisteminin izlerinden özgür değillerdir!). Kast sisteminin en derin köklerini, yani toprak sahipliğinde feodalizmin ve serfliğin kalıntılarını kökünden söktük. Büyük Ekim Devriminin tarımdaki dönüşümlerinden 'en sonunda' ne olacağı 'üzerine münakaşa edilebilir' (böylesi münakaşalarla meşgul olacak yurtdışında yeteri kadar yazar-çizer, Kadet, Menşevik ve Sosyal-Devrimci vardır). Şimdi bu münakaşalarla zaman kaybetmeye hiç isteğimiz yok, çünkü biz bu münakaşayı ve buna bağımlı bir koca yığın münakaşa sorununu mücadeleyle karara bağlıyoruz. Ama münakaşa götürmez olgu, küçük-burjuva demokratlarının sekiz ay boyunca mülk sahipleriyle, serflik geleneklerinin koruyucularıyla 'anlaştıkları', bizim ise birkaç hafta içinde hem bu mülk sahiplerini ve hem de onların tüm geleneklerini Rus toprağının üstünden tamamiyle süpürüp attığımızdır.

Dini, ya da kadınların haktan yoksunluğunu, ya da Rus-olmayan milliyetlerin baskı altında tutulmasını ve hak eşitsizliğini alalım. Tüm

bunlar burjuva-demokratik devrimin sorunlarıdır. Küçük-burjuva demokrasisinin filistenleri sekiz ay boyunca bunun üzerine gevezelik ettiler; dünyanın en ileri ülkeleri arasında bu sorunların burjuva-demokratik yönde tamamiyle çözüldüğü tek ülke yoktur. Bizde bunlar Ekim Devriminin yasamasıyla tamamiyle çözülmüştür. Dine karşı gerçekten mücadele ettik ve ediyoruz. Tüm Rus-olmayan milliyetlere kendi öz cumhuriyetlerini ya da özerk bölgelerini verdik. Rusya'da kadının haklardan yoksun olması ya da tam hak eşitliğinin olmaması gibi serfliğin ve ortaçağın; bencil burjuvazi ve aptal, korkutulmuş küçük-burjuvazi tarafından istisnasız dünyanın bütün ülkelerinde yeniden temcit pilavı gibi öne sürülen bu şok edici kalıntısı gibi böylesi bir rezalet, kepazelik ve aşağılık şey yoktur.

Tüm bunlar burjuva-demokratik devrimin içeriğidir. Birbuçuk ve ikibuçuk yüzyıl önce bu devrimin (eğer bu genel tipin her ulusal türünden bahsedeceksek, bu devrimlerin) ileri önderleri halklara, ortaçağın ayrıcalıklarından, kadının hak eşitsizliğinden, şu veya bu dinin (ya da 'din fikrinin', bir bütün olarak 'dinsellik'in) ayrıcalığından, milliyetlerin eşit haklara sahip olmamasından insanlığı kurtaracaklarına söz vermişlerdi. Bu sözü verdiler, ama bu sözü tutamadılar. Tutamazlardı da, çünkü —— 'kutsal özel mülkiyet'e 'saygı' buna engel oluyordu. Bizim proleter devrimimizde bu üç defa lanet olası ortaçağa ve bu 'kutsal özel mülkiyet'e bu lanetolası 'saygı' yoktu.

Ama burjuva-demokratik devrimin kazanımlarını Rusya'nın halklarının sahip olduğu şeylerin sağlam bir parçası yapmak için ilerlemeye devam etmek zorundaydık, ve ilerledik de. Burjuva-demokratik devrimin sorunlarını; ilerlerken, geçerken, bizim esas ve gerçek, bizim proleter devrimci, sosyalist çalışmamızın 'yan ürünü' olarak çözdük. Reformlar —bunu her zaman söyledik— devrimci sınıf mücadelesinin bir yan ürünüdür. Burjuva-demokratik dönüşümler —dedik ve bunu olgularla ispatladık— proleter, yani sosyalist devrimin bir yan ürünüdür. Geçerken değinelim ki, 'ikibuçukuncu' Marksizmin tüm Kautsky, Hilferding, Martow, Çernow, Hillquit, Longuet, MacDonald, Turati ve başka kahramanları, burjuva-demokratik ve proleter-sosyalist devrim arasındaki böylesi karşılıklı ilişkiyi anlamak istemiyorlar. Birincisi ikincisine dönüşür (hinüberwachsen). İkincisi geçerken birincinin sorunlarını çözer. İkincisi birincinin eserini pekiştirir. İkincinin birinciyi ne ölçüde aşacağına mücadele ve ancak mücadele karar verir.

Sovyet düzeni bir devrimin diğerine bu dönüşümünün tam da canlı bir onaylanması ya da tezahürüdür. Sovyet düzeni işçiler ve köylüler için demokratizmin en yükseğidir ve aynı zamanda burjuva demokratizmiyle kopuş ve yeni, evrensel önemde bir demokrasi tipinin, yani proleter demokratizmin ya da proletarya diktatörlüğünün doğuşu demektir." (Lenin, TE, c.33, s.31-34, Almanca) (Altı orijinalde çizili)

Bu alıntılardan şu sonuçları çıkartabiliriz:

1- Demokratik devrim ve sosyalist devrim arasında bir Çin seddi yoktur. Bu ikisi birbirinden PROLETARYANIN EĞİTİLME DERECESİ VE YOKSUL KÖYLÜLÜKLE BİRLEŞME DERECESİNDEN başka birşeyle ayrılamaz.

2- Demokratik devrim sosyalist devrime dönüşür. "İkincisi geçerken birincinin sorunlarını çözer. İkincisi birincinin eserini pekiştirir. İkincinin birinciyi NE ÖLÇÜDE AŞACAĞINA MÜCADELE VE ANCAK MÜCADELE KARAR VERİR."

3- Ekim Devriminde burjuvazi devrildi ve proletarya diktatörlüğü kurul-

du. Bu ölçüde bu sosyalist bir devrimdi. Tabii ki bu da Ekim Devriminin temel, esas hedefiydi. Bu devrimin 'yan ürün' olarak çözdüğü görevlerin içeriğine göre ama bir burjuva-demokratik devrimdi.

Yani Şubat Devriminin aksine, Ekim Devriminde hedefi işçi-köylü diktatörlüğü olan demokratik devrimin artık gündemde olmaması için tayin edici olan; sekiz aylık dönemde burjuva iktidarı tarafından demokratik görevlerin hepsinin ya da esas olarak çözülmesi değildi —çünkü iktidar bu görevleri hiç de çözmedi—, bilakis işçi sınıfının ve yoksul köylülüğün bilincinin, bu ve daha ileri görevlerin ancak proletarya diktatörlüğü altında gerçekleştirilebileceğini kabul etmeye kadar gelişmiş olmasıydı.

Burada, nasıl olup da sekiz ay gibi kısa bir zamanda işçilerin ve yoksul köylülerin bilincinin bu kadar gelişerek yeni bir devrim aşamasına geçilebileceği sorusu ortaya çıkıyor. Lenin ve Stalin birçok yazılarında bununla ilgili olarak, SAVAŞın ve kitlelerin savaşın sona ermesi isteğinin, kitlelerin bilincinin gelişmesinde özellikle önemli bir rol oynadığını açıklarlar. İşçilerin ve köylülerin gözünde oportünistlerin gerçek yüzünü teşhir eden, onlara Bolşeviklerin siyasetinin doğruluğunu kanıtlayan ve onları ancak Bolşeviklerin önderliğindeki proletarya diktatörlüğünün bu acılardan kurtarabileceğini kabul etme noktasına getiren moment, savaştı.

Örneğin Stalin yoldaş, "Ekim Devrimi ve Rus Komünistlerinin Taktiği"nde şöyle diyor:

"EKİM DEVRİMİ VE RUS KOMÜNİSTLERİNİN TAKTİĞİ

I- Ekim Devriminin İç ve Dış Koşulları

Rusya'daki proleter devrimin emperyalizmin zincirlerini kırmasında ve böylece burjuvazinin iktidarını devirmesinde karşılaştığı görece kolaylığı üç dış koşul meydana getirdi.

Birincisi, Ekim Devriminin, iki başlıca emperyalist grubun, İngiliz-Fransız ve Avusturya-Alman gruplarının amansız savaşı döneminde, bu grupların birbirlerine karşı ölesiye bir mücadeleyle meşgul olup, Ekim Devrimine karşı mücadeleye, hem zaman, hem araçlar açısından ciddi bir dikkat gösteremeyecekleri dönemde başlamasıdır. Bu durumun Ekim Devrimi için çok büyük bir önemi oldu, çünkü bu, ona, güçlerini sağlamlaştırmak ve örgütlemek için emperyalizmin bağrındaki çetin çarpışmalardan yararlanma olanağını verdi.

İkincisi, Ekim Devriminin, emperyalist savaş sırasında, savaştan yorgun düşmüş ve barışa susamış olan emekçi kitlelerin, eşyanın doğası gereği, savaştan tek kurtuluş yolu olan proleter devrimine yöneltildikleri zaman başlamış olmasıdır. Bu durumun Ekim Devrimi için çok büyük önemi oldu, çünkü ona, Sovyet devrimini, nefret edilen savaşın tasfiyesiyle birleştirme kolaylığını sağladı, ve böylelikle hem Batıda işçiler arasında, hem Doğuda ezilen halklar arasında, kitlelerin sempatisini çekti.

Üçüncü olarak, Avrupa'da güçlü bir işçi hareketinin varlığı ve uzun emperyalist savaşın getirdiği devrimci bunalımın Batıda ve Doğuda olgunlaşması olayı söylenmelidir. Bu durumun, Rus Devrimi için paha biçilmez bir önemi oldu, çünkü ona, dünya emperyalizmine karşı mücadelesinde, Rusya dışında sadık müttefikler sağlıyordu.

Ama dış koşullardan başka, Ekim Devrimi, kendisine zaferi kolaylaştıran bir iç koşullar bütünü tarafından da desteklenmişti.

Bu koşullar arasından, aşağıdakileri, en başta gelenler olarak saymak gerekir:

Birincisi, Ekim Devrimi, Rusya işçi sınıfının büyük çoğunluğunun en etkin desteğine sahipti.

İkincisi, yoksul köylülüğün ve barışa ve toprağa susamış askerlerin çoğunluğunun kesin desteğine sahipti.

Üçüncüsü, başında yönetici güç olarak, gücünü sadece deneyiminden ve yıllarca çelikleşen disiplininden değil, aynı zamanda, emekçi kitlelerle geniş bağlarından da alan, Bolşevik Partisi adındaki denenmiş partinin bulunmasıdır.

Dördüncüsü, Ekim Devriminin karşısında, azçok zayıf Rus burjuvazisi, köylü 'ayaklanmalarıyla' morallerini tamamıyla yitirmiş büyük toprak sahipleri sınıfı, ve savaş sırasında tamamen iflas etmiş uzlaştırıcı partilerden (menşevik ve sosyalist-devrimci partilerden) oluşan yenilmesi nispeten kolay düşmanlar vardı.

Beşincisi, hizmetinde, üzerinde serbestçe manevra yapabileceği, durum gerektirdiği zaman geri çekilebileceği, dinlenebileceği, güçlerini toparlayabileceği vb. genç bir devletin türü vardı.

Altıncısı, Ekim Devrimi, karşı-devrimle mücadelesinde, ülke içinde yeterli miktarda yiyecek, yakıt ve hammaddeye güvenebilirdi.

Bu iç ve dış koşullar, birlikte, Ekim Devriminin zaferinin nispi kolaylığını belirleyen özel durumu yaratmışlardı." (Stalin, Leninizmin Sorunları, s.101-103; "Ekim Devrimi ve Rus Komünistlerinin Taktiği")

Tüm bunlar bizim "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız Üzerine" karar taslağındaki yaklaşımımızın doğru Marksist-Leninist bir yaklaşım olduğunu gösteriyor. Çünkü gerçekten olağanüstü koşullarda (örneğin Rusya'da 1917'de, dünya savaşının olduğu sırada olduğu gibi) işçilerin ve yoksul köylülerin bilinçlen, doğrudan proletarya diktatörlüğünü kurmağa ve demokratik görevleri bu diktatörlük altında —bu devrimin yan ürünü olarak— çözmeye hazır olmaya kadar gelişebilir. Bunun için bundan başka işçi sınıfının yoksul köylülükle pratikte ittifakının gerekli olduğu da doğrudur. Çünkü yukarda da alıntı yaptığımız gibi, demokratik devrimi sosyalist devrimden ayıran moment, yalnızca proletaryanın eğitilme derecesi ve yoksul köylülükle birleşmesinin derecesidir.

Şimdi bu genel tespitlerden yola çıkarak, eski kardeşlerin somut eleştirilerine gelelim. Onlar s.36-37-38'de bizim, "Biz devrim stratejisi tayin ederken, yarın olabilecek olandan değil, bugün varolandan yola çıkmak zorundayız" tespitimizi, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin

"stratejinin tam da 'yarın olacak olana', yani mevcut devrim aşamasının hedefine yönelmesi gerektiğini, böylelikle bu hedefe ulaşılabilmesi için ana darbenin yönelimini belirlemesi gerektiğini, bu darbeyi yönetecek olan, devrim güçlerinin sıralanışının bir planını kapsaması gerektiğini" (s.37) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.43)

reddettiği; TKP/ML(B) Merkez Komitesinin, "işçi sınıfının içinde gelişeceği temel yönelimin" "bugünden yarına" değişeceğini önerdiği ve isnat ettiği şeklinde eleştiriyorlar.

Bununla ilgili olarak diyeceğimiz şudur: Biz tabii ki stratejinin mev-

cut devrim aşamasının hedefine yönelmesi gerektiğini, böylelikle bu hedefe ulaşılabilmesi için ana darbenin yönelimini belirlemesi gerektiğini, bu darbeyi yönetecek olan devrim güçlerinin mevzilenişinin bir planını kapsaması gerektiğini reddetmiyoruz. Bu, eski kardeşlerin bize isnat ettikleri birşeydir, çünkü onlar bizim alıntımızdan

> "Stratejinin tayininde, yarın olabilecek olandan değil, bugün var-olandan yola çıkmak zorundayız"

cümlesini cımbızlayıp alıyorlar ve bizden alıntıda "YARIN" ile neyin kastedildiği gayet açık bir şekilde ortaya konmasına rağmen, meseleyi sanki biz bu "yarın" ile

> "mevcut devrim aşamasının hedefini, ana darbenin yöneliminin tespitini ve devrim güçlerinin mevzilenişinin bir planını"

kastediyormuşuz şeklinde tahrif ediyorlar. Daha sonraki eleştiriler de isnattan başka birşey değildir. Eski kardeşler bizim nerede

> "içinde işçi sınıfı hareketinin gelişeceği temel yönelimin" "bugünden yarına"

değişeceğini ve o zaman da devrimin stratejik görevlerinin ve hedefinin "durumdan duruma" tayin edileceğini söylediğimizi önce bir ispatlamalıdırlar. Eski kardeşler bunu ispatlayamayacaklarından, "bugünden yarına" ve "durumdan duruma" kelimelerini tırnak içine alma küstahlığını gösteriyorlar ki, sanki burada bizden bir alıntı sözkonusuymuş zannedilsin. Ama biz böyle birşeyi hiçbir yerde söylemedik, bu bizim anlayışımız da değildir. Bu anlamda da bu, eski kardeşlerin bizim pozisyonlarımızı yüzsüzce tahrif etmelerinden başka birşey değildir.

Eski kardeşler sonra da bizim "Çizgimiz ve Disiplin Anlayışımız Üzerine" karar taslağından, bizim devrimin normal, ve çok elverişli olağanüstü koşullar altındaki gelişmesi üzerine konuştuğumuz iki paragrafı alıntı yapıyorlar ve bunları eleştiriyorlar. Onlar burada da bizim bakış açımızı kendi kelimeleriyle ifade ederek, bizim pozisyonumuzu dilediklerince tahrif ediyorlar. Meseleyi şöyle aktarıyorlar:

> "'Normal şartlar altında' 'proletarya diktatörlüğünün kurulmasından önce' 'işçilerin ve köylülerin demokratik diktatörlüğünün' kurulmasını hedefleyen demokratik devrimin yürütülmesi gerektiği söylenmektedir" (s.38) ve devamla
>
> "'Çok elverişli' 'olağanüstü şartlarda' demokratik devrim aşamasının yaşanması zorunlu değildir." (s.39)

Biz bunu bu şekli ile söylemedik. Bizim için sözkonusu olan, demokratik devrimin gerekli olup olmadığı değildi, bilakis hangi diktatörlük altında, işçi-köylü diktatörlüğü altında mı, yoksa proletarya diktatörlüğü altında mı bu görevin gerçekleştirileceğiydi. Çünkü demokratik görevler proletarya diktatörlüğü altında gerçekleştirilse bile, bu devrim demokratik görevleri çözdüğü ölçüde burjuva-demokratik içeriğe sahip bir devrimdir — Lenin'in de Ekim Devrimi için söylediği gibi!

Eski kardeşler eleştirilerine devam ediyorlar:

> "Şimdi insan nereye tutunmalıdır? Elverişli olmayan olarak kavranan 'normal' şartlara mı, yoksa çok elverişli olan 'olağanüstü şartlar'a mı?
>
> Devrimi proletarya diktatörlüğünün kuruluşuna dek sürdürmek için,

hedefi işçilerin ve köylülerin demokratik diktatörlüğü olan demokratik devrim aşaması gerekli önkoşul olmak zorunda mıdır, yoksa bu 'atlanabilir' mi?

Şimdiye kadar ama Marksist-Leninistler, demokratik devrim aşamasının 'atlanması'nın —bu 'olağanüstü şartlar' üzerine hangi spekülasyona bağlı olursa olsun— Marksizm-Leninizm ile hiçbir şey; ve fakat II. Enternasyonal'in revizyonist kahramanlarının çökmüş görüşleriyle ve Troçkistlerle ama çok ortak yanının olduğundan yola çıkıyorlardı." (Bizim çevirimiz; Almancası için bkz. s.45-46)

ereye tutunulacağı bizim yazımızda tam da söylenmektedir, yani straejinin tespitinde yarın olabilecek olandan değil, bugün olandan yola ıkılmalıdır. Ama bu, komünistlerin yarın olabilecek olan gerçekten mümkün değişiklikler ve bunların hangi etkileri olabileceği üzerinde düşünmelerini engellememelidir. İlerde belki bir zaman olabilecek olan, ve fakat bugüne kadar hiç ortaya çıkmamış olan değişiklikler değildir sözkonusu olan; bilakis komünistlerin pratik tecrübeleri vardır, yani birinci emperyalist paylaşım savaşının tecrübesi ve bunun Rusya'daki evrime etkileri vardır. Bu ölçüde de komünistlerin bu deneyimleri değerlendirmeleri yalnızca olası değil, bilakis gereklidir.

Sonraki iki paragrafla ilgili: Bizim sorunumuz kesinlikle demokratik aşamanın atlanması değil; bunun hangi koşullar altında yaşanılacağı, bunun proletarya diktatörlüğü altında da yaşanıp yaşanamayacağıdır. Troçki'nin (ve II. Enternasyonalin) hatası, onların köylülüğün rolüne vereken değeri vermeme ve proletaryanın köylülüğü kazanma gücüne ve yeteneğine inanmamalarıydı. Bizim ama görüşlerimizin köylülüğün devrimci potansiyeline inançsızlıkla, proletaryanın köylülüğü kazanma yeteneğine inançsızlıkla ortak hiçbir yanı yoktur. Biz tam da köylülüğün devrimci yedeklerinin sonuna kadar kullanılması gerektiği görüşündeyiz. Bu ölçüde de demokratik görevlerin çözümü sözkonusu olduğu sürece, tüm köylülük devrimi destekleyecek, ona karşı hayırhah bir tutum takınacaktır. Ekim Devriminden sonra da Rusya'da böyle oldu. (Bunun için bkz. "Köylü Sorununda Partinin Üç Temel Sloganı Üzerine", Stalin, Leninizmin Sorunları, s.201-202)

ama bu, bu yüzden şimdi ayrımsız "köylülüğün" de iktidara birlikte kalınması gerektiği anlamına gelmez. Tersine, eğer proletarya yoksul köylülükle ittifak içinde proletarya diktatörlüğünü kurma azmine ve yeteneğine sahipse, bunu yapmamak gericilik olur.

Eski kardeşler eleştirilerini sürdürüyorlar:

"TKP/ML(B) Merkez Komitesi bu tezlerini Leninizmin ilkelerinden yola çıkarak temellendirme şeklinde bir yükümlülüğü olduğunu hissetmemektedir. Bu zaten mümkün de değildir. TKP/ML(B) Merkez Komitesi için tüm uluslararası işçi hareketinin tüm tecrübeleriyle çelişen, devrimin böylesi 'olağanüstü' gelişmesinin sözde mümkün olduğu 'ülkemize', yani Türkiye'ye işaret etmesi yetmektedir." (s.39)

Eski kardeşler tarafından eleştirilen belgede demokratik devrim ve sosyalist devrim ilişkisi sorununun kapsamlı ve yeterli bir şekilde açıklanmadığı doğrudur. Orada ortaya konulan tezler klasiklerden alıntılardan yola çıkarak da temellendirilmemiştir, uluslararası deneyimler değerlendirilmemiştir. Bu tabii ki henüz önümüzde duran bir görevdir. Ve fakat eski kardeşlerin 'devrimin olağanüstü gelişimi' 'uluslararası işçi hareketinin tüm deneyimleriyle çelişmektedir' şeklindeki açıklamaları doğru değildir ve Ekim Devrimine bir saldırıdır. Çünkü Rusya'da da böylesi olağanüstü gelişmeler ya da olağanüstü koşullar (eski kardeşler bizim 'olağanüstü koşullar'ımızı 'olağanüstü gelişme' yapı-

yorlar, ki bunlar bir ve aynı şeyler değildir), yani çok kısa bir zaman içinde işçilerin ve yoksul köylülerin bilincini çok büyük ölçüde değiştiren emperyalist savaş vardı.

Eski kardeşler yazılarına devam ediyorlar:

> "Bu 'olağanüstü şartlar'a bir göz atarsak, 'bir hiç için çok gürültü' koparıldığını görürüz.
>
> TKP/ML(B) Merkez Komitesi 'demokratik devrimin çözülmemiş görevlerinin proletarya diktatörlüğü şartları altında çözüle'bilmesi için şu faktörleri saymaktadır:
>
> Birincisi: 'Proletarya ile yoksul köylülüğün çok sıkı bir ittifakının pratikte sağlanmış olması gereklidir.'
>
> Bu, demokratik görevlerin demokratik devrimle çözümünü gereksiz kılan bir 'olağanüstü şart' mıdır? Tabii ki hayır. Çünkü işçi-köylü ittifakı demokratik devrimin vazgeçilmez bir şartıdır.
>
> İkincisi : '.. bütün emekçi sınıf ve tabakaların çok sıkı bir şekilde proletarya önderliğinde (Onların çevirisinde durduğu gibi "diktatörlüğünde" değil! —BN) kenetlenmiş olması gerekir'.
>
> Ne zamandan beri demokratik devrimde proletaryanın mutlak gerekli önderliği; demokratik görevlerin demokratik devrim tarafından çözümünü bir kenara itecek 'çok elverişli olağanüstü şart'tır?
>
> Üçüncüsü : '.. uluslararası planda çok elverişli şartların varlığı vs. gereklidir.'
>
> Elverişli uluslararası şartlar gerçi bir ülkede devrimin gidişatını hızlandırabilir, destekleyebilirler, fakat hiçbir şekilde bir ülkede sosyalist devrim aşamasına geçmek için önkoşul olan demokratik devrimin gerçekleştirilmesini gerektiren koşulların olup olmadığını belirleyemez." (s.39) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. s.46)

Birincisi üzerine:

Eski kardeşler burada YOKSUL KÖYLÜLÜKLE işçilerin ittifakını, işçi-köylü ittifakı ile eşitliyor. Onların bu bölümdeki açıklamaları, ya onların bizi bilinçli bir biçimde tahrif ettiklerini, ya da devrimin çeşitli aşamalarında proletaryanın müttefikleri sorununu hiç mi hiç anlamadıklarını gösteriyor. Çünkü işçi-köylü ittifakı, köylülüğü bir bütün olarak, yani zengin köylüleri de içine alırken; işçi sınıfının yoksul köylülükle olan ittifakı, tüm köylülükle ittifak değil, sadece yoksul köylülerle ittifaktır. Ve Lenin demokratik devrimin sosyalist devrimden

> "proletaryanın eğitilme derecesi ve yoksul köylülükle birleşme derecesi"nden (Proleter Devrimi ve Dönek Kautsky, s.82, Almanca)

başka birşeyle ayrılamayacağını söylemektedir. Bu bizim söylediğimiz şeyden,

> "proletarya ile yoksul köylülüğün çok sıkı bir ittifakının pratikte sağlanmış olması gereklidir"den başka bir anlama geliyor mu???

İkincisi ile ilgili: Eski kardeşlere şunu sormak istiyoruz: Proletaryanın demokratik devrimde önderliği ne zamandan beri "mutlak gerekli" bir meseledir? Bizim bugüne kadar klasiklerden öğrendiğimiz, demokratik

devrimin burjuvazinin önderliği altında da gerçekleştirilebileceği, ve fakat proletarya demokratik devrimde takılıp kalmak istemediği, bilakis sosyalizme doğru daha ileriye gitmek istediği için, demokratik devrimde önderliği ele geçirmek için elinden geleni yapması gerektiğiydi. Bu anlamda, proletaryanın demokratik devrimde önderliği elinde bulundurması 'mutlak gerekli' ya da kural olan değildir; bilakis proletarya için çok elverişli bir koşuldur.

Eski kardeşler burada istek ile gerçekliği birbirine karıştırıyorlar. Komünistler tabii ki demokratik devrimin işçi sınıfının önderliği altında gerçekleştirilmesini isterler. Ne yazik ki ama olgular çoğu zaman bununla uyuşmuyor. Son çeyrek yüzyılda gerçekleştirilen demokratik devrimlere bir bakalım: Nikaragua, Angola, Mozambik, Cezayir, Küba, Gine-Bissau, Zimbabwe, Tanzania, Laos, Kamboçya, Güney Vietnam, Dofar ve Kuzey Yemen'de demokratik devrimler gerçekleşti. (Bunlar bizim bildiklerimiz; belki bilmediklerimiz de var.) Ama bunlardan hangisi proletarya önderliğinde gerçekleştirildi? Biz hiçbiri diyoruz. Ama bu, bu ülkelerde demokratik devrimin gerçekleştirilmediği demek midir? Bizce hayır. Bu ülkeler —gerçi kısa bir zaman için de olsa— bağımsızlıklarını kazanmışlardır. Tutarlı olmamasına, elde edilen kazanımlar kısa bir zaman sonra yeniden yitirilmesine rağmen bile bir demokratik devrim olmuştur.

Üçüncüsü üzerine: Eski kardeşler burada sadece elverişli uluslararası koşulların "bir ülkede devrimin gidişatını gerçi hızlandırabileceğini, destekleyebileceğini" kabul ediyorlar; elverişli uluslararası koşulların yeni bir devrim aşamasına geçebilecek derecede işçilerin ve yoksul köylülerin bilincini değiştirecek önkoşulları ortaya çıkarabileceğini ama kabul etmiyorlar. Onlar bununla apaçık Lenin ve Stalin'in, Ekim Devriminin öğretilerine saldırıyorlar, çünkü Lenin ve Stalin'e göre tam da elverişli dış koşullar, yani emperyalist savaş, devrimin yeni bir aşamasına geçilebilmesinin önkoşullarını yarattı.

İkinci olarak burada eski kardeşler ekonomizmlerini ele veriyorlar. Onların

"demokratik devrimin gerçekleştirilmesini gerektiren koşullar"

dedikleri; bağıntı içinde ele alındığında, "ekonomik koşullar"dan başka birşey değildir. Ama demokratik devrimi gerektiren koşullar; proletarya diktatörlüğü altında da aşılabilir!

Eski kardeşler devamla şunu açıklıyorlar:

> "Böylece TKP/ML(B) Merkez Komitesinin 'çok elverişli olağanüstü şartlar'ının bir manevra olduğu açığa çıkıyor. TKP/ML(B) önderliğinin tüm spekülasyonlarında özsel sorunlardan kaçtığını saklamaya çalışan bir numara.
>
> Demokratik anti-emperyalist devrimin merkezi siyasi görevi, komprador-ların ve toprak ağalarının devletinin şiddet yoluyla parçalanmasıdır, ve işçilerin ve köylülerin diktatörlüğünün kurulması demokratik devrimin kesin zaferini, emperyalizme bağımlılığın parçalanmasını ve feodal artıkların tasfiyesini garantiler.
>
> Hiç şüphesiz, proletarya önderliğinde demokratik devrimin bir kısım sosyalist unsurları içerdiği gibi, tersine sosyalist devrimin hala yerine getireceği demokratik görevlerinin olduğu, —Rus ya da Çin devriminin gösterdiği gibi— reddedilemez. Fakat bu kesinlikle Marksist-Leninistlerin demokratik devrim aşaması ile sosyalist devrim aşaması arasında en sıkı ayrımı yapmaları görevinden kurtarmaz, çün-

kü demokratik devrimin temel siyasi görevinin çözümü, kompradorların ve toprak ağalarının devletinin yıkılması, proletaryanın sosyalizm için sınıf mücadelesini geliştirmesi ve proletarya diktatörlüğünü kurması için gerekli bir önşarttır." (s.40) (Kendi çevirimiz; Almancası izin bkz. s.46-47)

Bununla ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz: Bu son paragrafın ilk cümlesinin birinci bölümü, yani

"Hiç şüphesiz, proletarya önderliğinde demokratik devrimin birtakım sosyalist unsurları içerdiği(nin)... reddedilemez"

olduğu bütünüyle yanlıştır! Çünkü bir demokratik devrimde birtakım "sosyalist" unsurlar olamaz. Biz burada eski kardeşlerin, daha demokratik devrimde de gerçekleştirilebilecek olan, ekonominin belli bölümlerinin devletleştirilmesi üzerine spekülasyon yaptıklarını varsayıyoruz. Ama buradan yola çıkarak, "proletarya önderliğinde demokratik devrimin birtakım sosyalist unsurları içerdiği"ni açıklamak, Marksizm-Leninizmle kesinlikle değil ama, modern revizyonizmle oldukça çok ortak yanı olan bir meseledir! Çünkü demokratik devrim proletarya önderliğinde gerçekleştirildiği taktirde bile, başka sınıflar da birlikte iktidara katılmaktadırlar. Ve devletleştirmenin sosyalist bir karaktere mi sahip olduğu, yoksa devlet kapitalizmi mi olduğu; proletaryanın iktidara tek başına sahip olup olmamasına bağlıdır. Proletarya diktatörlüğü olmadan birtakım 'sosyalist unsurlar' mümkün değildir. Eski kardeşler ama bu tespitleriyle, sosyalist devrim olmadan, proletarya diktatörlüğü olmadan da sosyalizme geçilebileceği revizyonist tezini savunmaktadırlar.

Eski kardeşler devamla, Marksist-Leninistlerin

"demokratik devrim aşaması ile sosyalist devrim aşaması arasında en sıkı ayrımı yapma"

görevi olduğunu açıklıyorlar. Klasikler ama bu soruna böyle yaklaşmıyorlar. Onlar hiçbir yerde "en sıkı ayrım yapma"yı; en kesin ayrılığı talep etmiyorlar, bilakis tam tersine bunu talep edenlere karşı, hep, demokratik devrim ile sosyalist devrim arasında Çin seddi olmadığını getiriyorlar. Oportünistler ve revizyonistler ama bu en sıkı şekilde ayrım yapma, ayırma talebi altında, daima, bu ikisi arasına bir Çin seddi çekme ve demokratik devrimin sınırları içinde kalmayı anlamışlardır. Bu noktada da eski kardeşler Marksizm-Leninizmle değil ama, oportünizmle çok ortak yanı olan bir konumu temsil etmektedirler.

Eski kardeşler eleştirilerine devamla şunları açıklıyorlar:

"TKP/ML(B) önderliği burjuva demokratik devrim aşaması 'olağanüstü şartlar' altında kaçınılabilirse, bunu 'çok elverişli' olarak göstermek istemektedir. Çok 'proleter' bir kılığa bürünmüş böyle bir tavrın, proletaryanın çıkarlarıyla ortak bir yanı yoktur ve baştan sona gericidir.

Çünkü burjuvaziye karşı sosyalizm için proletaryanın sınıf mücadelesinin gelişmesinin tüm engelleri devrimci yoldan mümkün olduğunca köklü ve hızlı bir şekilde kaldırılırsa, emperyalizm ve feodal artıklar tarafından iç kapitalizmin gelişmesinin köstekleri kaldırılarak proletarya kendini tüm gücüyle kendi gerçek, siyasi-sosyalist görevlerine, bir bütün olarak kapitalizmin kaldırılması, hangi biçimde olursa olsun her türlü sömürünün kaldırılmasına verebilirse, bu proletaryanın çıkarınadır, bu mücadele için elverişli ve avantajlıdır.

Bu nedenle Lenin şunu öne çıkarmaktadır:

'İşte bu yüzden dolayı, burjuva devrim, proletaryaya en büyük ölçüde yarar sağlar. Burjuva devrimi proletaryanın çıkarları için mutlak bir gerekliliktir. Burjuva devrimi ne kadar tam kararlı ve tutarlı olursa, proletaryanın sosyalizm uğruna burjuvaziye karşı mücadelesi o ölçüde güvence altına alınmış olacaktır. Ancak bilimsel sosyalizmin ABC'sinden habersiz olanlar, bu yargıyı yeni, garip, ya da paradoksal görebilirler.'

Tam da demokratik anti-emperyalist devrim aşamasının gerekçelendirilmesi için, —ki TKP/ML(B) önderliği bunu yalnızca 'normal' koşullarda kabul ediyor, bununla ise pratikte devrimin gelişme yasasını kaldırıyor, ve bunu bir olasılık, üstüne üstlük daha az 'elverişli' bir olasılık olarak gösteriyor ve 'herkese birşey verme' dövizi altında gerçi Türkiye için bazı faktörler sayılıyor, ama esas problem geçiştiriliyor.

İşçi ve köylü kitlelerinin, komünist partisinin çizgisinin doğruluğuna, görevlerinin ve hedeflerinin doğruluğuna yalnızca kendi deneyimleriyle, günbegün yaşadıkları ve acısını çektikleri sömürü ve baskının etkileriyle, buna karşı kendi mücadeleleriyle kanaat getirecekleri, Marksizm-Leninizmin temel ilkelerinden biridir. Eğer dolaysız baskı kompradorların ve toprak ağalarının devletinden geliyorsa, eğer sömürü öncelikle kırda hala feodal izler taşıyorsa, eğer kapitalist sömürüye esas olarak iç kapitalizm değil, emperyalizm damgasını vuruyorsa, eğer emperyalizm feodalizmle kaynaşıyor ve bu vasıtayla tüm ülkeye özellikle gerici bir damga vuruyorsa, o zaman işçilerin ve köylülerin edindikleri tecrübeler bunlardır. Bu yüzden yalnızca bu deneyimler kitlelere de parti tarafından Marksist bir biçimde açıklanabilir." (s.40-41) (Kendi çevirimiz; Almancası için bkz. ~~s.47-48~~)

Burjuva devriminin proletaryanın avantajına olduğu doğrudur. Ama bu olgu kesinlikle, proletarya eğer yoksul köylülükle birlikte ittifak halinde proletarya diktatörlüğünü kuracak, bu diktatörlük altında demokratik görevleri çözecek durumda ise, bunun proletarya için daha da elverişli olduğu gerçeğiyle çelişmez. Lenin bu soruna daima, işçilerin ve yoksul köylülerin birbirlerini ne derecede desteklediklerinden yola çıkarak yaklaşıyor. İşçileri ve yoksul köylüleri sosyalist şiarlar temelinde birleştirmenin mümkün olduğu bir durumda, eski demokratik şiarlara sıkı sıkıya sarılmak gericiliktir.

Daha sonraki pasajda eski kardeşler

"işçi ve köylü kitlelerin, komünist partisinin çizgisinin doğruluğuna, görevlerinin ve hedeflerinin doğruluğuna yalnızca kendi deneyimleriyle... kanaat getirebilecekleri"ni

doğru bir şekilde açıklıyorlar. Ama "olağanüstü elverişli koşullar" acaba kitlelerin edindikleri deneyimlerden sayılmıyor mu? Rusya'da kitleler tam da savaş vesilesiyle, ve çeşitli burjuva partilerin buna ilişkin tavırları dolayısıyla edindikleri tecrübelerle ancak Bolşeviklerin bu konuda doğru bir tavrı olduğu sonucuna varmadılar mı? Şubat 1917'de Sovyetlerde çoğunluk Bolşevik yanlısı değilken, Ekim 1917'de çoğunluk nasıl oluyor da Bolşevik yanlısı oluyor? Kitlelerin daha önceki yıllarda elde edemedikleri deneyimleri sıçramalı bir şekilde biriktirmeyi mümkün kılan acaba savaş da değil miydi? Eski kardeşler neden bunu kitlelerin 'kendi deneyimleri' hanesine saymıyorlar?

Eski kardeşler açıklamalarına devam ediyorlar:

"EĞER dolaysız baskı kompradorların ve toprak ağalarının devletinden geliyorsa, EĞER sömürü öncelikle kırda hala feodal izler taşıyorsa, EĞER kapitalist sömürüye esas olarak iç kapitalizm değil, emperyalizm damgasını vuruyorsa, EĞER emperyalizm feodalizmle kaynaşıyor ve bu vasıtayla tüm ülkeye özellikle gerici bir damga vuruyorsa, O ZAMAN işçilerin ve köylülerin edindikleri tecrübeler bunlardır. Bu yüzden yalnızca bu deneyimler kitlelere de parti tarafından Marksist bir biçimde açıklanabilir." (abç)

Evet, doğru! EĞER böyle ise, O ZAMAN işçilerin ve köylülerin edindikleri deneyimler bunlardır! Ama yalnızca eğer bu böyle ise! Ve eski kardeşler bunun böyle o l d u ğ u n u nereden biliyorlar? Onlar bunun Türkiye'de de BÖYLE olup olmadığına dair bu sorunda somut bir tahlil yaptılar mı? Eski kardeşler bunu gerekli görmüyorlar. Buna karşılık ama biz ANCAK Türkiye'nin ekonomik (sosyo-ekonomik) yapısının somut bir tahlili ve sınıf tahlili yapıldığında, bunun gerçekte böyle olup olmadığının gerçekten tespit edilebileceği görüşündeyiz.

Eski kardeşler; ekonomik şartlarla; sübjektif şartların birbiriyle bağını koyuyorlar. Ama bu bağı koyarken ispatlamak istedikleri; eğer ekonomik şartlar demokratik devrimi gerekli kılıyorsa; o zaman hiçbir şart altında proletarya diktatörlüğünün mümkün olmadığı tezidir. Onlar bu konumları ile demokratik devrim ile sosyalist devrim arasına Çin seddi çeken konumda duruyorlar.

Kendilerine tanık gösterdikleri Lenin alıntısını bir kez daha gözden geçirelim:

"Rusya'nın ekonomik gelişme derecesi (objektif şart) ve sınıf bilinci ve proletaryanın geniş kitlelerinin örgütlenme seviyesi (objektif şart ile ayrılmaz bir biçimde bağlı olan sübjektif şart) işçi sınıfının derhal bütünü ile kurtuluşunu imkansız kılmaktadır. Yalnızca hiçbir şey bilmeyen kişiler (şu an) gelişmekte olan demokratik devrimin burjuva karakterini reddedebilirler."

Kardeşlerin yaptıkları bu alıntıda Lenin çok açık bir biçimde:

a) demokratik devrimin gerekliliğini yalnızca ekonomik şartlarla (objektif şart) açıklamıyor. Aynı zamanda (bunlarla ayrılmaz bağı olan) sübjektif şart ile de açıklıyor;

b) bu objektif ve sübjektif şartlarda yürüyen demokratik devrimin niteliğinin "burjuva" olduğu Lenin'in esas anlatmak istediğidir.

Burada söylenenler hiçbir şekilde; içerik olarak demokratik, bu anlamda burjuva olan görevlerin, proletarya diktatörlüğü altında çözülmesini dıştalamaz. Eski kardeşlerin anlamadığı tam da budur.

Burada Lenin 1905'te varolan, gelişmekte olan somut devrimin niteliğini belirlemektedir. Başka birşeyi değil! Aynı Lenin 1917 Temmuz'unda; objektif şartta (Rusya'nın ekonomik gelişme seviyesinde) belirleyici bir değişme olmamasına rağmen, "sosyalist devrim" şiarını ileri süren Lenin'dir! İşte eski kardeşlerin anlayamayacağı ikinci şey de budur!

b) "Demokratik Devrimin Stratejik Hedefi İşçi-Köylü Diktatörlüğü Ortadan Kaybolmuştur" Üzerine

---

Bu bölümde eski kardeşler bizim "Tek yol, işçi sınıfı önderliğinde sosyalizme yönelen demokratik halk diktatörlüğü" sloganımızı,

"Türkiye devriminin ilk hedefi üzerine her türlü yoruma açık, bulanık bir ifade", "Türkiye'de devrimin iki aşamasının gerekli olup olmadığını" tamamiyle açık bırakan,
"demokratik halk devriminin sürdürülmesi olarak sosyalist devrim gerekli olmadan, demokratik halk devriminin sosyalizmi gerçekleştirebileceği ve sosyalizmin inşası için vazgeçilmez önkoşul olarak proletarya diktatörlüğünün mücadeleyle elde edilmesi, kurulması ve sürekli sağlamlaştırılmasından kaçınılabileceği"ni (s.42)

önerdiği şeklinde eleştiriyorlar. Biz eski kardeşlerin bu eleştirilerini kesinlikle paylaşmıyoruz. Çünkü bu şiarın ifadesi gayet açıktır. Çünkü bu şiarla: a) demokratik devrimde kalınmayacağı, bilakis proletaryanın daha ileriye, sosyalist devrime ilerleyeceği, ve demokratik devrimi, sosyalist devrimin yolunu düzlemek bilinciyle gerçekleştireceği açıklanmaktadır.

b) Doğru bir şekilde, demokratik halk devriminin işçi sınıfı önderliğinde olması gerektiği açıklanmaktadır.

Tüm diğer yorumlar, bu sloganda olmayan şeyleri onun içine tıkıştıran, ve önyargısız bir kişinin bu slogandan çıkaramayacağı, eski kardeşlerin spekülasyonlarıdır.

Eski kardeşler eleştirilerine devam ediyorlar:

"Ne demokratik devrimin görevlerini, ne de sosyalist devrimin görevlerini açık ve tek anlamlı olarak tespit eden, başından sonuna kadar oportünist bu slogan, Nisan 1980 'Ortak Açıklama'sının bağlayıcı olarak tespit edilen şu programatik açıklamasıyla çelişki içindedir:

'Bir tek çıkış yolu vardır: Demokratik halk devrimi...

Bütün ülkenin kurtarılmasından sonra, ülke çapında proletaryanın önderliğinde halkın demokratik diktatörlüğü kurulacaktır. İşçi sınıfı önderliğinde, işçi-köylü temel ittifakına dayanan demokratik halk diktatörlüğü şartlarında, sosyalist devrimin, proletarya diktatörlüğünün ve sosyalist inşanın yolu açılacaktır.'

Tamamen doğru olan o zamanki bu programatik açıklamadan TKP/ML(B) Merkez Komitesi sapmış ve Lenin'e göre 'tamamiyle gerici' olan işçi-köylü diktatörlüğünün kurulması şiarını bir kenara atmıştır." (s.43)

Biz burayla ilgili olarak, eski kardeşlerin bizim şiarımız ile ortak açıklamadaki şiar arasında gördüklerine inandıkları çelişkinin inşa edilmiş bir çelişki olduğu görüşündeyiz. Çünkü bizim şiarımızın eski kardeşlerin yaptığı gibi bir yorumu mümkün değildir. Ve bizim şiarımızda gayet açık olarak demokratik halk devrimi propaganda edilmektedir. Bunun ama hedefi işçi-köylü diktatörlüğüdür, ya da ama halk diktatörlüğü, ki bu esasında işçi-köylü diktatörlüğü ile aynı şeyi temsil eder. Yani biz bu konuyla ilgili olarak yalnızca şunu tespit edebiliriz: Biz dün olduğu gibi bugün de ortak açıklamanın zemini üzerinde duruyoruz ve işçi-köylü diktatörlüğünü savunuyoruz.

Eski kardeşler devamla şunu açıklıyorlar:

"Tek yol işçi sınıfı önderliğinde sosyalizme yönelen demokratik halk devrimi" şiarı ile

"TKP/ML(B) Merkez Komitesi, Marksizm-Leninizmin TÜRKİYE GİBİ ÜLKELERDE devrim öğretisine tamamen zıt olan, demokratik devrimle sosyalist devrim aşamalarını birbirine karıştırarak, tam da Türkiye

devriminin bu gerekli aşamasını atlıyor." (s.43)

Yani eski kardeşler burada, "Türkiye gibi ülkelerde" devrimin iki aşamasının gerekli olduğunu açıklıyorlar. Biz ama Türkiye'de devrimin iki aşamasının gerekli olup olmadığını saptamak için Türkiye'de şartların somut olarak incelenmek zorunda olduğunu düşünüyoruz. Eski kardeşler ise bunu gerekli görmüyorlar. Onlar için bunun "Türkiye gibi" ülkeler için böyle olduğunu(!) vurgulamak yeterli. Eski kardeşlerin bu tespiti gayet açık bir şekilde,kapitalist ülkeler eşittir sosyalist devrim, yarı-feodal yarı-sömürge ülkeler eşittir demokratik devrim şeklindeki yanlış düşüncenin sürdürülmesidir.

3- "Köylü Sorununun 'Unutulması' Devrimden Dönmenin ve Oportünizmin Yanılmaz İşaretidir" Üzerine

Bizim son dönemde işçi-köylü ittifakını propaganda etmediğimiz şeklindeki eleştirilere söyleyeceğimiz şudur: Biz gerçekten de işçi-köylü ittifakını bu şekilde yeterince propaganda etmedik ve bu bir hatadır, sapmadır. Bizim esas olarak "proletarya ve emekçilerin birliği"nden bahsettiğimiz, bunun propagandasını yaptığımız doğrudur. Bu kendi başına alındığında yanlış değildir, çünkü işçi-köylü ittifakında da işçi sınıfı köylülük içinde ayrım yapar. Köylülük homojen bir bütün değildir, bilakis yoksul ve hem de zengin köylüleri de kapsar. Bir bütün olarak köylülükle bir ittifakta bile, proletarya bu ittifakta özellikle köylülüğün emekçi tabakalarına dayanır. Bu anlamda da işçi-köylü ittifakında, bu ittifakın emekçi köylülerle özellikle sıkı bir biçimde pekiştirilmesi gerektiğinin açıklanması yanlış değildir. Bizim tarafımızdan ama bu böyle açıklanmadı, işçi-köylü ittifakı bu şekliyle nerdeyse hiç propaganda edilmedi. Ve bu Marksizm-Leninizmden bir sapma idi. Bu anlamda da eski kardeşlerin eleştirisi doğrudur.

Kardeş örgütlerin yinelenen eleştirilerine rağmen I.Parti Konferansında "Marksizm-Leninizmin ilkeleri" yazısına sahip çıkılması hakkında diyeceklerimiz şunlardır:

Birincisi; eski kardeşler meseleyi, sanki I.Konferansta "Marksizm-Leninizmin ilkeleri" yazısıyla özellikle ilgilenilmiş ve bu açıkça doğru olarak gösterilmiş gibi koymaya çalışıyorlar. Ama durum bu değildir! Birinci Konferansta genel bir şekilde, bizim şimdiye kadar eleştirmediğimiz belgelerin, partinin çizgisinin parçaları olduğu tespit edildi. Ve bu doğru Marksist-Leninist bir yaklaşımdır. Somut olarak "Marksizm-Leninizmin ilkeleri" yazısı, Merkez Komitesi 9.Toplantısından sonra bazı noktalarda eleştirilmişti (Köylü sorununun; ve Strateji ve Taktik sorununun dışta bırakılması). Bu eleştiri o zaman da tarafımızdan kabul edilmişti. Bir dizi kamuya açık toplantıda bu bizim tarafımızdan da vurgulandı. Örneğin ayrılık sırasında yaptığımız toplantılar.

Ama belgenin diğer bölümleri bizim tarafımızdan doğru görüldü, ve biz bunları bugün de doğru görüyoruz ve bunları savunuyoruz. Bu anlamda da bunların parti çizgisinin parçaları olarak tutulması doğrudur.

İkinci Konferansta Uluslararası İlişkiler Sekreterimizin bu belgeye ilişkin tavrı üzerine şunları vurgulamak istiyoruz:

İkinci Konferans sırasında tartışılan şey; böyle bir dokümanın yazılmasının yanlış olup olmadığı; bu belgenin parti-içi mücadele açısından olumlu rol oynayıp oynamadığı sorunları idi.

Uluslararası İlişkiler Sekreterimiz yazılmayı yanlış bulmadığını; oy-

nadığı rolün esasta olumsuz değerlendirmesine katılmadığını belirtti. Belgeyi bu anlamda savundu. Eski kardeşlerin göstermeye çalıştığı gibi: belgede varolan eksiklikleri "doğru" olarak göstermedi!

Eski kardeşler açıklamalarına devam ediyorlar:

> "Anti-emperyalist devrimin yanında, tarım devrimi, kırda köylülerin anti-feodal mücadelesi, Türkiye'de demokratik halk devriminin iki parçasından biridir.
>
> Bundan dolayı, eğer TKP/ML(B) Merkez Komitesi bu arada büyük toprak ağalarına ve hala varolan feodal ilişkilere karşı tarım devriminin propagandasını da iptal ettiyse, bunun üzerine belgelerinde tek kelime bulunmaması tamamiyle mantıkıdır. Tarım devrimini ortadan kaybetmek ama devrimin bir cephesini terketmek ve hakim sınıfların bir bölümünü, büyük toprak ağalarını ates hattından çekmek demektir. Tarım devriminin terkedilmesi, proletaryayı onun doğal müttefikinden yoksun kılmak da demektir, çünkü köylülük ancak kendisinin demokratik devrimdeki sınıf hasmı olan büyük toprak sahiplerine karşı mücadelenin dahil edilmesiyle eğitilebilir ve kazanılabilir." (s.45)

Bununla ilgili olarak söyleyeceklerimiz şunlardır: Biz gerçekten de tarım devrimini son zamanda tamamiyle bilinçli olarak artık propaganda etmiyoruz, çünkü bu sorunda problemlerimiz var. Eski kardeşler için Türkiye'de demokratik halk devriminin iki parçasından birinin tarım devrimi olduğu ~~eski kardeşler için~~ çok açık gibi görünüyor, fakat bizim için bu o kadar açık bir mesele değildir. Biz Türkiye'de toprak sorununun, köylü sorununun özü olmadığını, ve örneğin milli momentin köylü sorununda çok daha büyük öneme sahip olduğunu düşünüyoruz.

Bu bizim için hala tam bir şekilde incelenmesi gereken bir sorundur; bu sorunda ama önemli problemler gördüğümüz için, biz gerçekten bunun propagandasından vazgeçtik. Bizim bu pozisyonumuzla 1980 ortak açıklamasında gayet açık bir şekilde vurgulanan

> "kırlık bölgelerde feodalizmin tarım devrimiyle kırılacağı"

ile çeliştiğimiz doğrudur. Bizim hatamız, bunu bilince çıkarmamış olmamız; nerede sorun gördüğümüzü ve hangi nedenle son zamanda tarım devrimini propaganda etmediğimizi yeterince açıklamamamızdır.

★

III- "DEVRİM YERİNE REFORMİZM" ÜZERİNE

Bu bölümün birinci alt noktasına eski kardeşlerin kavranacak esas halkanın yanlış tespit edildiği şeklindeki eleştirilerini paylaşıyoruz. Bizim cuntaya karşı tavrımız gerçekten reformistti. Ama bu meselenin ilginç tarafı, eski kardeşlerin tüm bu yazıda meseleyi, kavranacak esas halkayı yanlış tespitimize sanki onlar hep bizim tavrımızın objektif olarak reformist bir tavır olduğu eleştirisini getirmişler gibi göstermeye çalışmalarıdır. Ama durum bu değildir. Onların ilk eleştirisi şöyleydi:

> "TKP/ML(B)'nin şimdiki kitle çalışmasında kavrayacağı esas halka ne olmalıdır?
>
> 1 Mayıs 1981 ile ilgili olarak yayınlanan '1 Mayıs ve Görevlerimiz' adlı yazıda bu konuda şunlar söylenmektedir:
>
> 'Komünistlerin görevi bu mücadeleleri (gelişen kendiliğinden mücadeleler kastedilmektedir —YN) kısa dönemde bir hedefe; cuntanın bütünü ile teşhir ve tecrit edilmesi ve yıkılması hedefine yönlendirmektir.
>
> Bugün dışa dönük çalışmada kavranacak halka; cuntanın teşhir ve tecriti halkasıdır. Bu yapılırken komünistler; cunta sonrası gelecek bir sivil yönetimin de gerçek kurtuluş olmadığını daha şimdiden açıklamak zorundadırlar.'
>
> Kitle çalışması için ortaya konan bu direktifin temel siyasi hatası, açıkça cuntanın teşhirinin esas ve doğrudan 'kavranacak halka' olarak görülmesinde ve ancak bundan sonra, bu görevin çerçevesi içinde ("bu yapılırken") gelecek sivil yönetimin teşhiri sorununun ele alınmasında yatmaktadır.
>
> Oysa görüşümüze göre, parti inşasının şimdiki aşamasındaki kitle çalışması sorununa bağlı olarak ele alındığında, sorun aslında yukarıdakinin tam tersidir.
>
> Cuntaya karşı olanların saflarından proletaryanın öncüsünü kazanmak için —temel görev budur— Türkiye'deki kompradorların ve toprak ağalarının her yönetimine karşı herşeyden önce devrimin propagandası yapılması ve Ecevit dostlarının ve sözde Marksistlerin tuttukları 'cuntanın teşhiri' oportünist yolu en sert bir şekilde ve öncelikle mahkum edilmelidir." (Bolşevik 1, s.15) (Altı orijinalde çizili)

Görüldüğü gibi, eski kardeşler o zamanlar bu alıntıyı yalnızca kitle çalışması açısından eleştirdiler. Tabii bu da doğruydu, fakat cuntanın teşhiri esas halkasının tespiti sorununa yalnızca bir yönden yola çıkarak, yani parti inşasının birinci aşamasında kitle çalışması yönünden yaklaşıyordu. Biz bu eleştiri çerçevesinde Bolşevik Partizan 11/1'de bir özeleştiri yaptık. Bu özeleştirinin eksikliği, bizim o zamanlar kardeşlerin eleştirisinin çerçevesi içinde kalmamız, ve daha derinde yatan hatayı, Reform/Devrim sorununa yanlış yaklaşımı ortaya çıkarmamamızdı. Ancak daha sonra kendi saflarımızdan yoldaşlar Bolşevik Partizan 7'de bu hatayı ortaya çıkardıktan sonradır ki, biz Bolşevik Partizan 11/12'de derinlemesine bir özeleştiri yaptık; bizim cuntaya karşı mücadelede objektif olarak reformist tavrımızı ortaya çıkardık ve kardeşlerin ilk eleştirisinin kendi içinde taşıdığı eksiklikleri ve tehlikeyi gösterdik. Bunun için Bolşevik Partizan 7 ve 11/12'ye de bakınız.

Biz eski kardeşlerin burada ele alınan yazıya yaklaşım tarzının doğru

olmadığı, özeleştirici olmadığı görüyündeyiz. Başlangıçta eleştiriyi tıpkı burada getirdikleri gibi getirmediklerini, o zamanlar yalnızca kitle çalışması yönünü ele aldıklarını, ve bunun bir hata olduğunu, çünkü buna göre, "kavranacak esas halka cuntanın teşhiri" tespitinin, öncünün kazanılmış olduğu bir durumda doğru olacağı anlamına geleceğini tespit edecek yerde; burada sanki kendilerinin bize başından beri eleştiriyi burada durduğu gibi getirmişler gibi yapıyorlar. Bu, Marksist-Leninist yöntemle hiçbir ortak yanı olmayan bir yöntemdir.

Eski kardeşlerin s.47'de düştükleri bir dipnota da kısaca değinmek istiyoruz. Bizim

> "Cunta tecrit edilmeli; cuntaya karşı muhalefet hareketi birleştirilmeye çalışılmalıdır. Bunun yapılmasında devrimciler ve devrimci örgütler arasındaki eylembirliği önemli bir sorundur"

alıntımızla ilgili dipnotta şunları söylüyorlar:

> "Buna uygun olarak, II.Konferansta ortaya konan temel sorunları ele almak yerine, II.Konferans sonrasında da oportünist bir şekilde aylarca sözümona 'cephe sorunu' parti içinde tartışıldı, 'Birkom' gibi oportünist cemiyetlerle uğraşıldı, revizyonist TKP(B) ile mektuplaşıldı. Burada da görülüyor ki, cuntanın 'tecriti ve teşhiri' reformist rotası ile oportünist ve revizyonist örgütlerle eylembirliği ilkesiz siyaseti bir ve aynı oportünist madalyonun iki yüzüdür." (s.48)

Bununla ilgili şunu söylemek istiyoruz: Birincisi, partinin II.Konferanstan sonra, II.Konferansta ortaya konulan temel sorunları ele almak yerine, aylarca cephe sorununu tartıştığı doğru değildir. Bizim hücremizde durum somut olarak şudur: Biz iki günlük bir Parti Hücresi toplantısının bir gününde cephe sorunuyla uğraştık. İkinci Konferansla, somut olarak II.Konferans Raporuyla Parti Hücrelerinin hemen ilk toplantısında —ve daha sonra da— uğraşıldı. Görüşümüzce cephe sorunu ve II.Konferansın sorunları arasındaki ilişki doğru bir biçimde ölçülmüştür. Ayrıca, eski kardeşlerin —onlar burada bunu açıkça söylememelerine rağmen— bizim cephe sorununa tavır takınmamızı aslında tamamiyle gereksiz buldukları görüşündeyiz. Çünkü onlar cephe sorununun incelenmesinin onların verdiği zaman kadar olmadığını bütünüyle bilmelerine rağmen, bunu burada eleştiriyorlar. Burada eski kardeşlerle bizim aramızda bir çelişki vardır, çünkü bizim için cephe sorununun ele alınması hiç önemi olmayan bir sorun değildir. Bu, tüm Türkiyeli devrimci hareketi uğraştıran bir sorundu. Komünistler için apaçık ki görev bu sorunda tavır takınmak, 'birlik çığırtkanlığı'nı oportünizm olarak teşhir etmek ve bugünün esas görevi olarak komünistlerin birliğinin yaratılmasını, gerçekten bolşevik bir partinin inşasını propaganda etmekti. Ve biz tam da bunu yaptık. Buna karşılık eski kardeşler,

> "Cuntanın 'tecriti ve teşhiri' reformist rotası ve oportünist ve revizyonist örgütlerle eylembirliği ilkesiz siyaseti bir ve aynı oportünist madalyonun iki yüzüdür"

diyorlar. Eski kardeşler bu cümleyle bizim oportünist ve revizyonist örgütlerle ilkesiz bir eylembirliği siyaseti izlediğimizi isnat ediyorlar. Onlar bunu açık olarak söylemiyorlarsa da, cümlenin bağıntı içinde başka bir anlamı yoktur. Biz eski kardeşleri, bu iddialarını ispatlamaya çağırıyoruz! Onlar ama bunu ispatlayamayacaklardır, çünkü biz böylesi eylembirlikleri yapmadık. Bu eski kardeşlerin bir iftirasından başka birşey değildir. Bizim cephe sorununda tavrımız, yukarıda ortaya koyduğumuz gibidir, başka türlü değil. Cephe sorununa yaklaşımımız doğrudur, Marksist-Leninisttir.

2- "'Cuntayı Teşhir ve Tecrit' Çizgisi Üzerinde Sağ Oportünist Pratik" Üzerine

Eski kardeşlerin 12 Eylül '81 bildirisine getirdikleri eleştiri doğru bir eleştiridir. Gerçekten de, çağrı kendini "burjuva-demokratik örgütlerin çağrılarından" nerdeyse ayırmayan bir çağrıydı. Bu objektif olarak böyleydi. Şimdi eski kardeşlerin motiv aramasına gelelim. Bununla ilgili olarak şunları söylemek istiyoruz:

GDS, hatanın temelinin,

> "yürüyen treni kaçırmak ve tenhada yalnız kalmak korkusu"nda yattığını açıklıyor. (s.49)

Şunu söyleyelim ki, bizim böylesi bir "korku"muz yoktur, hata bu dürtüden kaynaklanmamıştır. Birçok yerde olduğu gibi, eski kardeşler burada da oportünist motiv arama yöntemlerine başvuruyorlar. Biz böyle ispatlanamayacak motiv göstermeleri reddediyoruz.

Bu noktada, II.Konferansta TKP/ML(B) önderliğinin bu konudaki hataya ilişkin tavrının değerlendirmesini de paylaşmıyoruz. Eski kardeşler, 12 Eylül '81 ve Emperyalist savaşa karşı mücadele günü dolayısıyla olan bildirileri çıkaran, kitle çalışmasından sorumlu yoldaşın bu konuda önemli sorumluluğu olduğunu ve

> "Kitle çalışmasında yapılan hataların, genel sağın yansıması olarak değerlendirilmesi(nin) sorumluluktan kaçmak" (s.50)

olduğunu söylemekle, Merkez Komitesinin kendi sorumluluğundan sıyrılmak istediğini söylüyorlar.

Görüşümüzce eski kardeşler burada 13 Nolu yoldaşın kişisel sorumluluğundan sıyrılmak istediği şeklinde eleştirildiği tartışmanın akışını ve bağıntısını doğru yansıtmıyorlar. Çünkü eski kardeşlerin de tespit etmek zorunda kaldıkları gibi, II.Konferans raporunun daha başlangıcında şu tespit edilmektedir (kitle çalışması ile ilgili bölümün):

> "En azından cuntaya karşı mücadele konusunda yapılan sağ hataların teorik temeli, önemli ölçüde bizim yazılarımızda da vardır." (B3, s.106)

Yani bu yazıların redaksiyonunun sorumluluğunun kime ait olduğu gayet açık söylenmektedir. Buna rağmen ama, (ki söz tutanağının bu noktaya ilişkin bölümünü okuyan herkes bunu açıkça görecektir,) 13 Nolu yoldaş, bu bildirilerin yazarı ve kitle çalışmasından sorumlu olarak, bir kişisel sorumluluktan açıkça sıyrılmaya çalıştı, kitle çalışmasının sorumlusu olarak yaptığı hatalardan kendisinin değil, yanlış çizgiyi teorik olarak ortaya koyan BP redaksiyonunun suçlu olduğunu açıkladı. Bu konferansta geri çevrildi ve a) kısmen kendisinin de parti çizgisinde gerekçelendirilmeyen, temeli olmayan hatalar yaptığı (örneğin emperyalist savaşla ilgili bildiri); ve b) uygulamada çizgiyi daha da sağa çekmekten sorumlu olduğu gösterildi.

Sonra da, bu bağıntıda eski kardeşler tarafından eleştirilen tespit yapıldı. Burada ilginç olan, o zamanki dönemde Konferansta WBK'lı yoldaş da sorumluluk sorununu başka türlü koymamıştı! (Bkz. II.Konferans Söz Tutanağı, s.108) Yani TKP/ML(B) önderliğinin 1 Mayıs yazısındaki sağ çizginin sorumluluğunu başkalarına yıkmak istediği (zaten bu durumda yalnızca önderliğin bir bölümünden, diğer bölümüne yıkma sözkonusu olabilirdi) saçmalıktır. Eski kardeşler bunu da çok iyi bildiklerinden,

onların buradaki sorunu, yalnızca bugünkü önderliği, yani TKP/ML(B) Merkez Komitesini karalamaktır.

3- "İnceltilmiş Biçimdeki Reformizm" Üzerine

Bu bölümün başlangıcında, eski kardeşler, yukarıda tümünü aktardığımız eleştirilerinden şu bölümü alıntı yapıyorlar:

> "Cuntaya karşı olanların saflarından proletaryanın öncüsünü kazanmak için —temel görev budur— Türkiye'deki kompradorların ve toprak ağalarının her yönetimine karşı, herşeyden önce devrim propagandası yapılmalı ve Ecevit dostlarının ve sözde Marksistlerin tuttukları 'cuntanın teşhiri' oportünist yolu en sert bir şekilde ve öncelikle mahkum edilmelidir."

Sonra da bununla ilgili şunları söylüyorlar:

> "Kardeş örgütlerin bu ilkesel eleştirisine rağmen, TKP/ML(B) önderliği devrimin propagandasından vazgeçme rotasını sürdürdü."

Onlar bu noktada uzun bir not koymuşlar. Bu notta onlar, bizim eski kardeşlerin eleştirisi üzerine yaptığımız özeleştirinin sözümona bir özeleştiri olduğunu ispatlamak istiyorlar. Çünkü biz

> "geniş kitleler karşısında cuntanın teşhiri ve tecritini siyasi çizginin en acil görevi yapmak doğru olurdu ama, bu parti inşasının birinci aşamasının görevlerine uygun düşmezdi, çünkü bizim için sözkonusu olan, kitlelerin en ileri kesimini kazanmaktır" (s.64) şeklinde argümantasyon yürütmüşüz.
>
> "Başka kelimelerle: TKP/ML(B) bugün parti önderliği altında siyasi eylem içinde milyonlarca kitleyi komünizm için kazanmanın sözkonusu olduğu parti inşasının ikinci aşamasında olsaydı, o zaman makalenin yazarına göre, kitleler içinde çalışmada 'öncelikli görev' ve 'kavranacak esas halka' 'cuntanın teşhiri ve tecriti' olurdu." (s.64)
> .....
> "Bu anlayış... baştan sona oportünist bir anlayıştır." (s.65)

Evet, biz o zamanlar özeleştiriyi tam da kardeşlerin burada tasvir ettikleri gibi anladık. Ve bu tabii ki Bolşevik Partizan 7'de de tespit edildiği gibi, inceltilmiş bir reformizmdi. Ama bu sözümona bir özeleştiri değildi; bilakis bu özeleştiri, GDS'in eleştirisinin çizdiği çerçeve içinde kaldı. Yukarıda GDS'ten yapılan alıntıyı ve bizim buna cevabımızı okuyan herkes, bizim tam bu eleştiriye uygun bir cevap verdiğimizi görür. Eski kardeşler şimdi bizim tavrımıza, "baştan sona oportünist bir tavır" diyorlar. Ama cuntanın teşhiri sorununu tam da bu PARTİ İNŞASININ BİRİNCİ AŞAMASINDA kitle çalışması bakış açısından ele alan ve bizi birinci aşamada kitle çalışması çizgimizin yanlış olduğu için eleştiren onların bu eleştirileri ne durumda? Onlar bunu niye "baştan sona oportünist" diye tanımlamıyorlar?! Onlar burada, sanki bizim özeleştirimiz, onların eleştirisine uygun değilmiş; bilakis yalnızca bir "sözümona özeleştiri"ymiş gibi yaparak, kendi eleştirilerinin eksiklik ve hatalarını gizlemeye çalışıyorlar. Onlar sadece bir dipnotta şunu açıklıyorlar:

> "Bu bağıntıda biz, bizim 'TKP/ML(B) çizgisine eleştiri' 'Ortak Açıklama'mızda, TKP/ML(B)'nin şimdiki kitle çalışmasında kavranacak esas halka sorununu yalnızca parti inşasının birinci aşamasına göre

ele aldığımızı özeleştirici şekilde tespit etmek zorundayız. Biz, 'parti inşasının şimdiki aşamasındaki kitle çalışması sorununa bağlı olarak ele alındığında', sorunun tam ters durması gerekirdi, diye yazmıştık.

Bununla biz, TKP/ML(B)'nin pozisyonunun en azından parti inşasının ikinci aşamasında doğru olabileceği şeklindeki oportünist anlayışa yer tanıdık." (s.65-66)

Bizim görüşümüzce, bu Marksist-Leninist bir özeleştiri değil, bilakis kendi hatalarını mümkün olduğunca küçük ve önemsiz gösterme çabasıdır. Çünkü onlar kendi eleştirileriyle,"TKP/ML(B)'nin pozisyonunun parti inşasının ikinci aşamasında doğru olabileceği"ne yalnızca "yer" tanımadılar; bilakis eleştirideki bizzat kendi açıklamaları tam buna uygundu. Onların eleştirileri, biz birinci aşamada bulunduğumuz, ve o zaman da, kitle çalışmasında, kazanılması cuntanın teşhiriyle başarılamayan; kitlelerin en ileri kesimine yönelinmesi gerektiği için, bizim pozisyonumuzun yanlış olduğundan başka şekilde anlaşılamaz.

Sonraki iki sayfada (s.51-52), eski kardeşler bizim 12 Eylül 82'de çıkardığımız bildiriyi eleştiriyorlar. Bununla ilgili olarak,

"oportünizm(in) yalnızca biraz inceltilmiş bir biçime büründüğü"nü,

ve "daha bu bildirinin başlığında, pratikte askeri faşist cuntanın teşhirinin ön planda dur"duğunu açıklıyorlar.

Buna diyeceğimiz şudur: Başlığa yönelen eleştiri ile ilgili olarak, neyin, neyin parçası olduğu; yani cuntaya karşı mücadelenin parça; devrim için mücadelenin bütün olduğu, aslında açıktır. Buna göre de, aslında neyin neye bağımlı olduğu açıktır. Yani durum kesinlikle,"pratikte cuntanın teşhirinin ön planda durduğu" şeklinde değildir; buna rağmen, cuntaya karşı mücadelenin, devrim için mücadeleye bağımlı (tabi) olarak ele alınması gerektiğini, böylelikle kendimizi oportünistlerden daha iyi ve daha açık bir şekilde ayırabileceğimizi gayet açık vurgulamayı daha doğru buluyoruz. Bir bütün olarak bildirinin değerlendirmesine gelince; eski kardeşlerin değerlendirmelerini paylaşmıyoruz. Çünkü bu bildiride devrimin propagandası gayet açık bir şekilde önplanda durmaktadır. Eski kardeşlerle bu noktadaki çelişme, eski kardeşlerin "Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması" altında, bizim anladığımızdan bambaşka birşey anlamasında yatmaktadır. Bizim için Marksizm-Leninizmin ilkelerinin savunulması, programatik noktaların altalta sıralanması değildir; bilakis, biz somut bir vesileyle oportünistlerin yaptıkları tahriflerin somut olarak teşhir edilmesinin doğru olduğunu düşünüyoruz. Ve bu noktalarda bildiride ilkeler de oportünizme karşı savunulmaktadır. Bildirinin merkezinde cuntanın teşhiri değil; devrimin propagandası ve bu hedefe ulaşılmasının bugünkü esas önümüze koyduğu görev olarak, gerçek bir bolşevik partinin yaratılmasının propagandası duruyordu. Bununla ilgili olarak bkz. BP 3/4.

4- "İlkesiz Onaylamalar ve Reformizmin Çürükçe Savunulması" Üzerine

Eski kardeşler, TKP/ML(B) Merkez Komitesinin sorunu

"eleştirilerin kabul edildiği ve defalarca bildirildiği" şeklinde koyduğunu;

"eleştirilerin gözönüne alınıp alınmadığı; bu hataların gerçekten

düzeltilip düzeltilmediği konusunda tek kelime harcamadığı"nı söylüyor.

Gerçekten de, alıntı yapılan yerde, Merkez Komitesi bu hataların pratikte düzeltilip düzeltilmediği sorununu tartışmamaktadır. Ve bunu tartışmadığı noktada da hatalıdır. Çünkü sorun, yalnızca hatanın kabul edilmesi, bunun tespit edilmesi değildir. Bu, hatayı aşmak için bir adımdır. Ama yetmez. Bundan önemlisi, hatanın pratikte aşılıp aşılmadığıdır. İşte sorunun bu noktada bu bağıntıda da tartışılması gerekliydi. Merkez Komitesi bunu yapmamakla; sorunu —eski kardeş örgütlerin çizdiği—'yazılı olarak tavır takınmış olup olmama' çerçevesi içinde tartışmakla hatalı davranmıştır. Eğer Merkez Komitesi, sorunu bu hataların aşılması yönünde pratik olarak hangi adımların atıldığı noktasında da tartışsa idi, ve evet, tartışmayı bu noktada yoğunlaştırsa idi; bu doğru olurdu. Ama bu hata, eski kardeş örgütlerin göstermek istediğinden, ima ettiğinden başka bir hatadır. Onlar burada esasta bizim bu hatayı (hataları) pratikte aşmadığımızı ima etmek için getiriyorlar "gerçekten aşılıp-aşılmadığı konusu"nu gündeme.

O zaman biz bu eksiği tamamlayalım.

12 Eylül 1981 için çıkarılan bildiri, genel niteliği itibariyle "burjuva-demokratik örgütlerin çıkardığı bildirilerden ayrılmayan" bir bildiri idi. Biz bu bildiriye getirilen eleştiriyi, doğru bir eleştiri olarak kabul ettik. Böylece, hatanın aşılması yönünde ilk adımı attık. Ama orada durmadık. Bu bildiriden sonra çıkardığımız hiçbir bildiride, bu bildirideki eleştirilen hataları yinelemedik. Buna en açık örnekler, 12 Eylül 1982, 1983, 1984 ile ilgili bildirilerdir. Ama yalnızca onlar değildir. GDS ve diğer kardeşler, bizim daha sonraki pratiğimizde, 1981 12 Eylül bildirisi çerçevesi içinde kalan bir tek örnek bile gösteremezler. İşte pratik durum da budur!

Kuşkusuz, bizim Merkez Komitemizin, kardeşlerin alıntı yaptığı yazıda, tepkici bir biçimde,

> "Bu konuda artık tartışmayacağız, kesin cevabımız budur"

demesi yanlıştır. Bu konuda da; a) bu hata kabul edilerek; b) tartışma sürdürülüp derinleştirilerek, özeleştirici biçimde bu hata da aşılmıştır. Eski kardeşler bu yazıyı kaleme aldıklarında, sözkonusu hatalar aşılmıştı. Onlar buna rağmen —ayakta tutulamayacak genel değerlendirmelerini haklı çıkarmak için— özeleştiriyle aşılmış hatalara sarılmak, onları, sanki bu hatalar hala varmış gibi göstermek zorundadırlar. Yaptıkları, Marksist-Leninistçe davranmaktan başka herşeydir.

Eski kardeşler, yazılarında, alıntı yaptıkları yazıda TKP/ML(B) Merkez Komitesinin yaptığı —ve bu yazı kaleme alındığında hem teorik, hem de pratik olarak aşılmış— bir hatayı tespit ettikten sonra, hemen motiv keşfine de çıkıyorlar, şöyle diyorlar:

> "TKP/ML(B) Merkez Komitesi bir kez daha 'resmi' olarak onaylıyor ki, bu 'eleştiri meraklıları' artık rahat versinler ve eleştiri dosyaya kaldırılabilsin." (Alm. s.62)

Merkez Komitesinin tepkici bir şekilde söylediği bu sözler, GDS ve diğerlerinin; daha önce tavır takınılmış olan, ve tavır takınılmış olduğunu çok iyi bildikleri bir konuda, hala tavır takınılmamış gibi göstermeleri üzerine söylenmiştir. Tepki yanlış olmasına rağmen, anlaşılabilir bir tepkidir. Bu tepkiyi normal yollarla açıklayacak yerde, hemen ardında "kötü niyetler" (bu bağıntıda: Bakın onayladık, artık bizi rahat bırakın da, şu eleştiriyi rafa kaldıralım... biçiminde bir

anlaşma önerisi!) arama, olsa olsa hastalıklı kafaların ürünüdür.

Biz, Merkez Komitesinin burada eski kardeşlerin söylediği konumda durmadığının pratikle ispatlı olduğu düşüncesindeyiz. Merkez Komitesi burada hiçbir şekilde kardeşlere çürük bir uzlaşma öneren bir pozisyonda değildir. Daha sonraki pratik de bunun böyle olmadığını göstermiş; tartışmadan —26 Mart 1983 sonrası— köşe-bucak kaçanlar, eski kardeş örgütlerimiz olmuştur. Bizimle tartışma, kendileri için öyle bir öcü haline gelmiştir ki, 1 Mayıs 1984'te yaptıkları salon toplantısını, kendileri dışında hiç kimseye haber vermemeyi çıkar yol görmüşlerdir. İşte burada "çok tartışma yanlısı" görünenlerin, bugünkü gerçek konumları budur.

Eski kardeşler, zaten yazılarının devamında, bizim bu konudaki tartışmaya devam ettiğimizi de teslim etmek zorunda kalarak, daha önceki eleştirilerini kendileri abes haline getiriyorlar.

Onların bundan sonraki eleştirisi, 12 Eylül 1982 bildirimize yöneliyor. Onların bu konudaki genel tezi, bizim bu bildiride de "cuntaya karşı mücadele" esas halkadır anlayışı sınırı içinde kaldığımız biçimindedir. Bu bağıntıda, biz bu bildiri üzerine yürütülen tartışmada Yazı Kurulunun verdiği cevabı (BP 3/4, s.44-47) doğru buluyoruz.

GDS ve eski kardeşler, bizim cevabımızı tanıdıkları şartlarda yazdıkları bu broşürde, hala eski görüşlerini savunmaya devam ederek, —bizim cevabımıza hala tavırları yoktur!— kendilerinin

"demokrasi için mücadelenin, sosyalist devrime tabi kılınması"nı

nasıl anladıklarını da gösteriyorlar. Onlar için bu "tabi kılma", ancak ve yalnız "tabi kılma" lafı kullanıldığında sözkonusudur. Eğer birileri somut bir tartışma bağıntısı içinde, bu tabi kılma işini doğru bir biçimde yapıyorsa, ve fakat "tabi kılınma" lafını kullanmıyorsa, vay haline! O zaman "tabi kılma" işini yapmamıştır! İşte eski kardeşlerin bizim 12 Eylül 1982 bildirimize getirdikleri eleştiriye yön veren tavır budur. Onlar, "tabi kılma" lafını aramışlar, bulamamışlar, ve yaygarayı basmışlardır: "TKP/ML(B) Merkez Komitesi, 12 Eylül bildirisinde, cuntaya karşı mücadeleyi, devrim mücadelesine tabi kılmıyor!!!" Bu tavrı tanımlamak için bir tek kavram vardır: Kavram fetişistleri!!! Evet, GDS'in getirdiği, diğer kardeşlerin onayladığı 12 Eylül 1982 bildirisi ile ilgili eleştiri, tam skolastik, kavram fetişisti kafalara yaraşır bir eleştiridir. Yazı Kurulu bu konuda haklıdır. Onun bu söylediklerinde geri alınacak birşey yoktur.

Bizim eski kardeş örgütlerimizin somut bir eleştirisi ile ilgili olarak yaptığımız bu tespit,

"Leninist ilkelerin reddinin utanmazca ifadesi"

değildir. Bu tavrı böyle nitelemek, aslında eski kardeşlerin burunlarının kaf dağında olduğunun, onların kendi saçmalıklarını Leninist ilke diye yutturma utanmazlıklarının bir ifadesinden başka birşey değildir!

★

"SON SÖZ" ÜZERİNE

TKP/ML(B) yönetiminin

> "devrimin programatik ve stratejik temellerini revize ettiği"
> "reformist ve sağ oportünist ilkesiz bir yol tuttuğu"

tezleri; eski kardeşlerin broşür içinde ispatlamaya çalıştığı, ve fakat ispatlayamadığı tezlerdir. GDS ve diğer kardeşler "Sonsöz"de bu tezleri bu aptalca tekyanlı genellikleri içinde tekrarlayarak, kendi kendilerini kandırmaktan başka bir iş yapmıyorlar. Ama bu tavırları ile bir kez daha toptancılıklarını, tekyanlılıklarını belgeliyorlar.

Biz bu broşüre tavır takındığımız yazıda da gösterdiğimiz gibi, TKP/ML(B) yönetiminin ve onunla birlikte TKP/ML(B)'nin tartışılan konuda hata ve sapmaları olmadığı düşüncesinde değiliz. Ama bu hata ve sapmalar; hiçbir şekilde yukarıdaki biçimde genel değerlendirmeler yapılmasını haklı çıkaracak düzeyde değildir. Ve bundan da önemlisi, eski kardeşlerin eleştirilerinde dikkat çektiği —onların fantezisinin ürünü olmayan— bizim gerçek hatalarımız, özeleştiri ile aşılmıştır. Birçok noktada bu broşür, özeleştiri ile aşılmış olan hataları hala sürüyormuş gibi ortaya koymaktadır. Yukarıdaki genellikte bir tespite görünürde de olsa biraz haklılık payı kazandırmak başka türlü de zaten mümkün değildir.

Eski kardeşler, bizim izlediğimiz politika hakkında şu tespitleri yapıyorlar:

> "Marksist-Leninist ilkeler uğruna mücadeleyi merkezi noktadan iten ya da onu yalnızca rahatsız edici görev talimi olarak gören; yarın değil de en iyisi bugünden 'somutun incelenmesine' atılmak isteyen bir politika; ilkelere dayanmayan, bilakis 'durumdan duruma' tespit edilen bir politika; parti içindeki durumun iyi düzenlenmiş bir tablosunu gösteren ve kendi ilkesel hatalarını küçümseyen ve gizleyen bir politika; Marksizm-Leninizmle oportünizm arasındaki zıtlığı ortaya çıkartmayan, tersine üzerini örten bir politika; böyle bir politika partinin ideolojik yozlaşmasının çizgisidir." (s.55)

Bütün bu tespitlerin Mart 1983'te yapıldığını okuyucu bir an akıldan çıkarmamalıdır. Burada getirilen suçlamalar, geçmişte yapılmış hata ve sapmalarla ilgili değil; Mart 1983'te savunulan merkezi çizgiyle ilgili genel tespitlerdir. Bu bilince çıkartıldığında; bir Marksist-Leninist, sorunlara biraz önyargısız yaklaşan her siyasi düşünen kişi için, bu tespitlerin yanlışlığı ortadadır.

Hemen bu söylenenlerin ardından, GDS ve diğer eski kardeşler bir Stalin alıntısı yapıyorlar. Biz alıntıyı bütünlük içinde aktaralım. Stalin bütünlük içinde şunları söylüyor:

> " Yoldaşlar! Asıl konuyu ele almadan önce, birkaç noktaya işaret etmeme izin veriniz.
>
> 1. PARTİ İÇİ GELİŞİMDEKİ ÇELİŞMELER
>
> Birinci sorun, partimizin içindeki mücadele, başlangıcı epey gerilere giden ve devam etmekte olan mücadeledir.
>
> Partimizin tarihi, 1903 yılında, bolşevik grubun ortaya çıktığı an-

dan başlanarak ve bu olayın aşamaları izlenerek ele alınırsa, partimizin tarihi, parti içi çelişkilerin mücadelesinin tarihi olduğu, bu çelişkilerin giderilmesinin, ve bu çelişkilerin giderilmesinin temeli üzerinde partimizin derece derece güçlendirilmesinin tarihi olduğu, kuşkusuz, söylenebilir. Rus insanının kavgaya düşkün olduğu, tartışmayı, görüş ayrılıkları çıkarmayı sevdiği, ve bu yüzden de partisinin gelişmesinin parti içi çelişkilerin giderilmesiyle gerçekleşeceği kabul edilebilir. Bu, doğru değildir yoldaşlar, burada kavgacılık sözkonusu değildir. Burada, proletaryanın sınıf mücadelesinin gelişmesinden, partinin gelişmesinden doğan ilke ayrılıkları sözkonusudur. Çelişkilerin, sadece mücadele edilerek, şu ya da bu ilkeler, şu ya da bu mücadele amaçları, şu ya da bu mücadele yöntemleri için mücadele edilerek giderilebileceği sözkonusudur. Parti içinde, bütünüyle pratik olan niteliklerin uzlaştırılması sorununda, günlük siyasal sorunlarda, farklı düşünenlere rastlanabilir ve rastlanmalıdır. Ama bu sorunlar, ilke ayrılıklarıyla ilgiliyse, hiç bir uzlaşma, hiç bir 'orta' yol, sonuç veremez. Niteliğin ilkesi sorununda hiç bir 'orta' yol yoktur, ve olamaz. Partinin çalışmasına, ya şu, ya da bu ilkeyi temel almak zorunludur. İlke sorunlarında 'orta' yol, görüş ayrılıklarını örtbas etme, gizleme 'yoludur', partinin ideolojik yozlaşmasının 'yoludur', partinin ölümünün 'yoludur'.

Batıdaki sosyal-demokrat partiler, bugün nasıl yaşıyor ve gelişiyor? Bu partilerde parti içi çelişkiler ve ilke ayrılıkları var mı? Elbette var. Bu çelişkiler, partili yığınların gözleri önüne açıkça ve dürüstçe serilmeye kalkışılıyor mu? Hayır. Elbette hayır! Sosyal-demokratların pratiği, çelişkileri ve görüş ayrılıklarını örtbas etmekten, gizlemekten ibarettir. Sosyal-demokratların pratiği, konferanslarında ve parti toplantılarında, durumların iyi düzenlenmiş, düzmece ve göstermelik tablolarını sergilemekten, parti içi görüş ayrılıklarını titizlikle örtbas edip gizlemekten ibarettir. Bir zamanlar devrimci, ama şimdi reformist olan Batı Avrupa sosyal-demokrat partilerinin gerileme nedenlerinden biri de budur.

Ama biz, yoldaşlar, böyle yaşayamayız ve böyle gelişemeyiz. İlkede 'orta' yol politikası, bizim politikamız değildir. İlkede 'orta' yol politikası, gücünü yavaş yavaş kaybeden, yozlaşan partilerin politikasıdır. Böyle bir politikanın, partiyi, boşuna çabalayan, işçi yığınlarından kopmuş, yararsız bir bürokrasiye dönüştürmesi kaçınılmazdır. Bu yol, bizim yolumuz değildir." ("Troçkizm mi? Leninizm mi?" s.185-187)

Eski kardeşlerin aldığı, yalnızca son paragraftır. Ve onlar Stalin'in "böyle bir politika" dediği şeyin, yukarda kendi yaptıkları tespitlerin tümünü kapsadığını ima ederek kullanmaktadırlar alıntıyı. Önce böyle bir alıntı yöntemi sahtekarlıktır. İkinci olarak, bundan önemlisi şudur: Stalin burada parti içinde ilkesel sorunlarda çelişme olduğunda; 'orta' yol olamayacağını, ilkesel konularda orta yolculuğun yozlaşmaya götüreceğini; bunun dışında parti içindeki görüş ayrılıklarının gizlenmesinin, üstünün örtülmesinin yozlaşmaya götüreceğini tespit etmektedir. Şimdi cevap verilmesi gerekli olan soru şudur: TKP/ML(B)'nin tavrı "böyle bir tavır" mıdır? TKP/ML(B) ilkesel görüş ayrılıklarında orta yol mu aramaktadır? Görüş ayrılıklarını gizleme yolunu mu tutmaktadır? Bizim teori ve pratiğimizi bütünlük içinde, ve gelişmesi içinde inceleyen siyasi düşünen hiçbir kişinin —önyargılı davranmadıkça— bu sorulara olumlu yanıt verebileceğini düşünmüyoruz.

İşte eski kardeşler tam da aptalca bir şekilde olumlu cevap verdikleri bu sorulara karşı tavırlarını haklı göstermek için, Stalin'in otoritesini kullanmaya çalışıyorlar. Onlara diyeceğimiz söz şudur: Stalin'i

kendi toptancı, tekyanlı, oportünist değerlendirmelerinize alet etme işinden vazgeçin.

Yaptığınız bu biçimde bir Stalin'e "dayanma"; ona saldırı, onun doğru düşüncelerini, kendi yanlış tezleri için kullanmaktan başka birşey değildir!

Bütün broşür bütünlük içinde ele alındığında, eski kardeş örgütlerin genel değerlendirmelerinin tekyanlılığı ve yanlışlığı dışında; polemiğin biraz derinleştiği bir dizi noktada, eski kardeşlerin bizzat kendi sapmalarını ele verdikleri de görülmektedir.

Mesela 'silahlı mücadele' konusunda yürüttükleri polemik, bu konuda bir noktada Kruşçev revizyonistleriyle birleştiklerinin açık belgesidir.

Mesela 'demokratik devrimden sosyalist devrime geçiş' konusundaki polemikte savundukları; bu iki devrim arasına Çin seddi çeken görüşler, ekonomist özleri ile Kruşçev revizyonistlerinin görüşleriyle birleşmektedir.

Mesela, onların kendi hatalarına karşı broşürde takındıkları tavırlar, onların bu konuda bütün revizyonist ve oportünistlerle uyum içinde olduğunun belgesidir.

Mesela Reform/Devrim konusundaki tartışmada, ilkelerin savunulmasını 'laf düzeyinde savunma' olarak gördüklerine işaret eden bir dizi polemik vardır. Ve bu noktada revizyonizmin 'ortodoksluğu' ile birleşme sözkonusudur.

Bütün bunlar, ve özellikle de özeleştiri konusundaki tavırları, eski kardeş örgütlerimizin çok kötü bir gelişme eğrisi üzerinde bulunduklarını göstermektedir.

Leyla ve Ercan

"NOT 1: SAĞ OPORTÜNİST PRATİKTEN ÇÖRÜK SAPTIRMA MANEVRASI" ÜZERİNE

Bu noktaya gerek Frankfurt toplantısının söz tutanağının değerlendirilmesinde, gerekse bu yazıda değinildiği için, burada kısaca değineceğiz. Bizim eylembirliği siyasetimizde hatamız, bizim, eski kardeşlerin iddia ettiği gibi Yeşiller ya da DKP gibi karşı-devrimcilerle eylembirliği yapmamız değildi; çünkü böylesi eylembirlikleri olmadı. (GUAfS'la eylembirliğimiz vardı ve onunla eylembirliği yapmak doğru idi; DKP ile eylembirliğimiz yoktu.) Bizim hatamız, kendimizi pro-emperyalist karşı-devrimci gruplardan yeterince ayırmamamız; bunları karşı-devrimci olarak yeterince teşhir etmememizdi.

İkinci Parti Konferansında mesele şöyleydi: Bizzat WBK temsilcisi çelişkiyi şöyle koydu:

> "Biz bunu uzun uzadıya tartıştık ama hala belli ayrılıklar var. Bu konuda ayrılık yok: Bu iş olduğu gibi kesinlikle sakat ve yanlıştır. Bu konuda aramızda değerlendirmede farklılık yok. Katıldığında sınır çizme, onlarla kendimiz arasında sınır çizme konusunda da, bunun gerekliliği konusunda da aramızda bir ayrılık yok. Fakat sınır çizildiği halde katılıp katılmama konusunda farklılık var. Bizim görüşümüze göre bu sınır öyle bir çizilmelidir ki, kesinlikle yürüyüşe katıldığı şeklinde birşey çıkmamalıdır ortaya. Sizin pozisyonunuz ise, katılınabilir, ama gayet açık bir biçimde sınır çekilmelidir. Belki de bu bir yürüyüşe katılmak mıdır şeklinde genel bir problemdir. Biz her halükarda böyle bir formülasyona, mesela: Karşı-devrimci eğilimli bir yürüyüşe gücün yettiği zaman katılabilirsin şeklinde bir formülasyona her halde karşıyız. Biz bunu böyle ifade etmeyiz. Biz bunu şu şekilde ifade ederiz: Biz karşı-devrimci bir eylemden kendi propagandamızı yapmak için yararlanırız. Biz oraya gideriz ki, oraya gidilmenin yanlışlığını göstermek için." (II.Konferans Söz Tutanağı, s.192/193)

İşte II.Konferansta bizimle kardeşler arasındaki çelişki WBK temsilcisi tarafından böyle kondu. Buna göre sorun bir formülasyon sorunuydu, 'katılmak'tan mı, yoksa 'yararlanmak'tan mı sözedileceği sorunuydu. Bizim tarafımızdan da çelişki II.Konferansta tam da böyle ele alındı. Daha sonra 1 Nolu yoldaş s.196-197-198'de doğru bir şekilde, a) çelişkinin WBK temsilcisinin gösterdiği gibi formülasyonda bir çelişki olduğunu, b) bugün parti inşasının birinci aşamasında her türlü karşı-devrimcilerle eylembirliğinin ilkesel olarak mümkün olmadığını, c) bunun genelde, normal durumda parti inşasının ikinci aşamasında da mümkün olmadığını, ancak ülkenin emperyalist bir güç tarafından işgal edilmesi gibi olağanüstü koşullarda mümkün olabileceğini açıklamaktadır. Söz tutanağından bir kez daha okunması gereken bu açıklamaların tümü tamamiyle doğrudur. Bunlar kesinlikle, eski kardeşlerin s.57'de iddia ettikleri gibi,

> "TKP/ML(B)'nin sağ oportünist pratiğini haklı göstermek için"
> "TKP/ML(B) Merkez Komitesinin hatalarının derinliğini azaltmak için"

kullanılmamaktadır. Bu tartışmanın gerçekte geçtiği şeklinin tahrif edilmesidir. Eski kardeşler burada tam da, söz tutanağını hiç bilmeyen, ya da parça-bölük bilek okuyucunun bunu böyle kabul edeceği üzerine spekülasyon yapmaktadırlar.

*

"NOT 2: ANTİ-LENİNİST 'DEVRİMCİ' OPORTÜNİSTLER PAROLASI" ÜZERİNE

Bu notta daha başlıkta yanlışlık vardır ve Leninizme karşı yönelmiştir.

Eski kardeşler burada 'devrimci' oportünistlerden sözetmenin, 'anti-Leninist' olduğunu iddia ediyorlar. Biz ama bu tespitle, eski kardeşlerin kendilerinin Lenin'i tahrif ettiklerini düşünüyoruz, çünkü buna göre Lenin için devrimci olan oportünistler yoktu. Ama Lenin'in bunu bu şekilde iddia ettiği bir yer yoktur. Tersine o birçok eserinde (bkz. Halkın Dostları, s.) küçük burjuvazi ve burjuvazinin (feodalizm karşısında) bal gibi devrimci olabileceğini, bunların mücadelesi devrimci olduğu sürece, bunun selamlanacağını gayet açık ortaya koyuyor. Eski kardeşler başlıkta olduğu gibi, tüm bu Not 2'de de görünürde süper 'sol' bir pozisyon alıyorlar, ama bunun Marksizm-Leninizmle hiçbir ilgisi yoktur.

Birinci ve ikinci paragrafta eski kardeşler oportünizmin zorunlu olarak Karşı-Devrime geçmesi gerektiğini, bununla tümden bir kopmanın, muzaffer bir devrimin önkoşulu olduğunu açıklıyorlar. Sonra da şunu ekliyorlar:

> "Tüm bunlar ama zorunlu olarak yitirilir — eğer oportünist gruplar 'devrimci' olarak tanımlanırsa ve topluca —TKP/ML(B) Merkez Komitesinin yapmaya niyetlendiği gibi— bir komünist 1 Mayıs yürüyüşüne çağrılırsa." (s.58)

Eski kardeşler burada gayet açık olarak bizim pozisyonumuzu tahrif ediyorlar. Biz onlara soruyoruz: Biz nerede "topluca", "toptan" (yani sözkonusu grupların devrimci olup olmadığı hakkında somut değerlendirme olmaksızın, genelde bütün) oportünist grupları 1 Mayıs yürüyüşüne çağırdık? Biz yalnızca, bizim bugün de hala devrimci olarak değerlendirdiğimiz oportünist grupları 1 Mayıs yürüyüşüne çağırmak istedik. Eski kardeşlerin mantığı şudur: Eğer (devrimci olarak değerlendirilen) oportünist gruplarla bir eylembirliği yapılırsa, aynı zamanda oportünizm teşhir edilemez, bunlarla ideolojik kopma gerçekleştirilemez. Buna karşılık biz, (devrimci olarak değerlendirilen) oportünist gruplarla devrimci bir platformda bir ortak eylem yapmanın ve aynı zamanda onların oportünizmini teşhir etmenin, bu grupların çizgilerini sürdürmeleri durumunda zorunlu olarak Karşı-Devrim kampına geçeceğini göstermenin mümkün olduğunu düşünüyoruz. (Ortak bir eylemin amaca uygunluğu hakkında, yani verilen anda bir eylembirliğinde bunları teşhir etmenin mi, yoksa örneğin devrimci olarak değerlendirilen oportünist grupların eylemine alternatif bir eylem koymanın, bunları teşhir etmenin mi komünistlere daha fazla yarar getirdiği; somut olarak (Saçma-sapan bir polemiği önlemek için: 'somut' her zaman her eylemde yeniden karar verme anlamına gelmek zorunda değil; somut olarak belirli tüm bir zaman dilimi için de karar verilebilir) karar verilmesi gereken bir meseledir.

Bizim "topluca oportünist grupları" 1 Mayıs yürüyüşüne çağırmak istediğimizi kanıtlamak için eski kardeşler 1 Mayıs tartışmalarına ait bir belgeden; oportünist gruplara ayrıcalık verilmeyeceğini, kendilerinin üye ve sempatizanlarını, oportünistlerin bir bacakları ile Karşı-Devrim kampında durdukları şeklindeki Lenin'in öğretisiyle eğiteceklerini tespit ettikleri yerden alıntı yapıyorlar. Ama bu alıntı kesinlikle bizim toptancı bir şekilde oportünist grupları 1 Mayıs yürüyüşüne çağırmak istediğimizin bir kanıtı değildir; çünkü bu mektup, bizzat bu mektubun yazarları tarafından inşa edilen çelişkilere karşı mücadele etmektedir. Çünkü biz 1 Mayıs polemiğinde de hiçbir yerde tüm oportünistlerin bir bacakları ile Karşı-Devrim kampında durduklarını inkar

etmedik, hiçbir yerde de onlara ayrıcalık tanınmasını talep etmedik. Biz yazılarımızda bu yönü (oportünistlerin daima bir ayakları ile Karşı-Devrim kampında durduklarını) yeterince öne çıkarmamış olsak da, 1 Mayıs polemiğinde GDS tarafından inşa edilen şekilde görüşler de savunmadık.

Eski kardeşler devam ediyorlar:

> "TKP/ML(B) Merkez Komitesi şimdi de Türkiyeli belirli oportünistlerin 'devrimci' oldukları karakterizasyonunu, Türkiye'de oportünizm için sözümona başka 'kıstas'ların geçerli olduğu ile haklı çıkarmaya geçmektedir. Yoksa TKP/ML(B) Merkez Komitesinin GDS'in 1 Mayıs tartışmasındaki şu pozisyonuna karşı, oportünizme özgü bulanık bir şekilde şunları açıkladığı polemiği başka nasıl anlaşılmalıdır:
>
> 'GDS'in Batı Almanya gibi emperyalist bir ülkede devrimci olmanın kıstasları ile, Türkiye gibi bir ülkede devrimci olmanın kıstaslarını birbirine karıştırmasıdır.'" (s.58) (Kendi çevirimiz)

Fantezi, ah fantezi! Biz apaçık şunu açıklıyoruz —ve üstüne üstlük eski kardeşler de bunu alıntı yapıyorlar—: "Devrimci" olmak için Türkiye'deki kıstaslar, Batı Almanya'dakinden başkadır. Eski kardeşler ise bundan OPORTÜNİZMİN kıstasları yapıyorlar! Eski kardeşler, bir kişi ya da grubun d e v r i m c i olmasının kıstaslarının; bir kişi ya da grubun Marksist-Leninist mi, oportünist mi olduğunu tespit ederkenki kıstaslarla sanki aynıymış gibi yapıyorlar. Eski kardeşlerin mantığı şudur: Devrimci olan, Marksist-Leninist de olmak zorundadır. Oportünist olan, buna göre devrimci olamaz. Eğer demokratik devrimin hala gündemde olduğu bir ülkede "devrimci" olmanın kıstasları; emperyalist bir ülkede "devrimci" olmanın kıstaslarından başka ise, bu otomatikman oportünist olmanın kıstaslarının da başka olması gerektiği demektir. Ama neyin oportünist, neyin Marksist-Leninist olduğunun kıstasları tüm dünyada aynı olduğuna göre, devrimci olmanın kıstasları da başka başka olamaz; her yerde aynı olmalıdır. Bu ama tümüyle yanlış bir mantıktır! Birbiriyle eşitlenemeyecek şeyler eşitlenmektedir.

Oportünizmin kıstasları tabii ki dünyanın her yerinde aynıdır. "Oportünizm" kelimesi, Marksizm-Leninizmden sapmayı içerir. Ve Marksizm-Leninizm, her yerde aynı olan bir ideolojidir. Bu anlamda da Marksizm-Leninizmden sapma, Türkiye'de olduğu gibi, Afrika'da da, Batı Almanya'da da Marksizm-Leninizmden bir sapmadır ve bu anlamda oportünizmdir. Örneğin Halkın Kurtuluşu da aynı KPD (ML'siz!) gibi oportünisttir. Ama bu gerçek, —GDS'in 1 Mayıs polemiğinde yaptığı gibi— KPD onların görüşüne göre devrimci olmadığı için, HK'nın da devrimci olamayacağı, çünkü onun da KPD'yle nerdeyse aynı çizgiyi savunduğu sonucunun çıkarılmasına izin vermez! Çünkü Türkiye gibi demokratik devrimin hala gündemde olduğu bir ülkede, feodalizmin daha tasfiye edilmediği, emperyalizmin boyunduruğunun ülkenin sırtına bindiği bir yerde; kimin devrimci olduğunun kıstasları başkadır. Her gerçek burjuva demokratı; gerçekten (sadece sözde değil) feodalizme, faşizme ve emperyalizme karşı olan herkes; Türkiye'de devrimci olmak zorundadır; çünkü ancak demokratik devrimle feodalizm tasfiye edilebilir, ülke emperyalizmden kurtarılabilir ve faşizm kahredilebilir. Demokratik devrimi ama çoktan geride bırakmış, sosyalist devrimin gündemde durduğu bir emperyalist ülkede ise tamamiyle farklı. Burada burjuva demokratları devrimci değil; gericidirler. Devrimci olup olmamanın kıstasları, burada gerçekten sosyalist devrim taraftarı olup olmamak ve bunun için mücadele edip etmemektir.

Lenin, "Bir Adım İleri"de, Batı Avrupalı sosyal-demokratların el zanaatkarları hakkında yaptığı değerlendirmeyi, farklı koşulları gözönüne

almadan Rusya'ya taşımaya kalkan Mahov'a karşı şunları söyler:

> "İlkin, öteki sınıfların (proletaryadan başka sınıfların) 'hesaba katılmaya' değmez olduğunu ve 'onların desteklenmesine karşı' olduğunu söylemişti; daha sonra 'gerçi esasta gerici olmakla birlikte, burjuvazi sık sık devrimcidir — örneğin feodalizme ve onun kalıntılarına karşı savaşımda' diye itirafta bulunma alçakgönüllülüğünü gösterdi. 'Ama bazı gruplar vardır' diye sürdürdü sözünü Mahov kendini iyice batağa saplayarak, 'ki o gruplar her zaman (?) gericidirler — zanaatkarlar böyledir.' İşte, 'merkez'in, daha sonra ağzından köpükler saçarak eski yazı kurulunu savunan bu önderinin teorik incileri bunlardı. Lonca düzeninin çok kuvvetli olduğu Batı Avrupa'da bile, mutlakiyetin düşüş çağında istisnai bir devrimci anlayış gösterenler, kentlerin bütün öteki küçük-burjuvaları gibi, zanaatkarlardı. Üstelik, hele hele bir Rus sosyal-demokratın, mutlakiyetin devrilmesinden yarım ya da bir yüzyıl sonra bugün batılı yoldaşların zanaatkarlar hakkında söylediklerini düşünmeksizin yinelemesi özellikle saçmadır." (Bir Adım İleri, İki Adım Geri, s.53-54) (abç)

Buna eklemek istediğimiz tek şey, eski kardeşlerin Türkiye gibi ülkeler için kimin devrimci olduğuna ait Batı Almanya'dakinden başka kıstaslar olmadığını söylediklerinde, tam da bu 'merkez'in pozisyonunu temsil ettikleridir.

Eski kardeşler bizi tahrif edip, bizim neyin oportünizm olduğunun kıstaslarının farklı olduğunu söylediğimizi açıklayarak, 'merkez'in savunduğu görüşlerin de ötesine geçiyorlar. Oportünizmin uluslararası bir görünüm olduğu üzerine eski kardeşlerin bütün açıklamaları bizi yaralamaz, çünkü biz bunu hiçbir yerde inkar etmedik.

*

"NOT 3: TKP/ML(B) YÖNETİMİ KENDİ İLKESİZLİĞİNİ MAO ZEDUNG'A MALETMEKTEDİR" ÜZERİNE

Not 3'le ilgili olarak burada söyleyeceğimiz yeni birşey yoktur. Bu sorunu, Frankfurt'taki Nisan toplantısının söz tutanağının değerlendirmesinde detaylı olarak ele aldık. Eski kardeşler burada, Frankfurt'taki toplantıda konuşmacının yaptığı tahrifatların aynısını yapıyorlar. Bizim bu konuşmacının söylediklerine cevabımız, aynı zamanda eski kardeşlere de bir cevaptır. Burada bu nedenle bunu bir kez daha tekrarlamak istiyoruz:

Batı Almanyalı ilk konuşmacı, aynı GDS temsilcisinin konuşmasında yaptığı gibi, Bolşevik Partizan'ın iktidarın şiddet yoluyla ele geçirilmesini reddettiğini (edeceğini) ispatlamaya çalışıyor. O, Bolşevik Partizan'ın "silahlı mücadele sorununu, hep mücadele biçimleri başlığı altında ele aldığı, ve böylece taktik bir soruna indirgediği" eleştirisini getiriyor. (Söz tutanağı, Alm. s.40)

O bizim "1 Mayıs ve Görevlerimiz" yazısından cümleleri eleştiriyor ve burada Mao'nun iktidarın silahla ele geçirilmesine yaklaşımının tahrif edildiğini iddia ediyor. Bizim "1 Mayıs ve Görevlerimiz" yazısında gerçekte ne söylediğimize kısaca bir bakalım:

"1 Mayıs..." yazısında, "Devrimci Taktikler - Mücadele ve Örgütlenme Biçimleri Üzerine" bölümünde, Partizan oportünistlerine karşı polemik yapılıyor. Bunlar TKP/ML II.Konferansında, yani cuntanın iktidara bütünüyle elkoyduğu, kendiliğinden kitle hareketlerinin sıfıra yakın olduğu ve her türlü muhalefetin kanlı bir biçimde bastırıldığı bir zamanda; "şimdiki durumda, silahlı mücadele biçimlerinin birincil olduğu" görüşünü savundular. Onlar bunu yaparken, kendilerini Çin'de ta başından itibaren, silahlı Devrim ile silahlı Karşı-Devrimin karşı karşıya durduğu olgusuna dayandırdılar ve bunun sadece Çin'in bir özelliği olmadığını, bütün yarı-sömürge, yarı-feodal ülkeler için geçerliliği olan bir yasallık olduğunu; yani Türkiye'de de silahlı mücadele biçimlerinin her zaman birincil olduğunu açıkladılar (barışçıl mücadele biçimlerinin ilk zamanlar önde geleceği kapitalist ülkelerin tersine). Bu böyleydi, çünkü Çin'de böyle olmuştu; ve aynı mantıkla hareket ederek, Türkiye'de de böyle olmak zorundaydı.

Partizan'la polemik içinde, biz bunun mücadele biçimlerine ve örgütlenme biçimlerine tamamiyle yanlış bir yaklaşım olduğunu açıkladık. Bununla ilgili olarak, önce Stalin'den uzun bir alıntı yapılıp, bunun temelinde, "mücadele ve örgütlenme biçimlerinin, taktiğin sorunları" olduğu, bunların "devrimin alçalışına ya da yükselişine bağlı olarak, birçok kere değişebilir" oldukları gösterildi. (Bolşevik Partizan 11/1, s.24-25)

Sonra devamla, Mao Zedung'un "Çin'in Özellikleri ve Devrimci Savaş" makalesinden alıntı yapılmaktadır. Bu yazıdan, Partizan oportünistlerinin Mao'nun Çin'de silahlı Devrim ile silahlı Karşı-Devrimin başından itibaren karşı karşıya durduğu olgusunu, bütün yarı-feodal yarı-sömürge ülkeler için genel geçerliliğe sahip olarak gösterdiği şeklindeki açıklamalarıyla Mao'yu tahrif ettiklerini göstermek için alıntı yapıldı. Alıntının devamında şöyle dendi:

> "Görüldüğü gibi, Mao Zedung burada çok açık bir biçimde 'Çin'in özelliklerini incelemekte', herhangi bir genelleme yapmamaktadır.

Mao Zedung, Çin somutunda savaşın (silahlı mücadele değil, savaş. Her silahlı mücadele savaş değildir —YN) Çin için esas mücadele biçimi; ordunun esas örgütlenme biçimi olduğunu söylüyor. Mao Zedung, bu 'böyle olması gerektiği için böyledir' demiyor. Çin'in somutunda varolan; daha önce Stalin tarafından da tespit edilmiş bir gerçeği, Çin'de Devrimle Karşı-Devrimin savaş içinde bulunduğu gerçeğini bir kez daha vurguluyor. Çin'de 1924'lerden itibaren, Devrim ile Karşı-Devrim ordular şeklinde örgütlenerek savaşmaya girişmiştir. Bu Çin devriminin bir özelliğidir! Mao Zedung işte tam da bunu tespit etmekte; bunun bütün 'yarı-sömürge yarı-feodal ülkelerde böyle olacağı' şeklinde bir iddia ileri sürmemektedir. Bu genellemeyi yapan, Mao Zedung değil; onu 'en tutarlı savunma' adına çarpıtanlardır.

Marksistler mücadele biçimlerini, 'bütün yarı-sömürge ülkelerde böyledir. Onun için bizde de böyle olması gereklidir' vb. gibi saçma benzetmelerle masa başında tespit etmezler." (BP 11/1, s.27)

Bizim ne dediğimize, neye karşı polemik yürüttüğümüze bağıntısı içinde bakıldığında, bizim söylediğimiz şeyin tamamiyle doğru olduğu görülür. Ve Alman konuşmacının, bizim Mao Zedung'un iktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi konusunda hiç genelleme yapmadığını iddia ettiğimiz suçlaması, ancak alıntı tırnakçılığıyla mümkün olmaktadır!

Hayır! Biz Mao Zedung'un

"İktidarın silah zoruyla ele geçirilmesi, meselenin savaşla halledilmesi, devrimin başlıca görevi ve en yüksek biçimidir. Bu Marksist-Leninist devrim ilkesi, gerek Çin, ve gerekse bütün diğer ülkeler için evrensel geçerlidir" (Bolşevik Partizan 11/1, s.25)

dediğini görmeyecek kadar aptal değiliz.

Ama polemik hiç de bununla ilgili değildi. Çünkü bu sorunda (iktidarın ele geçirilmesinin şiddete dayalı, silahla olması gerektiği konusunda) Partizan'la aramızda fikirbirliği vardı. Bu bir sorun haline gelmemişti, ve bu nedenle de bunu özellikle vurgulama gerekliliği de yoktu. Bu nokta bizim tarafımızdan özel olarak vurgulanmamıştı, ama hiçbir şekilde bizim tarafımızdan reddedilmemişti; yalnızca, yukarıdaki alıntıdan da görüleceği gibi, Mao'nun neyi genelleştirmediği, yani Mao'nun Çin için geçerli olan olguyu, "Çin'de esas mücadele biçimi savaş, esas örgütlenme biçimi ordudur"u genelleştirmediği tespit edilmişti.

SONUÇ: Bizim soruna yaklaşımımız doğrudur, Marksist-Leninisttir. Batı Alman konuşmacı, alıntı tırnakçılığı temelinde, bizim hiçbir zaman savunmadığımız şeyleri bize isnat etmeye çalışıyor.

*

"NOT 4: SÖZÜMONA BİR ÖZELEŞTİRİ" ÜZERİNE

Bizim özeleştirimizin sözümona bir özeleştiri olup olmadığı sorunu üzerine, ve bu sorunda eski kardeşlerin kendi hatalarına tavırlarının nasıl olduğu, onların "özeleştirisi"nin nasıl değerlendirilmesi gerektiği üzerine bu yazının 73-74. sayfalarında tavır takındık.

Burada ise yalnızca eski kardeşlerin eleştirilerini getirirken uyguladıkları iki tali, ve fakat Marksist-Leninist olmayan yöntemi göstereceğiz. Onlar bu Not'un ikinci ve üçüncü paragraflarında şöyle diyorlar:

> "Tekrarlanan —herşeyden önce GDS tarafından— eleştirilerden sonra (Bkz. 'BP'nin kapsamlı bir eleştirisinin planı için tezler', 7. nokta...), ilk olarak TKP/ML(B) Uluslararası İlişkiler Sekreteri tarafından Bolşevik Partizan Sayı 1'deki 1 Mayıs yazısına eleştiriye şu cevap verildi:
>
> 'Bize, eleştirilen formülasyon doğru gelmektedir. Aynı sayfanın yukarısında buna ilişkin görevler açıkça ortaya konmaktadır.' (Ekim 1981 tarihli mektup)" (Kendi çevirimiz; Alm. s.74)

Yani; GDS, Bolşevik Partizan'a tekrarlanan eleştiriler getirmiştir. Buna örnek olarak onlar, "Bolşevik Partizan'a Kapsamlı Bir Eleştirinin Planı İçin Tezler"i veriyorlar. Tüm bu eleştirilere Uluslararası İlişkiler Sekreteri 1981'de cevap verdi — yukarıda açıklandığı gibi. Ama bu gerçekten olguların tahrif edilmesidir. GDS sanki defalarca eleştiri getirmiş; ve sanki biz yalnızca onların alıntı yaptığı cevapla kendimizi sınırlamışız gibi göstermek istiyor. Ama ilginç olan şu ki, eski kardeşler tarafından tekrarlanan eleştirilerinin örneği olarak verilen "Bolşevik Partizan'ın Kapsamlı Bir Eleştirisinin Planı İçin Tezler" yazısı, ilk olarak Aralık 1981'de onların Info'sunda yayınlanmıştır. Uluslararası İlişkiler Sekreterimizin, bunların yayınlanmasından iki ay önce bunlara cevap vermesi nasıl oluyor??! Eski kardeşler için böylesi tahrif yöntemi caiz görülüyor galiba. Bu da gösteriyor ki, kendilerini, bizi defalarca eleştiren, ilkelere bağlı eleştiriciler; bizleri ise tekrarlanan eleştirilere rağmen, üç satırlık cevapla yetinen oportünistler olarak göstermeye yarayan her araç mübahtır. Eski kardeşlerin bu yönteminin Marksist-Leninist yöntemle en uzaktan bile bir ilişkisi yoktur.

Eski kardeşler daha aşağıda, bizim Bolşevik Partizan 15/5'ten alıntımızla ilgili olarak şunu açıklıyorlar:

> "Bununla <u>daha önceki tüm tavırlardan değişik olarak</u>, propagandanın merkezine cuntanın teşhiri değil de, bilakis gelecek bir 'demokrasi oyunu'nun teşhirinin konulmasının zorunlu olduğu söyleniyor."

Bu basbayağı bir yalandır, çünkü biz aynı tespiti, eylembirliği sorununun ele alındığı Mü. Aralık 1981 sayısında da yaptık. Şimdi eski kardeşler Mü'deki tavrı bilmediklerini söyleyecekler, çünkü bu çevrilmemiştir. Buna diyeceğimiz, eğer bir örgütün tüm yazıları bilinmiyorsa, o zaman bu kadar kesin bir şekilde, tüm önceki diğer yazılarda bu tespitin yapılmadığını açıklayamayacağı, bilakis, 'tarafımızdan bilinen bütün önceki tavırlarda' vs. şeklinde bir kısıtlama yapılmak zorunda olunduğudur. Ama görülen odur ki, eski kardeşler buna gerek duymuyorlar. Eğer onlar bir meselenin öyle olduğunu söylüyorlarsa, o zaman bu yeterlidir! Bu yöntemin de Marksist-Leninist yöntemle en uzaktan bile bağıntısı yoktur.